

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljem, razmnožen na ciklostili. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškom pri Čezsoči, od 1945 pa v osvojenem tiskarni "Slovenija" v Trstu. Bil je edini tiskani list v Istri, ki je bil suženji Evrope. RANCE TRST - Ul. Montebello 15. GORICA - Ul. Ristič 28 - Tel. 0432 73111. ČEDAD - Ul. Ristič 28 - Tel. 0432 73111. 1500 LIR POSTNINA PLAČANA V GORICI. Spedizioni in abbonamento post. Art. 2, comma 205, legge 662/96 - Filiale di Trieste

EUROSAVA Trst tel. 040 - 67 24 411

SREDA, 2. DECEMBRA 1998

RIM / DRUGI DAN AVDICI OŽJEGA ODBORA KOMISIJE ZA USTAVNA VPRAŠANJA

Župani manjših občin zahtevajo odobritev zaščitnega zakona

Od skupnega stališča sta se ogradila samo predstavnika Podbonesca in Čedadada

TRST / OGROŽENIH 280 DELOVNIH MEST

Mobilizacija proti zaprtju tovarne SITIP

TRST - Vodstvo podjetja SITIP je včeraj poslalo vsem 280 zaposlenim pisma z napovedjo o njihovem vpisu v tako imenovano »mobilnost«. To dejansko pomemni odpust iz službe. Na to dejanje so včeraj odločno reagirali bodisi neposredno prizadeti delavci in njih sindikalni predstavniki kot predstavniki krajevnih uprav s trzaskim županom Illyjem na čelu. Delavci tovarne pri Orehu so včeraj popoldne demonstrirali pred trzasko podružnico denarnega zavoda Credito Bergamasco, potem pa se pred trzaskim županstvom, kjer je župan Illy skupno s svojim miljskim kolegom Dipiazzo in predsednikom Pokrajine Codarinom priredil tiskovno

konferenco. Delavci so poudarili zahtevo, naj se čim prej aktivira krizni stab, ki mu načeljuje trzaski prefekt De Feis. Slednji je to zahtevo sprejel. O zelo nejasni usodi tovarne pri Orehu je tekla beseda na novinarski konferenci, ki so se je udeležili trzaski in miljski župan, predsednik Pokrajine Renzo Codarin ter številni sindikalisti in predstavniki tovarniškega sveta. Podžupan Roberto Damiani je pred pričetkom sinocne občinske seje povedal, da prefekt Michele De Feis je za petek sklical uradni sestanek, na katerega je povabil, poleg sindikatov, tudi sedanje in morda bodoče lastnika SITIP.

Na 3. strani

RIM - Župani, odborniki in predstavniki manjših občin od Kanalske doline do dolinske občine so včeraj predstavili ožjemu odboru poslanske komisije za ustavna vprašanja dokument, ki poudarja predvsem nujnost, da italijanska država petdeset let po sprejetju ustave vendarle zadosti obvezi, ki jo je sprejela s 6. členom temeljnega zakona. Dokument, ki ga je uredil doberdobski župan Mario Lavrencic, so podpisali vsi upravitelji z edino izjemo podboneskega župana in čedadskega podžupana.

Sicer pa so imeli na avdicijah glavno besedo prav predstavniki občin videmske pokrajine, ki so poudarili, da so del slovenske manjšine in ne odraz neke slovenske govoreče skupnosti. Priznali so, da se pripadniki slovenske manjšine izražajo v narečju, vendar to je posledica dejstva, da od priključitve Italiji v prejšnjem stoletju nimajo več sol v lastnem jeziku. Vendar je prav vednostenje lastnih korenin dokaz pomena, ki ga pripisujejo lastni slovenski identiteti.

Župani s Trzaskega in Goriskega pa so poudarili, da Masellijev osnutek ne vnaša kake diskriminacije do italijansko govorečega prebivalstva, ne daje Slovincem neke predprave, ampak omogoča vsakemu pripadniku manjšine, ki to želi, da svoje narodnostne pravice uživa.

Na 5. strani

Umor Alpi-Hrovatin: spet novo ozadje?

RIM - Italijanske tajne službe naj bi od vsega začetka dobro vedele, kdo se v resnici skriva za umorom Ilarie Alpi in Mirana Hrovatina v Mogadishu. To je moč razbrati iz članka tednika Famiglia Cristiana, v katerem avtor poroča, da tajna služba Sismi v resnici ve, kdo je naročil umor novinarke TG3 in trzaskega snemalca.

Umor naj bi bil vezan na televizijsko reportažo, ki jo je Alpijeva naredila o neki italijansko-somalski zadrugi in o njenih nezakonitih poslih na področju tihotapstva z orožjem med obema državama. Tisti, ki so naročili umor, piše v zadnji številki katoliški list, so kmalu zatem zbežali v Kenijo, da bi se izognili pravici.

Volilni referendum preskočil prvo oviro

RIM - Kasacijsko sodišče je včeraj prizgalo prvo zeleno luč za referendum proti proporcionalnemu delu pri volitvah v poslansko zbornico. Kasacijski sodniki so preverili veljavnost podpisov (bilo jih je več kot 600.000 na 500.000 predpisanih) in ustrežno preoblikovali referendumsko vprašanje. Naslednji izpit čaka pisani promocijski odbor z Di Pietrom in Segninem na čelu pred ustavnim sodiščem, čeprav je zadovoljstvo že zdaj zelo veliko. Proti ukinitvi proporcionalnega deleža vztrajajo vse majhne stranke v večinski koaliciji in Severna liga.

Na 2. strani

Spor v koaliciji na goriški občini

GORICA - Ob vsakem imenovanju na pomembnejše funkcije se v koaliciji, ki upravlja gorisko občino, vnamejo ostri prepiri. Tako je bilo tudi predsinoci, ko po treh glasovanih kandidatih NZ za občanovega pravobranilca, ki je užival tudi podporo FI ne pa CDU, ni dobil dovolj glasov. Seja občinskega sveta se je končala z neslavno prekinitvijo zaradi nesklepnosti.

Na 12. strani

QUEBEC / VOLITVE

Tesna zmaga quebeških separatistov

OTTAWA - Indipendentist Lucien Bouchard ostaja za krmilom Quebeca, a zmago v bistvu slavi protiseparatist Jean Charest, ker v ponedeljek pridobljena prednost Quebecske stranke ne zadostuje za razpis novega secesijskega referenduma. Bouchard sedaj dobro ve, da lahko računa na 75 poslancev v 125 sedežnem parlamentu, medtem ko bodo imeli Charestovi liberalci 48 sedežev. Če pa analiziramo glasovanje po večinskem sistemu, pa je Bouchardu prav tako jasno, da ga sedaj podpira manj volilcev.

Na 11. strani

PRIMER OČALAN / TEŽKO ISKANJE USTREZNE REŠITVE

V znamenju napetosti tudi tekma Galatasaray - Juventus

Za varnost bo v Istanbulu skrbelo kar dvajset tisoč policistov

RIM, ISTANBUL - Pristanek turskega zunanjega ministra na pogovore z Dinijem predstavlja prvi zahtevni diplomatski upanje. »Primer Ocalan« pa je imel svoj odmev tudi na sportnih igriščih. Evropska nogometna zveza je iz varnostnih razlogov tekmo evropske nogometne lige prvakov med Galatasarayem in Juventusom preložila za teden dni, tako da jo bodo odigrali šele danes. Za varnost bo skrbelo kar 20 tisoč policijskih agentov, tursko časopisje pa je skušalo čim bolj zmanjšati napetost, ki vlada pred tekmo.

Na 2. in 17. strani

Kratke, toda jasne besede

BOJAN BREZIGAR

V starih casih, ko je v Rimu vedril De Gasperi, mlad podtajnik Giulio Andreotti in v Beneski Sloveniji organizacija O, osoppovci, ki so to postali sele po koncu vojne (kot zadevo dokumentirano prikazuje knjiga Kracna leta Benecije, ki je nedavno izšla tudi v slovenscini) so župani Nadiskih dolin romali v Rim, kjer so prisegli na zvestobo Italiji in zagotavljali, da v tistih krajih ni nobene slovenske manjšine. Andreotti se je tega dolgo spominjal, se v času, ko je bil predsednik vlade, pa zunanji minister, pa zopet predsednik vlade. Se v svojih spominih je - sicer mimogrede - pisal o tem.

Sicer pa ni dolgo tega - morda komaj dobro desetletje - kar so številni župani Nadiskih dolin vztrajali pri stališču, da ne potrebujejo nobene zaščite in da sicer govorijo slovensko narečje, ki s slovenscino nima nič skupnega. Njihova trdnjava je bila dolga leta videmska Krščanska demokracija. Ustrahovanje prebivalstva, predvsem pa plačevanje ljudi v času velike revščine, sta bili sredstvi njihove oblasti. V obubožani Beneciji, ki je izkravavala z izseljeništvom, so bili leta, desetletja župani ne samo krajevna oblast, ampak tudi podaljšana roka absolutne oblasti, ki je krojila socialno in materialno življenje slehernega posameznika. Na to, da bi se cutili enaki s slovenskimi župani na Trzaskem in na Goriskem, ni kazalo niti misliti.

Dokument, ki so ga župani manjših občin, v katerih živijo Slovenci, od Kanalske doline preko Režije, Terske doline, Nadiskih dolin, Goriskih Brd, Goriskega in Trzaskega Krasa do dolinskega kota, včeraj predložili rimski komisiji je zato prelomnica.

Dvakratna prelomnica.

Prvic, ker so vsi župani podpisali isto besedilo, brez umetnih ločevanj, ki so bila skozi zgodovino oblastnikom tako zelo vsec.

Drugic, ker je ta dokument jasno svarilo, da je petdeset let cakanja na udejanjenje pravic slovenske manjšine dovolj, in da se mora Italija prilagoditi mednarodnim in evropskim določilom za zaščito manjšin. Kratke, toda jasne besede, ki ne potrebujejo komentarja.

NOVICE

Umor Maura Iavaroneja: aretirali pričo

CASSINO - Razplet v preiskavi o umoru malega Maura Iavaroneja: javno tožilstvo iz Cassina je aretiralo pričo, 18-letnega perujskega državljana Falcona Erika Alberta Schertzbergerja. Mladenec je obtožen sodelovanja pri namernem umoru. Aretirali so ga po dolgem zaslišanju. Po izjavah javnega tožilca Gianfranca Izza naj bi Erik videl morilca, ki je s 25 udarci potolkel malega Maura. Tožilec je dodal, da so otroka udarili z delavskim orodjem. Erik naj bi ne ostal v avtomobilu z nekim odraslim, kot je vedno trdil, pač pa naj bi sledil Mauri, ki se je oddaljil z Romom Denisom Bogdanom in stirinajstletnim fantom, ki že sedita v zaporu. Enajstletnega Maura naj bi umorili, ker je branil sestrico pred tistimi, ki so jo hoteli nadlegovati. Policija išče se tri ljudi, ki naj bi bili vpleteni v umor, in sicer Denisovega bratranca, nekega drugega 40-letnega nomada, ki ga niso se identificirali, poleg tega pa se eno osebo, ki naj bi bil dejanski »režiser« celotne tragedije.

Od danes cenejši bencin

RIM - Stevilne petrolejske družbe so se odločile, da bodo znižale ceno bencina. Shell in Kuwait Petroleum Italia bosta od danes znižala ceno bencina za 5 lir na liter. Cena litra super bencina Shell bo tako znašala 1840 lir, neosvinčenega bencina pa 1740 lir, cena litra plinskega olja pa bo stala 1360 lir. Na bencinskih črpalkah Q8 bo stal liter super bencina 1825 lir, liter neosvinčenega bencina 1735 lir, liter plinskega olja pa 1360 lir. Podrazil se bo tudi bencin družb ENI, Agip in IP. Liter super bencina na črpalkah teh družb bo stal od danes 1825 lir, liter neosvinčenega bencina 1725 lir, liter plinskega olja pa 1350 lir.

Uspešna operacija zelo redkega raka na glavi

TURIN - Zdravstveno stanje male Federice, dojenke iz Sicilije, ki ji je zaradi zelo redkega raka embrionalnega izvora začela rasti v glavi nekakšna druga glava, se postopoma izboljšuje. Sredi novembra so jo operirali v Turinu in vse kaže, da je operacija dobro uspela. Včeraj so jo odslovili iz bolnice in deklica se je že vrnila v Palermo.

Sgarbi obsojen na 8 mesecev ječe

MILAN - Milansko kazensko sodišče je včeraj obsodilo poslanca Vittoria Sgarbija na osem mesecev ječe zaradi obrekovanja. Sgarbi je 27. marca 1996 med nekim volilnim shodom dejansko obtožil javnega tožilca iz Palerma Giancarla Casellija, da je »mafijec«. Sodišče je tudi obsodilo poslanca na plačilo 100 milijonov lir odškodnine Caselliju.

Vodja političnega oddelka kvesture v arestu

RIM - Včeraj so aretirali 53-letnega Gennara D'Amica, vodjo političnega oddelka kvesture iz Campobassa. Zaporni nalog je izdalo tožilstvo iz Neaplja. D'Amico je obtožen sodelovanja pri izsiljevanju in združevanju v zločinske namene mafijskega tipa, kaznivo dejanje pa naj bi zakrivil pred desetimi leti.

VOLITVE / RUTELLI PREDSTAVIL PRELOG GIBANJA ŽUPANOV

Združiti vse volilne aktivnosti: en sam datum vsakih pet let

Skupaj naj bi volili v evropsko, krajevne in državne skupščine

RIM - Volitve bi morali imeti v Italiji samo vsakih pet let, ko bi na en sam volilni datum združili volitve v lokalne, nacionalne in evropske skupščine. Tak predlog je včeraj v imenu gibanja Centocittà (Sto mest) predstavil predsednikoma poslanske zbornice in senata rimski župan Francesco Rutelli. Predlog je medtem že v obravnavi ministrstva za notranje zadeve in vseh poslanskih skupin.

V teku letosnjega leta je bilo kar dvanajst tedaj sedenih z volilnimi obveznostmi, taka, zdaj že sistematična disperzija volilnih rokov na različnih ravneh pa občutno - čeprav ne izključno - prispeva k utrujenosti volilcev in k osipu udeležbe, kot se je videlo tudi preteklo nedeljo, je poudaril Rutelli. Prav zato se je gibanje županov odločilo za predlog združitve volilnih rokov, ki ga po Rutellijevem mnenju odlikuje smisel za zmernost in odsotnost pristranskih interesov. Za svoj predlog so se župani zgledovali po ameriskem »election day«, to je stalnem volilnem datumu, ko naj bi tudi v Italiji volili za občine, pokrajine, dežele, zbornico in senat ter evropski parlament.

Predlog so že podprla združenja Anci, Upi in Konferenca dežel, vendar pot do njegove uresnitve ne bo lahka. Za »election day« bi bilo namreč treba združiti danes zelo razpršene volilne datume in poiskati tehnične rešitve, da bi bili volilni sistemi za posamezne skupščine čim bolj homogeni.

PRIMER OCALAN / TURŠKI ZUNANJI MINISTER PRISTAL NA POGOVORE Z DINIJEV

Žarek upanja v temačni krizi med Turčijo in Italijo

Ankara se vsestransko trudi, da bi ta primer ostal v sodnih okvirih

ANKARA - Včeraj se je malenkostno odgnil temnačni diplomatski zastor v krizi med Italijo in Turčijo glede primera voditelja Kurdske delavske stranke (PKK) Abdulaha Ocalana. Italijanski zunanji minister Lamberto Dini je poklical svojega turskega kolego Ismaila Cema in mu predlagal srečanje »v prihodnjih dneh«. Po turskih agencijskih virih je Cem sprejel ponudbo, tako da se bosta ministra brzkone sestala na zasedanju Atlantskega sveta prihodnji teden.

To pa je medla verzela upanja, saj je položaj skrajno resen in protisloven. Turski premier v odstopu Mesut Yilmaz je včeraj ponovno odločno napadel Nemčijo in Italijo in je kot »sramoten« ocenil skupni komunikacijski sestanek med Schröderjem in D'Alema, s katerim sta se državnikava zavezala za ustanovitev mednarodnega sodišča. Po mnenju turskega premiera bi bil

to poskus sojenja Turčiji in ne Ocalanu.

Yilmaz je med drugim dal razumeti, da bi pristal na možnost, da bi kot alternativo ekstradiciji Ocalanu sodili v Italiji, a pod pogojem, da bi bilo to juridično in ne politično sojenje. Za čudo je bil Yilmaz včeraj bolj grob do Nemčije kot do Italije. Nemčijo je namreč obtožil, da ni pravna država, ker je izdala zaporni nalog za Ocalana, a ga nato ni hotela sprejeti. Yilmaz je ob tem spomnil, da je obnašanje Nemčije v protislovju z njenimi ambicijami, da bi bila »velika država« in da bi soodločala v svetu.

Premierove obtožbe so prisle skoraj istocasno z informacijami, da je tursko zunanje ministrstvo k sebi poklicalo nemškega veleposlanika v Ankari. Turčija se torej vsestransko trudi, da bi Ocalanov primer ostal v okviru sodstva in ne bi zadobil političnih razsežnosti.

O primeru kurdskega voditelja

Ocalana naj bi namreč sredi prihodnjega tedna v Bruslju razpravljali pravosodni ministri Evropske unije. To je ob robu francosko-nemškega vrha v Potsdamu povedala nemška pravosodna ministrica Herta Daubler-Gmelin. Na srečanju s francosko kolegico Elisabeth Guigou sta govorili tudi o vprašanju ustanovitve mednarodnega sodišča za primer Ocalana.

Francija je nemška prizadevanja za ustanovitev omenjenega sodišča sprejela z zanimanjem. Guigoujeva pa ni povedala, ali bo tudi Francija sodelovala pri teh prizadevanjih.

Sicer pa se je Ocalan včeraj srečal s tajnikom Stranke komunistične prenoje (SKP) Faustom Bertinottijem. Slednji je po poldrugournim srečanju povedal, da mu je predsednik Kurdske delavske stranke (PKK) »pojasnil razloge za svojo mirovno misijo, zaradi katere je prišel v Italijo«. Bertinotti je menil, da bi bilo koristno, ce bi

Ocalan svoja stališča lahko predstavil tudi javnosti.

Predsednik italijanske vlade Massimo D'Alema je včeraj poudaril, da je v primeru Ocalana Italija nase prevzela vse odgovornosti in ni ravnila po nerodnosti. Italija se zavzema za sojenje Ocalanu, kar do sedaj ni uspelo nikomur. Itocasno pa je italijanski premier navedel, da kurdsko vprašanje ni samo problem terorizma in je treba zato poiskati mirno rešitev za kurdsko vprašanje.

O zadevi Ocalan bo D'Alema danes spregovoril v poslanski zbornici. Po oceni obrambnega ministra Carla Scognamiglia bo D'Alema podal skupno stališče vlade glede voditelja PKK. Po 2. členu zakona o imigraciji bi morali Ocalana v bistvu 22. decembra izgnati iz države, ker je nezakoniti pribežnik. Ni pa rečeno, da bo ta pravna opcija tudi obveljala, saj bi lahko poiskali kako drugo kompromisno rešitev.

PARMA / UMOR CARRETTA

Preiskovalci: Ferdinandove izjave so verodostojne

PARMA - Verodostojne: tako so preiskovalni sodniki ocenili izjave domnevnega trojnega morilca Ferdinanda Carretta. Preveriti je treba se vrsto podrobnosti, saj je Carretta med zaslišanjem večkrat zmedel, vendar pa v splošnem njegovi odgovori kažejo na to, da ga lahko dolžijo trojnega umora. Zakaj pa je ustrelil najprej očeta, nato se mater in mlajšega brata, pa ni jasno. Kot navajajo nekateri viri, je treba vzrok iskati v »ponižujočem dogodku«, ki naj bi ga Ferdinando po očetovi krivdi doživel leta '82. Kaj se je točno zgodilo, Ferdinando ni zelel povedati preiskovalcem (oče naj bi grajal, ker se je pokakal v postelji). Morilski naklep po mnenju preiskovalcev naj bi navdihnili neprisebnost, medtem ko je bil pri pripravi in izvedbi umora mladenec povsem priseben. Vsekakor se bo o tem strokovno izrekel psihiater Cesare Piccinini, medtem pa so začeli preiskovati področje, kjer je po lastnih izjavah Ferdinando Carretta avgusta '89 zakopal trupla pobitih domacih. 6, 35 kalibrske pistole je po zločinu vrgel v Naviglio, je rekel Carretta, po oceni preiskovalcev pa so sumljivi premiki družinskega denarja.

VOLILNI SISTEM / SKLEP KASACIJSKEGA SODIŠČA

Prvi da za referendum Segnija in Di Pietra

Na vrsti še izpit pred ustavnim sodiščem

RIM - Kasacijsko sodišče je včeraj prizgalo zeleno luč za protiproporčni referendumski predlog Segni - Di Pietro. Najvisjestopenjsko sodišče je namreč preverilo, da so pobudniki referenduma za opravo proporcionalnega deleža v volilnem sistemu za poslansko zbornico zbrali več kot 600 tisoč (neuradno kar 620.000) veljavnih podpisov. Kot znano, je treba za uveljavljanje referendumskih predlogov zbrati najmanj 500 tisoč overovljenih podpisov.

Dobro novico iz kasacijskega sodišča je včeraj posredoval javnosti promocijski odbor za protiproporčni referendum, v katerem so poleg Antonia Di Pietra in Maria Segnija tudi Achille Occhetto, Antonio Martino, Franco Frattini in drugi parlamentarci iz vecinskih in opozicijskih vrst. Kasacijsko sodišče je preoblikovalo referendumsko vprašanje, ki se glasi takole: »Volitve za poslansko zbornico: ukinitve glasovanja za listo v funkciji razdelitve 25 odstotkov sedežev po proporcionalni metodi.« Tako bo zapisano tudi v objavi v uradnem listu.

Clana promocijskega odbora Segni in Calderisi so dopolnile sprejeli sodniki kasacije oziroma pristojnega centralnega urada za referendum pri kasacijskem sodišču, ki mu predseduje Franco Bile. V sklepu sodnikov je zapisano, da je »zahteva po referendumu za ukinitve nekaterih določil enotnega besedila zakonov z normami za izvolitev poslanske zbornice skladna z zakonom«.

Zdaj bo moralo referendumsko vprašanje se skozi rešeto ustavnega sodišča.

Mario Segni je novico komentiral takole: »To je lep dan. Presegli smo prvo oviro in zdaj lahko z zaupanjem pričakujemo naslednje etape, čeprav bo plovba gotovo dolga in težka.« Segni je dodal, da so nedeljske upravne volitve pokazale, da so ljudje utrujeni in negotovi. Narasča število volilnih list, nadaljuje se drobljenje, vzporedno pa se niža zaupanje državljanov, kar dokazuje močan padec volilne udeležbe. Bipolarnost je bolj kot kdajkoli v nevarnosti in ljudje so to opazili, dodaja Segni, ki meni, da imajo Italijani prvič po letu 1993 spet možnost vzeti v roke močno orožje za preno in modernizacijo države.

Ce so privrženci referenduma zadovoljni in polni upanja, je na drugi strani tudi veliko nasprotnikov odprave proporcionalnega deleža. Socialisti, neokomunisti, zeleni se referendumu najbolj branijo, nenaklonjeni pa sta mu tudi Ljudska stranka (PPI) in Severna liga (LN). Novi tajnik Levih demokratov (DL) Walter Veltroni pa je prepričan, da se bo referendum, ce bo razpisan, izšel s plebiscitarnim »da«. Zato DL vztraja pri predlogu za volilno reformo po francoskem vzorcu dvojnega kroga v okrožju, ki da avtomatično zagotavlja bipolarni sistem in hkrati tudi stabilnost. Ce pa se za podobno reformo ne bo mogoče dogovoriti, potem jetreba izvesti referendum, meni Veltroni.

DANES
V OSPREDJU

Tržaško tekstilno tovarno je mogoče rešiti, z njo pa večino 280 delovnih mest

TRST - »Ne gre samo za nas, gre za celotno mesto. Trst ne sme dopustiti, da zmanjka nadaljnjih 280 delovnih mest. Trst ne sme dopustiti, da podjetniki pridejo k nam, kasirajo milijardne javne podpore, potem pa zaprejo tovarne in odidejo s polnimi zepi.«

Tako so nam povedali člani enotnega sindikalnega predstavništva tekstilne tovarne SITIP pri Orehu, ko so včeraj manifestirali v trzaskem mestnem središču, da bi protestirali proti sklepu vodstva svojega podjetja, da jih pošlje v tako imenovano »mobilnost«. To dejanko pomeni odpust iz službe. Pojasniti namrec velja, da so v »mobilnosti« delavci podjetij, ki so prekinila svojo dejavnost. Ti delavci potem prejmejo mesečno podporo (nekaj čez milijon lir) za omejen čas (delavci od 30. do 40. leta za 12 mesecev, delavci od 40. do 50. leta za 24 mesecev, delavci po 50. letu za 36 mesecev), po drugi strani pa so predvidene tudi raz-

ne olajsave za druga podjetja, ki bi jih v času »mobilnosti« vzela v službo.

Kaze, da je vodstvo podjetja SITIP poslalo delavcem pisma z napovedjo o njihovem

vpisu v »mobilnost« včeraj. Po zakonu ta ukrep začne veljati najpozneje 75 dni po

sporočilu, in to tudi v primeru, ko bi se sindikati z njim ne strinjali. To konkretno pomeni, da se bodo delavci tovarne pri Orehu najpozneje prihodnjega februarja znašli brez službe - razen če ne bo prislo do kakega preokreta.

Prav da bi takšen preokret dosegli, pa so delavci SITIP ob podpori sindikatov včeraj začeli vrsto akcij, ki jih nameravajo stopnjevati, dokler bo to potrebno in mogoče. Tako so včeraj popoldne demonstrirali pred trzasko podružnico denarnega zavoda Credito Bergamasco v Ul. San Nicolò v Trstu. Gre namrec za eno izmed bank, pri katerih se je zadolžilo sedanje lastništvo tovarne, se pravi grupa Pezzoli iz Bergama. Nekateri namrec pravijo, da naj bi prav banke upnice ovirale pozitivno rešitev zadeve s prodajo obrata drugim lastnikom. Po demonstraciji v Ul. San Nicolò pa so se delavci SITIP, kljub mrzli burji, zbrali se pred trzaskim županstvom, da bi ponovno opozorili vse krajevne javne uprave, naj se aktivno zavzamejo za rešitev tovarne pri Orehu, tako kot so se v bližnji preteklosti odločilno postavile v bran škedenjske železarne. Delavci in njihovi sindikalni predstavniki konkretno zahtevajo, naj trzaski prefekt Michele De Feis reaktivira krizni stab s predstavniki vseh prizadetih strani, ki se je prvič sestel letošnjega junija.

Spomniti namrec velja, da se kriza SITIP že dolgo vleče. Vodstvo podjetja je že konec maja poslalo vsem 280 delavcem pismo z napovedjo o njihovem vpisu v »mobilnost«. Odločna reakcija delavcev z okupacijo obrata ter vseh pristojnih krajevnih dejavnikov je dosegla, da je vodstvo podjetja že poslalo pisma junija preklicalo. Zadevo je tedaj vzel v roke krizni stab, ki mu je naceloval trzaski prefekt De Feis, v njem pa so bili se predstavniki lastništva podjetja, delavcev, sindikatov, trzaskega združenja industrijcev, trzasko in miljske občine, trzasko pokrajine in deželne uprave. Zacementa so se dolga pogajanja za to, da bi podjetje resili. Izkazalo se je, da je sedanje lastništvo - že omenjena grupa Pezzoli iz Bergama - za-

dolzeno za več deset milijard lir in da je prisiljeno trzasko podjetje oddati. Zanimivo je, da sta se konec septembra pojavili dve podjetji s kokretnima ponudbama za njegov odkup, in sicer družbi Manconi in Parodi iz Lombardije.

Grupa Pezzoli pa na prodajo do danes ni hotela pristati. Zakaj? Razlag je več. Nekateri pravijo, da zato, ker naj bi ponudbi ne bili zadostni za grupo Pezzoli, drugi zato, ker naj bi ponudbi ne bili zadostni za banke upnice, tretji pa že ves čas zatrujejo, da grupa Pezzoli v resnici hoče obrat pri Orehu tako ali drugače uniciti, in ne prodati. To pa zato, da bi ji v rokah drugih lastnikov ne delalo konkurence.

Nimamo elementov, na osnovi katerih bi lahko z zanesljivostjo presodili, katere izmed nakazanih razlag je bližja resnici. Gотовo pa je to, da bi tovarna v rokah drugih lastnikov lahko se naprej zivel, kot dokazujejo tudi ponudbi družb Parodi in Manconi, kar bi omogočilo rešitev glavnine 280 delovnih mest, ki so zdaj pod težkim vprašajem. Nesporo je tudi dejstvo, da je grupa Pezzoli prejela v raznih oblikah 120 milijard lir podpor, v glavnem iz deželnih blagaj, in da je treba uporabo tolikšne vsote na nek način upravičiti.

Ko smo se včeraj med manifestacijo v mestnem središču pogovarjali s člani enotnega sindikalnega predstavništva SITIP, in sicer z Walterjem Sorgom, Lauro Gretti in Maurizioom Maffèjem, so prisli do izraza se nekateri zanimivi podatki. Zvedeli smo, da se povprečna starost zaposlenih suče okrog 25. leta in da so zaposleni v večini ženske.

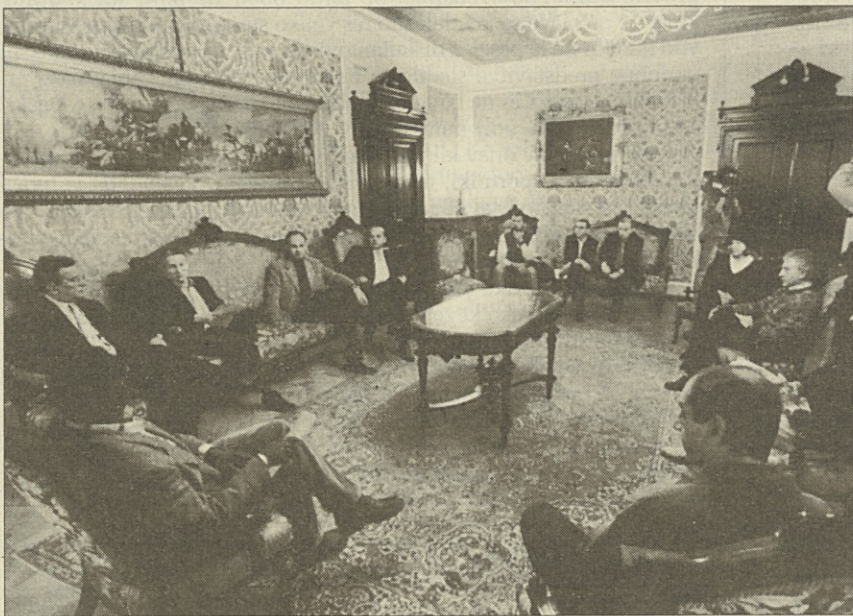
VELIKA ZASKRBLJENOST V MESTNI SKUPNOSTI

Enotnost upraviteljev in sindikatov

Tiskovna konferenca tržaškega in miljskega župana ter predsednika Pokrajine

TRST - Huda kriza obrata SITIP je strnila različno misleče upravitelje, ki so pod »taktirko« trzaskega župana Riccarda Illyja res hitro in odločno reagirali in nastopili v bran tovarne pri Orehu. Prvi rezultat skupnega nastopa je sestanek, na katerega je prefekt Michele De Feis, poleg sindikatov, povabil lastnike obrata (grupo Pezzoli) in družbi, ki sta zainteresirani za odkup tovarne. Ni izključeno, da se bodo srečanja udeležili tudi predstavniki bank iz Bergama, ki v bistvu krojijo usodo družbe Pezzoli in neposredno tudi tovarne SITIP.

Prefektovo pobudo je delavcem in sindikalistom pred pričetkom sinočnje seje občinskega sveta najavil podžupan Roberto Damiani. O nejasni usodi obrata v miljski občini pa je tekla beseda na novinarski konferenci, ki so se je, poleg Illyja, udeležili tudi miljski župan Roberto Dipiazza, predsednik Pokrajine Renzo Codarin, sindikalisti in predstavniki tovarniškega sveta. Trzaski župan je obnovil potek dogajanj zadnjih dni in ostro napadel lastnike SITIP, ki so, kot znano, za tovar-

no pri Orehu dobili masne javne podpore, zlasti s strani Dezele in Sklada za Trst. Pravno gledano niso kršili nobenega zakona, saj so sredstva izkoristili kot investicije za obrat, moralno gledano pa je njihovo zadržanje nesprejemljivo in obsodbe vredno.

Vsi so soglasali, da je situacija zelo zapletena, ne pa neresljiva. Illy, Codarin in Dipiazza so bili glede možnih izhodov zmerno optimisti, manj optimisti pa so bili predstavniki sindikalnih organizacij. Opozorili so na dokaj pasivno vlogo deželne

uprave, nekaj kritik pa je padlo tudi na račun prefekta, čes da je bil pri tej aferi nekoliko prepočasen in tudi neodločen. Kakorkoli že, je De Feis, kot rečeno, za petek sklical uradni sestanek, ki bo morda razčistil vso zadevo. Bomo videli.

Pokrajinski tajnik CGIL Valdi Catalano je v primeru neuspeha pogajanj namignil na možnost zacasne zaplembe obrata, saj ni izključeno, da je družba Pezzoli morda tudi krsila pravila o javnem finansiranju industrijskih dejavnosti. Ta njegov predlog ni nihče

komentiral, ker javni upravitelji očitno upajo, da se bo zadeva resila brez novih pretresov.

Marsikdo je bil vsekakor mnenja, da se bodo morala pogajanja »preseliti« v Bergamo, saj je Pezzolijeva usoda v rokah tamkajšnjih bančnih zavodov. Sinoči je vsekakor podjetnik Pietro Parodi spet ponudil deset milijard lir za odkup SITIP in za zaposlitev 200 delavcev in delavk. Njegova ponudba velja do srede decembra. Parodi bi kupil obrat in delovno silo, a brez strojev, ki jih je Pezzoli, kot kaže, že prodal v Indijo.

PUBLIEST srl

OBVEŠČA

podjetja, trgovce in obrtnike,
da lahko naročijo po telefonu

**BOŽIČNE
IN NOVOLETNE ČESTITKE
V NAŠEM DNEVNIKU**

na št. 040/7606529

do 15. decembra.

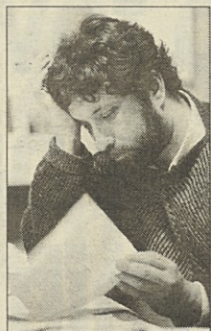
TRST, Ul. Valdirivo 36

OGLEDALO

Na varstvo okolja vsi prisegamo, toda...

ACE MERMOLJA

Prihaja zima. Nekdanji pesnik in pisatelj bi upodobil krasko hiso, ki se zarezuje v polmraku kot kamnito gnezdo, gmajno, ki jo prečesava burja, jasno in nočno nebo, ki ga je mrz ocistil, da so zvezde svetlejšje. Opisal bi ptice, ko iščejo na dvorišču drobtine, srne, ki se približajo vasi, prazne colne v porticu in tolikih drugih podob, ki so vezane na naravo. Opisal bi svet, ki ga je veliko manj in v kolikor se je, ga ne opazimo.

Ob spreminjanju letnih casov me v tej »slepoti« v trenutkih zagradi otožnost. Izgubljen občutek za naravne ritme, se mi zdi nekaj, kar mi je vzeto. S tem bi lahko pričel neskončno zgodbo o modernem svetu. Njeno obsežnost bom poenostavil z drobcami. Zdi se mi namreč smiselno naglasiti, kako je izgubljen odnos z naravo visoka cena, ki jo placujemo modernizaciji in se nam vrača kot težko povračljivi dolg. Odnosa z naravo nisem nikoli pojmovl kot hitrega gibanja. Modernen je turizem. To pomeni, da se za čisto določen čas odpravimo v nek kraj, si tam ogledamo čimveč, fotografiramo nekaj naravnih lepote, dodamo na sliko sebe in se vrnemo domov s spominom v žepu. Modernen je alpinizem, ko se ljudje preiskusajo z goro in njenimi težavami. V steni gledajo vase, kar pomeni, da se samopotrjevanje dogaja le v tekmi. Sem, dokler tvegam in zmagujem. Modernen je navtični turizem, ko postane morje pot iz kraja v kraj s čim več tehnologije na plastični lupini. Naš odnos do narave je tako usodno zaznamovan s paradigmo modernosti, ki se dogaja v tehniki in v hitrem gibanju.

V slovenski kulturni zavesti je upesnil prelom med kmečkim svetom in modernostjo Josip Murn, Župancic je v svoji Dumi zaznamoval kontrapozicijo med industrijsko tujino in slovensko domacijo. Danes smo vsi na podoben način zaznamovani s poznomodernim načinom življenja in je naš odnos do narave spremenjen do korenin. Naravni ritmi življenja, ki so na Krasu, v Brdih in drugod pogojevali življenje ljudi do casov, ko je ob poljedelstvu postalo vir zaslužka mesto, so umrli za vse. Danasnje kmetijstvo je hipertehnološko, transgenetsko in se kaj. Malokatera panoga doživlja tako globoke biološke in genetske raziskave in posege kot prehrabena industrija, ki se nujno pricne na »kmetih«. Do narave se opredeljujemo osebno (pogojeno) in menimo, da se ona ne »opredeljuje« do nas. Zame pomeni na primer narava mirno kontemplacijo, sprostitve in povsem netekmoven odnos s kančkom zelenega sveta. Niti ta ni bil odnos prednikov. Naravni ritmi so pomenili tudi trd spopad z naravo, ki je pogojeval življenje družin, njihovo sestavo, odnos med ljudmi, celo razmerje s

smrtjo, ki je bilo v skupinski zavesti veliko manj dramatično kot danes. V sodobnem življenju od sebe zahtevamo večno mladost, nekoč so bile gube na obrazu kot jesen, ki je ne morejo maskirati plastični kirurgi. Mi naj bi bili poskočni in lepi do osemdesetih in preko.

Razklan odnos z naravo in njenimi ritmi rojevajo stvarnost, ki postaja skrajno napeta. Leto, ki se izteka, nas je opozorilo na spremembe, s katerimi se ni mogoče saliti. Velike poplave, hude vročine, ogromno število človeških žrtev, ki so jih povzročile naravne ujme, ogromne gnotne skode so dokaz sprememb, ki jih povzroča tudi človek. Znanstveniki so razdvojeni. Optimisti pripovedujejo o cikličnih vremenskih spremembah. Pesimisti opozarjajo na spremembe v atmosferi, zaradi katerih se svet spreminja v ogromno toplo gredo. Dvojnost je razumljiva. Ker smo »bogati« izgubili odnos z naravo, ker so gospodarski interesi ogromni, so tudi znanstvene raziskave pogojene. Teorija o cikličnih spremembah zdravizira stvari in nam dopušča nadaljnjo prosto industrializacijo. Teorija o topli gredi narekuje svetovni industriji velike investicije v ekološko čisto proizvodnjo. Sumim, da se znanost cepi tudi glede na interese. Skratka, do problemov se opredeljuje ne samo na osnovi raziskav, ampak tudi z bremenom ideoloških predpostavk. Sum mi je na primer potrdil znani, tudi zaradi televizije, italijanski znanstvenik Zicchicchi, ki je opredelil kot smešno nevarnost jedrskih elektrarn in kitajskega sindroma. Cernobil pa se je vendarle zgodil in mi preprosto ne vemo, kakšno je stanje jedrskih elektrarn v Rusiji. Koliko hipotetičnih Cernobilov nas ogroža, ker ni sredstev za vzdrževanje elektrarn? V kakšnem »stanju« je ogromni atomski arzenal v Rusiji? Je res atomska groznja le spomin? Konec koncev ima obubožana Rusija vojaški arzenal, ki lahko deluje kot realna groznja in sredstvo izsiljevanja.

Glede narave sem blizu tistim stališčem, ki so pesimistična. To pa ne zaradi nekih karakterialnih značilnosti, ampak zato, ker nam naš odmak od narave v svet tehnike in kapitala sibi zavest in občutljivost. Nas način življenja nam kljub priseganju na varstvo narave jemlje občutek zanjo; tako na globalni kot na kajevni ravni. V ozjem prostoru že od nekdaj zagovarjam stališče, da Slovenci na Krasu nimamo vrojenega večjega spoštovanja do narave kot drugi. Onkraj nacionalnega disputa, kdo je kje gospodar, ne vidim razlogov, zaradi katerih bi bili Slovenci bolj nagnjeni k varstvu okolja kot Italijani. Ko bi dali na tehnično gospodarski interes in »interes« okolja, bi verjetno zmagal drugi. Prezivetvena vez z naravo naših prednikov je bila bistveno različna od sodobnih vezi do teri-

torija. Zato se mi zdi regulamentacija nacelno pravilna, čeprav kot pri vsakem naravovarstvenem posegu, trči ob konkretne ekonomske interese.

Tako na planetarni kot na kajevni ravni je vprašanje okolja bistveno. Tritev pa se ze utaplja v banalnosti. Stevilne novice, razprave in stališča, so nas ovile v zakon ponavljanja, ko postane vsakodnevno opozarjanje redundantno. Nadaljuje se pripovedka o pastirju, ki je stalno klical na pomoč zaradi volka. Ko je ta volk prisel, se vascani niso odzvali, ker so menili, da gre le za pastirjevo obsesijo. Tako smo danes vsi za varstvo okolja. V igri konkretnih interesov pa prihaja do zelo različnih mnenj med samimi znanstveniki, kaj sele med multinacionalkami, ki posegajo v okolje na planetarni ravni in to v znamenju dobička. Ob interesih pa je verjetno središčem prelom med nami in naravo. Tudi zaradi tega preloma nam je težko biti prijazen z okoljem, ki ga doživljamo z distanco. Ponavljam, občudujem(o) naravo, se v njej sprostimo, obiščemo zanimive kraje, polnimo dušo z milino ali mogočnostjo naravnih lepote, nas življenski ritem pa se je oddaljil od naravnega. Okolje se nam zdi usodno zaradi teorij in razprav, ali takrat, ko pride do nesreče. V mirnem casu je razglednica. Sele potresi, poplave in suše, ki nas prizadenejo, nas spominjo, da narava ni obrozen element našega tehnološkega življenja. Daljavo zaznamujejo celo gibanja, ki se sklicujejo na naravo. Ustvarjajo se ekstremni zagovori, ki bi bili mogoci le v nedotaknjenem naravnem ravnovesju. Popularni postajajo načini prehrane, ki so bili možni in »zdрави« le v določenih razmerah. Celo pomembni onkologi zagovarjajo vegetariansko prehrano in pozabijo, da so sadije in zelenjava krepko manipulirani. Ob tem je se nevarnost, da pride do resnega prehrabnega neravnovesja. Pračlovek je jedel meso in zelenjavo. Biopoljedelstvo je moderno, malokdo pa nas seznanja z realnimi kemičnimi sestavinami in primesmi bio-zelenjave in sadja. Tudi pri tem smo v gospodarsko-propagandnem kolesju, ki nam odjemlje stik z naravo. Ker je odmak usoden, se lahko zavarujemo le z racionalnimi in splošno sprejetimi pravili, ki scitijo okolje. Duhovni obliž, ki nam ga daje sprehod v gozdu, bo kljub vsemu ostal nekaj povsem drugega od odnosa, ki so ga imeli nasi predniki do gozda, lesa in kurjave. Ravnovesje med nami in naravo ne bo torej več »naravno«: nujno bo racionalno. Varstvo okolja pa lahko zagotavljajo le postenost znanosti, kulture in politike, ki se do narave opredeljujejo na osnovi razuma in ne moči, ki je v svojem jedru pogostokrat neracionalna.

PISMA UREDNIŠTVU

Sport v naši zavesti ... brez sportnikov

Spoustovani!

Moram priznati, da me je članek, ki ga je Primorski dnevnik objavil v petek, 27. novembra pod naslovom »Sport v naši zavesti...brez sportnikov« kar precej prizadel. Večkrat sem ga prebral in v njem iskal nekaj globljih vsebinskih resnic, pa mi, žal, dolgoletnemu sportnemu zanesenjaku v tem našem zamejstvu, ni uspelo.

Ostajam prezet z občutki nelagodja in obenem presenecen nad dejstvom, da se lahko nekdo, ki vsekakor ostaja anonimen (pod člankom se je podpisal le s kraticami p.d.), tako vehementno spravi nad našo sportno stvarnost in brez ovinkarjenja udari po njej v dokaj omalovaževalnem tonu.

Vprašujem se, kaj se je pravzaprav zgodilo, da se Primorski dnevnik na tržaski strani s takim poudarkom zaganja v nas sport.

Tako je s to stvarjo: odbor Slovenskega kluba pripravi večer na temo »Sport v naši zavesti«. Na večer povabi avtorje knjig, ki sta izšli ob 40. obletnici Slovenskih sportnih iger in sicer prof. Bojana Pāvletica, Maria Magajno, Branka Lakovica in Dušana Jelincica. Na večer povabi tudi casnikarja Sergija Tavcarja, ki bo spregovoril o sportnem utripu pri nas. Večera se udeleži le peščica ljudi, vsekakor tam na temo diskutira in ker tam niso prisotni »sportniki« je to ze povod, da lahko javno streljamo na ljudi, na organizacijo, na vse, kar nosi predznak sporta pri nas.

Mislím, da je stvar - tako postavljena - le preenostavna. Ponavadi temu pravimo tudi poceni natolcevanje, posebno če se sami ne vprašamo, če je res vsemu tako in če so stvari res tako postavljene, kot je o njih na večeru tekla debata. Rade volje verjamem, da je vsakdo, ki nekaj priredi, pri tem pa nima velikega odziva, upravičeno razočaran. Vendar je tudi prav, da si ob neuspehu zastavi vprašanje, zakaj ni bilo nikogar na spregled. Vprašati bi se moral, ali ga ni morda sam kje polomil!

In mislim, da prav v tem grmu tiči zajec neuspele prireditve v Slovenskem klubu. Iz vabila, objavljenega v Primorskem dnevniku, je verjetno vsakdo razumel, da gre za klepet z avtorji Velike knjige Slovenskih sportnih iger in z avtorjem knjige Tisti vonj po Krasu. Vsakdo si je verjetno razlagal, da je prisotnost casnikarja Sergija Tavcarja pač prisotnost, ki naj večer se dodatno popestri, tako kot je bilo na predstavitvi knjig na Opcinah.

No, mimo tega, da bi veljalo pripomniti, da je prav Združenje slovenskih sportnih društev v Italiji založnik obeh del in da je v projekt z veseljem vložilo kar nekaj sredstev, s katerimi razpolaga (ker se mu je pač to zdelo potrebno in pametno), da je projektu stalo ob strani od samega začetka, da je na stadionu 1. maja pripravilo odmevno svečanost ob izidu obeh knjig (te proslave se je udeležilo res veliko število ljudi in ne le peščica diskutantov), da so si podobne predstavitve sledile se na Opcinah, Proseku, v Gorici in da bodo na vrsti se kje, pa se mi zdi toliko bolj nerazumljiv ze tisti v članku uvodni avtorjev klic, ki pravi »Kje ste? Kje ste mestni sportniki, trenerji, sportni delavci? Kje ste predstavniki Združenja slovenskih sportnih društev v Italiji? Kje ste tkalci zamejske sportne politike?«

No, piscu članka p.d. rade volje odgovorjam: tu smo! Tako kt ze dolga desetletja: na svojem mestu, na terenu, v telovadnicah, na odborovih sejah, skratka, tu smo! Tudi na večerih ob predstavitvah naših knjig.

Vendar se mi ob vsem vzbuja se en dvom: da si morda Slovenski klub ni predstavljal večera drugace. Pa menda res niso imeli od-

borniki kluba namena, da bi večer pomenil neke vrste posveta o sportu? Kajti če bi bilo tako, potem je jasno, da je pri vsem slo za organizacijski spodrsilaj: večere, na katerih teme poglobljamo, je treba organizirati temeljito, opremiti se je treba z analizami in podatki, k omizju je treba pritegniti ljudi z drugacno formulo, ki ne more biti zgolj oglas v Primorskem dnevniku!

S to svojo reakcijo na članek ne zelim nobenega polemiziranja, nasprotno! Mislím, da se je v organizacijskem stroju Slovenskega kluba nekaj zataknilo in prepričan sem, da do podobnih nerodnosti ne bo več prislo. Pa tudi do podobnih člankov ne!

S spoštovanjem,

Ivan Peterlin

Pripis: ne poznamo namena prirediteljev, slo pa je za eno zamujenih priloznosti, kakršnih je pač žal veliko. Ker pa je bil se zlasti poseg Sergija Tavcarja zanimiv ga bomo ob prvi priloznosti objavili (Ur.)

Pokrajina, šola in zdravstvene ustanove

V zvezi z objavo članka z dne 25.11.1998 o sodelovanju Pokrajine, sole in zdravstvenih institucij za prevencijo težav in pomoč mladim, podpisani želimo posredovati nekaj pojasnil. Zavod »Ivan Cankar« (s poklicno, tehnično in industrijsko smerjo) je bil v sol. letu 1993/94 med prvimi pobudniki in ustanovitelji Cis-a (center za informiranje in svetovanje). Namen te dejavnosti je bil ze na začetku jasno zacrtan: zdravstveno psihološka služba v korist in potrebam dijakom. V ta namen je bila dodeljena tudi učilnica, kjer so se dijaki celega solskega centra sestajali individualno ali skupinsko s psihologom (takrat je bil dr. Peter Komac). Poleg psiholoske službe pa smo vsa leta na soli izvajali v okviru Cis-a tudi Projekt mladih-2000. Odvijala so se predavanja in tečaji vezani na mladinsko problematiko o odvisnosti in zasvojenosti (mamila, alkoholizem, kajenje in AIDS). Program smo izvajali v sodelovanju s priznanimi strokovnjaki. Sodelovali so: dr. Scuka, dr. Prijatelj, prof. Rupel, socialna delavka Martelanc, dr. Moise, dr. Spazzapan, dr. Komac.

V solskem letu 1997/98 smo na željo dijakov organizirali in izpeljali tečaj o zdravi prehrani, ki ga je vodila dr. Enisa Demsar, srečali smo se z dr. Moisejem na temo »Spolnost in AIDS« poleg tega pa je redno delovala psihološka služba v sodelovanju z dr. Maro Tinta. Vse te pobude so bile uspešne in koristne.

Dijaki in profesorji referenti CIS-a želimo s tem dopisom pojasniti, da nismo »negativna izjema« v Solskem centru, ki ze vsa leta deluje enotno in skupno s tem, da referenti vseh visjih sol skupno načrtujemo program na osnovi izpeljanih anket. Zeleli bi, da ne bi prislo več do takšnih pristranskih in površnih poročanv v zvezi z našim Zavodom.

Dijaki in profesorji referenti CIS-a

Pripis: Z zadovoljstvom jemljemo na znanje, da je tudi zavod Ivana Cankarja zelo aktiven v okviru projekta CIS. Ne moremo pa sprejeti ocitka o pristranskem in površnem poročanju. V članku smo omenjali podatke iz poročila o dejavnosti centrov CIS v s.l. 1997/98, ki ga je izdelala služba SERT pri Zdravstveni ustanovi št. 2 in ga posredovala novinarjem na srečanju, o katerem smo poročali. V zelo podrobnem pregledu delovanja v 18 solah na Goriskem sta navedeni tudi dve slovenski, sola Ivana Cankarja pa sploh ni omenjena. Ocitki torej sodijo na drug naslov. (mm)

SKAVTIZEM / OD 27. DECEMBRA DO 6. JANUARJA

V Čilu svetovni skavtski jamboree

Udeležilo se ga bo več kot 30.000 mladih z vsega sveta, 280 iz Slovenije

LJUBLJANA - Od 27. decembra do 6. januarja bo v Čilu potekal 19. svetovni skavtski jamboree, ki se ga bo udeležilo tudi 280 članov slovenske odprave tabornikov in katoliških skavtov. Organizator srečanja Asociacion Guías y Scouts Chile pričakuje, da se bo srečanja v blizini glavnega mesta Santiaga udeležilo več kot 30.000 mladih iz vsega sveta. Moto letošnjega srečanja je Gradimo mir skupaj, slovenski taborniki pa se bodo kot polnopravni člani Svetovne skavtske organizacije taksnega srečanja udeležili ze drugic, so sporočili iz Zveze tabornikov Slovenije (ZTS).

Delegacijo predstavnikov ZTS in Združenja slovenskih katoliških skavtinj in skavtov je včeraj sprejel slovenski zunanji minister Boris Frlec. Med pogovorom so mu taborniki in skavti predstavili omenjeno mednarodno srečanje v Čilu, so sporočili iz ministrstva za zunanje zadeve. Pred odhodom v Čile pa bo slovensko delegacijo sprejel tudi predsednik Milan Kučan.

Slovenska 280-članska odprava je glede na število prebivalcev Slovenije najštevilčnejša v pri-

merjavi z ostalimi udeleženkami srečanja. Udeleženci iz vsega sveta bodo na srečanju sodelovali v delavnicah, posvečenih družbenim problemom v svetu, razvoju prijateljstva in solidarnosti. Ob prostovoljnem delu v lokalnih skupnostih, spoznavanju različnih kultur, sportnih tekmovanjih in drugih skavtskih aktivnostih bodo slovenski taborniki in skavti pripravili tudi predstavitev Republike Slovenije.

Na razplet dogodkov 19. svetovnega skavtskega jamboreeja lahko vpliva tudi aretacija čilskega diktatorja Avgusta Pinocheta. Kot sporoča ZTS, se lahko kljub zagotovilom organizatorja, da so razmere v Čilu normalne, zgodi, da britanskih skavtov na srečanje ne bo. Britansko ministrstvo za zunanje zadeve namreč po demonstracijah pred veleposlaništvom v Valparaisu svojim turistom odsvetuje potovanje v Čile. To bi bila po mnenju ZTS precejšnja škoda, saj je Velika Britanija zibelka skavtstva, britanski skavti pa želijo na srečanju predstaviti svojo kandidacijo za jamboree leta 2007 ob 100. obletnici skavstva. (STA)

SKORAJ ENOTNA ZAHTEVA ŽUPANOV IN PREDSTAVNIKOV MANJŠIH OBČIN

Petdeset let po sprejetju ustave mora država uresničiti 6. člen

Dokument županov manjših občin

Podpisani župani spodaj navedenih občin kot predstavniki, ki so najbliže temeljnim primarnim potrebam državljanov, se zavedajo, kako neobhodna je nujnost, da bi v najkrajšem času imeli zakon, ki naj zadosti legitimnim pričakovanjem slovenske narodne skupnosti v Furlaniji-Juljski krajini in naj ji zajamči polno pravico, da svobodno izraža, ohranja in razvija svojo jezikovno in kulturno identiteto v vseh aspektih in v vsakem trenutku življenja italijanskega državljana, ki se čuti pripadnika te skupnosti.

Evropa raste s političnega, gospodarskega in kulturnega vidika in je zato nujno zagotoviti primeren prostor tudi številnim manjšinskim skupnostim, ki niso se primerno zaščitene, a so kljub temu polnopravni del nastajajoče Evropske unije. Norme, ki jamčijo temeljne in splošno sprejete pravice, bodo pomemben prispevek in pomoč pri odpravljanju konfliktov in v kulturni rasti za sožitje različnih narodov, ki ne bo samo miroljubno, ampak tudi tvorno.

Sposobnost države, da jamči svojim manjšinam varnost in občutek, da niso izpostavljene asimilaciji, bi morala biti državi v ponos in odraz njene kulturne zrelosti.

Petdeset let cakanja na udejanjanje tega, kar predvideva 6. člen naše ustave in določil, ki jih mednarodne in evropske norme predvidevajo za zaščito manjšin, je nedvomno povzročilo naravno in nenadomestno osiromašenje slovenske narodne skupnosti in zato ni mogoče več odlašati z uresnitvijo obveze, ki je bila tako dolgo časa neizpolnjena.

Cepprav obstajajo razlike in so potrebne postopnosti, pa je območje, na katerem naj velja zaščitni zakon, zgodovinsko naseljeno območje slovenske manjšine v trzaski, goriski in videmski pokrajini, ki so ga že nakazali Predsedstvo vlade, Cassandrova komisija in statistični urad ISTAT.

V zvezi s osnutkom, ki je poenotil razne zakonske predloge in točneje v zvezi s 3. in 4. členom (govorita o sestavi in pristojnostih paritetnega odbora in o ozemelskem obsegu veljavnosti zaščite, op. ur.), ki zadevata izvajanje zakona, župani želijo, da bi izoblikovali hitre, prozorne in gotove postopke, da ne bi upočasnile ali celo onemogočile decentralizirano uresničevanje zakonskih določil.

Župani menijo, da je treba v zakon vključiti tudi finančna jamstva za krajevne uprave in za njihova konzorcirana telesa na osnovi zakona 142/92 povsod, kjer bodo uveljavljena zakonska določila, se zlasti pa to velja za male občine, ki se od nekdanj spoprijemajo z veliki finančnimi problemi. Stroške za osebje in vse dodatne obveznosti, ki izhajajo in udejanjanja zakona, pa je treba kriti z novimi sredstvi ki bodo dodatek k davčnim prihodkom in deželni prenosu sredstev.

Župani nadalje izražajo upanje, naj zakon predvidi, da bodo v okviru reforme volilnih pravil na vseh ravneh sprejeta določila za izvolitev kandidatov, ki so pripadniki slovenske manjšine.

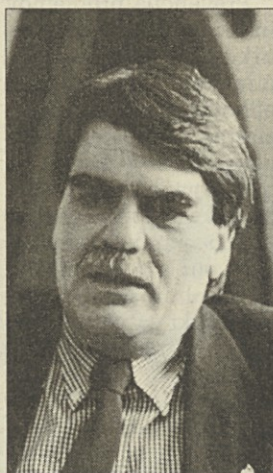
Boris Pangerc, župan Občine Dolina
 Mario Lavrenčič, župan Občine Doberdob,
 Hadrijan Corsi, župan občine Steverjan,
 Tamara Blažina, županja Občine Zgonik,
 Aleksij Krizman, župan Občine Repentabor,
 Viljem Černo, svetovalec Občine Bardo in odbornik GS Terskih dolin,
 Marisa Filippig, županja Občine Tipana,
 Marko Petejan, župan Občine Sovodnje ob Soči,
 Aleksander Oman, odbornik Občine Naborjet,
 Luigia Negro, svetovalka Občine Rezija,
 Lucio Tollis, župan Občine Centa,
 Marino Vocci, župan Občine Devin-Nabrežina,
 Germano Cendou, odbornik Občine Sovodnje (Videm),
 Adriano Persi, župan Občine Tržič,
 Bruna Dorbolò, podžupan Občine Špeter,
 Rosetta Lauretig, podžupanja Občine St. Lenart,
 Alda Crucil, podžupanja Občine Grmek

RIM - Rezki in ostri glasovi so nenadoma odjeknili iz dvorane, kjer se sestaja ožji odbor poslanske komisije za ustavna vprašanja, ki se ukvarja z zaščito slovenske narodne skupnosti v Italiji. Predsedujoči Domenico Maselli, ki je tudi poročevalec o zaščitnem zakonu, je proti svoji navadi dvignil glas. Cepprav so bila vrata zaprta, je bilo jasno slišati, da je zagrozil z izključitvijo županu Podbonesca Nicolinu Marsegli. Kaže, da je podboneski prvi občan stalno prekinjal ostale kolege, izzval tudi reakcijo poslanca UV Luciana Caverija in nato se predsedujočega Masellija.

Incident, do katerega je prišlo proti koncu včerajšnje avdicije, na kateri so bili prisotni župani manjših občin, je bil povsem postranski in ni skalil vzdusja v dvorani. Zanimiv in omembe vreden je samo zato, ker je tudi ta incident dokaz, kako osamljeni so tisti, ki ugovarjajo zaščitnemu zakonu.

Vabilu na včerajšnji pogovor so se odzvali številni župani ali njihovi predstavniki, ki so odražali celotno obsejno stvarnost od Kanalske doline do dolinskega Brega. Z izjemo Milj so bili prisotni predstavniki vseh trzaskih okoliških občin, župani treh slovenskih občin na Goriskem, trzaski župan Adriano Persi, in zastopniki občin v Nadiških in Terski dolini, Rezije in Kanalske doline (poimensko so navedeni pod dokumentom, ki je bil izročen ožjemu odboru). Poleg podboneskega župana je zaščitnemu zakonu oporekal tudi cedajski podžupan Bruno Mollicone, kateremu pa je umirjeno, vendar odločno repliciral predstavnik Terske GS in odbornik v Občini Bardo Viljem Černo. »Danes oporekate zaščiti, ko nas klicete na pomoč. Brez nas bi bilo območje Cedada izhirano in propadajoče.«

Župani, ki so se odzvali vabilu ožjega odbora, so izoblikovali skupen dokument (objavlja-

Marino Vocci
Devin Nabrežina

Boris Pangerc
Dolina

Tamara Blažina
Zgonik

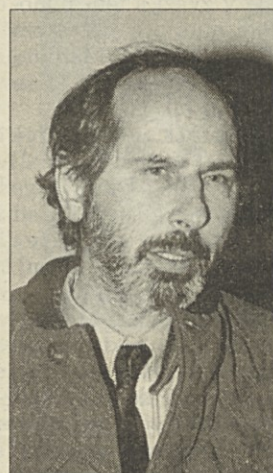
Aleksij Krizman
Repentabor

Adriano Persi
Tržič

Igor Petejan
Sovodnje ob Soči

Mario Lavrenčič
Doberdob, Kraška GS

Hadrijan Corsi
Števerjan, Brška GS

mo ga v celoti), ki poudarja predvsem nujnost, da italijanska država petdeset let po sprejetju ustave vendarle zadosti obvezi, ki jo je sprejela s 6. členom temeljnega zakona. Dokument, ki ga je orisal doberdobski župan Mario Lavrenčič, so podpisali vsi upravitelji z edino izjemo podboneskega župana in cedajškega podžupana.

Glavno besedo na včerajšnji avdiciji so imeli prav slovenski upravitelji iz videmske pokrajine in to tudi pojasnjuje nejevoljo in posledično nadležnost podboneskega župana Marseglie, edinega ki je že pred časom imel za potrebno, da pošlje poslanski komisiji negativno mnenje o zaščiti, ne da bi ga zanj sploh kdo vprašal. Beneski upravitelji so soglasno poudarili, da so del slovenske manjšine in ne odraz neke slovenske govoreče skupnosti, kot je zagotavljal v ponedeljek predsednik trzasko pokrajine Renzo

Codarin in kot piše med drugim v naslovu zaščitnega zakonskega osnutka trzasko poslanca FI Gualberta Nicolini. Priznali so, da se pripadniki slovenske manjšine izražajo v narrečju, vendar to je posledica dejstva, da od vse priključitve Italiji v prejšnjem stoletju nimajo sol v lastnem jeziku. Vendar je prav vrednotenje lastnih korenin dokaz pomena, ki ga pripisujejo lastni slovenski identiteti.

Župani s Trzasko in Goriskega so dali prednost kolegom iz videmske pokrajine; sami so se v oporo skupnemu dokumentu omejili na ugotovitev, da osnutek, ki ga je izoblikoval poročevalec, ne vnaša neke diskriminacije do italijansko govorečega prebivalstva, ne daje Slovincem neke predprave, ampak omogoča vsakemu pripadniku manjšine, ki to želi, da uživa svoje narodnostne pravice. Županja občine Zgonik Tamara Blažina pa je v dopolnilo dodala, da tudi v občinah, kjer so bili in so Slovenci večina, niso nikoli diskriminirali italijansko govorečih občanov.

Trzaski župan Adriano Persi pa je opozoril na posebnost te občine, kjer ob pomoči in zadovoljstvu upraviteljev tamkajšnji Slovenci ozivljajo in krepijo delovanje, kjer pa bi bilo zgrešeno prehitovati čas. Persi je zato podprl nujnost zaščitnega zakona, vendar je menil, da je za Tržic vsaj v nekaterih aspektih, kot bi lahko bi-

la dvojezičnost, potrebna postopnost.

Ob koncu je trzaski poslanec NZ Roberto Menia, ki vprašan ni postavljaj (ceprav je smisel avdicij prav v tem, da zakonodajalci lahko poglobijo problematiko in se seznajajo tudi s pogledi neposredno prizadetih), skušal zmanjšati doseg skupnega stališča upraviteljev in razvil zelo omejevalno stališče. Antonio Di Bisceglie (LD) pa je v

odgovoru opozoril kolege in prisotne na načelo, da pravice, ki so, morajo veljati, ne glede na politično barvo uprave, saj ne bi bilo dopustno, da bi bila veljavnost temeljnih pravic odvisna prav od politične usmeritve uprave.

Danes se bo ožji odbor seznanil s pogledi predstavnikov slovenskih organizacij, jutri pa bo vrsta na italijanskih organizacijah.

Vojmir Tavcar

Protest Visolija (SKP)

Nacelnik SKP v trzaskem pokrajinskem svetu Dennis Visoli je v tiskovni noti kritiziral stališča, ki jih je v Rimu v ponedeljek zagovarjal predsednik Renzo Codarin. Predsednik je glede tega povsem prezrl mnenje pokrajinskega sveta, njegova stališča so očitno sad političnih priiskov Nacionalnega zavezništva. Visoli obtožuje Codarina, da ni hotel vključiti na dnevni red skupščine stališč o zaščiti, ki so jih že zdavnaj predložili komunisti in levosredinska Olijka. Očitno ni hotel ali se je zbral razprave, saj je vsem znano, da Forza Italia in NZ o tem vprašanju nimata skupnih stališč.

Tiskovna konferenca LD

Podpredsednik deželne sveta Milos Budin in tajnik LD Stelio Spadaro bosta na današnji novinarski konferenci (ob 12. uri na sedežu LD v U.L.S. Spiridione v Trstu) predstavila predloge trzasko federacije levih demokratov o zaščitnem zakonu za slovensko manjšino.

Pobuda nacionalistov

Zaščitni predlog poslanca Masellija bo v središču pozornosti tiskovne konference, ki jo skupno prirejajo Lega nazionale, federacija ezulskih združenj in združenje nekdanjih italijanskih vojakov. Konferenca bo ob 11. uri na sedežu Lega nazionale na Korzu Italia 12.

DOPOLNILO

V torkovem poročilu je bilo nekoliko omejeno in okrnjeno prikazano stališče trzasko župana Riccarda Illyja o dvojezičnih osebnih dokumentih. Trzaski župan ni samo dejal, da bi morale okoliske občine izdajati samo italijanske dokumente tistim, ki to želijo, ampak je dodal, da bi v iskanju celovitejšega ravnesja trzaska občina lahko izdajala dvojezične dokumente tistim, ki bi zanje zaprosili. (vt)

Viljem Černo
Bardo, Terska GS

Bruna Dorbolò
Špeter

HUMANITARNA POMOČ / TISKOVNA KONFERENCA

Stvarne pobude za mir na Kosovu

Zelo aktivna vloga prostovoljcev CIS

Italijanski solidarnostni konzorcij (CIS) je že vrsto let angažiran na področju človekoljubne pomoči priseljencem in azilantom, v zadnjem času pa je aktivno soudeležen tudi v mirovniških akcijah na Kosovu in na tleh nekdanje Jugoslavije. V teh dneh je med glavnimi pobudniki mednarodne akcije »Cas za mir«, ki bo od 4. do 8. decembra privabila na Kosovo, v Makedonijo in Albanijo več sto prostovoljcev in mirovnikov iz raznih evropskih držav.

To pobudo so voditelji CIS - med njimi tudi Tržacan Gianfranco Schiavone - predstavili na včerajšnji novinarski konferenci v kavarni S.Marco. Udeleženci pohoda bodo na Kosovu, Makedoniji in Albaniji prisli v stik s tamkajšnjimi humanitarnimi organizacijami, ki v hudih objektivnih razmerah skrbijo za begunce. Dostavili jim bodo pomoč (npr. zdravila) in zlasti finančna sredstva, ki jih v teh dneh zbirajo po vsej Italiji. Kot je povedal Schiavone, bodo udeleženci manifestacije tudi navezali stike s tamkajšnjimi političnimi dejavniki, katere bodo pozvali k dialogu in k spravi za miroljubno

Azione di Pace a Prishtina
6-13 dicembre '98

resitev kosovskega vprašanja. Vse informacije v zvezi s tem pohodom nudijo na tržaskem sedežu CIS (Ul.Marconi 36-b, tel. 040-51572 in 040-52248).

V četrtek, 10. decembra se bodo v Pristini zbrali tudi pristasi katoliškega mirovnega gibanja »Beati costruttori di pace« (Blaženi graditelji miru). V glavnem mestu Kosova bodo skupno s tamkajšnjimi mirovniki praznovali 50-letnico podpisa konvencije o univerzalnih človekovih pravicah. Tudi pristasi te organizacije, ki se so npr. svojčas zelo angažirali za mir v Bosni, si prizadevajo za miroljubno reševanje kosovske krize.

V kavarni S.Marco so

novinarjem predstavili tudi akcijo socialnih centrov iz severovzhodne Italije, ki si prizadevajo za pravično rešitev vprašanja političnega azila in azilantov na sploh. V parlamentu teče v tem času razprava o zakonski ureditvi tega vprašanja, Italija pa je danes kot danes ena redkih, če že ne edina evropska država, ki na svojih ambasadah in konzulatih ne nudi nobene pomoči ter napotkov ljudem, ki prosijo za politično zatočišče v Italiji. Tudi zaradi tega smo prica množičnim nezakonitim prihodom tujcev v našo državo. Socialni centri prirejajo v ta namen dvodnevno potovanje (11. in 12. decembra) v albansko Vloro.

OBČINA / PREDSTAVITEV

Podpisali program za prevencijo težav otrok

Veljavnost pobude tri leta - Dežela FJK namenila 1,3 milijarde lir - Sodelovanje in integracija več ustanov

Prevenција problemov in težav otrok, pubertetnikov oz. dorasajočih mladine, spostovanje njihovih pravic in valoriziranje mladostne stvarnosti. To so nekatere izmed glavnih smernic programskega sporazuma za promocijo pravic in možnosti otrostva in pubertete na območju tržaske občine, ki ga predvideva državni zakon 285/97. Program so predstavili včeraj na tržaski Obceni, kjer so ga podpisali zupan Riccardo Illy za Obcino Trst, odbornik Enrico Sbriglia za tržasko Pokrajino, Andrea Collareta za tržasko zdravstveno podjetje, Ugo Mannini v imenu Solskega skrbništva, Daniela Gregori v imenu urada za socialne storitve za mladoletnike (ministrstvo za pravosodje) in Elettra Dorigo za bolnišnico Burlo Garofolo, poleg omenjenih pa sta spregovorila tudi občinska odbornika Gianini Pecol Cominotto in Maria Teresa Bassa Poropat.

Kot so povedali, je bil do sedaj zakon podporniške narave, sedaj pa je govor o prevenciji in posegih v »normalnih« okoliscinah (sole, družine itd.) in ne več le ko pride do tragedij. Program je sad integracije več insti-

tucij in ustanov, pri njem pa bodo po zakonu sodelovala tudi prostovoljna združenja. Treba je spostovati pravice otrok in spremeniti kulturo ter v tem smislu težiti k solidarnosti, ki jo lahko pričnemo graditi že v otroških letih. Se največ truda moramo posvetiti problemu nasilja nad otroki, so poudarili (ob tem je Illy dejal, da je problem v Trstu občuten, a mu sredstva javnega obveščanja posvečajo malo pozornosti), skupno gre delati za korist novih generacij in boljše prihodnost, saj program oz. sodelovanje raznih institucij pred-

stavlja močan odgovor civilne družbe, ki razblini razlike med solami in družinami.

Program, ki je veljaven za tri leta in kateremu je Dežela FJK v okviru državnega zakona namenila približno 1,24 milijarde lir, predvideva podpirne posege v korist staršem in prizna primarno vlogo, ki jo ima družina pri odraščanju otrok, valorizira in podpira rejništvo, predvideva sprejemanje in integracijo tu prisotnih tujih otrok ter preventivne posege za zaježitev nasilja nad otroki.

V tem smislu so v pro-

gramu nakazane promocije za spostovanje pravic otrok in pubertetnikov (npr. informativne kampanje), storitve in usluge za starše in sinove oz. hčerke (npr. projekt o vzgoji staršev), inovativne in sperimentalne vzgojno-socialne storitve (nacrto centru z zabaviščem za otroke do treh let) ter reaktivne in vzgojne pobude za prosti čas (nacrto »ludoteka ljudstev«).

Za usklajevanje delovanja raznih institucij so tudi ustanovili koordinacijski odbor, ki se bo periodično sestajal in ki je zadolžen za monitoražo opravljenega dela. A. G.

NOVICE

Premestitev romskega tabora od Sv. Sergija

Tržaska občina je v manj kot tednu dni poskrbela za premestitev romskega taborišča z obseznega zemljišča v Naselju sv. Sergija v Ul. Rio Primario pri Sv. Soboti. Tako se je osvobodil prostor, ki ga nameravajo uporabiti za športne potrebe tega mestnega predela. Dejansko gre za 36 tisoč kvadratnih metrov zemljišča, na katerem naj bi športno društvo San Sergio-Trieste Calcio s pomočjo občinske uprave uredilo športna igrišča. Včeraj si je to območje ogledal v spremstvu predstavnikov društva tržaski podzupan Roberto Damiani.

Tiepolove risbe spet v Trstu

V soboto se bo v muzej Sartorio vrnilo 254 restavriranih risb Giambattista (249) in Domenica (pet) Tiepola. Po oceni strokovnjakov gre za eno najdragocenejših tovrstnih zbirk. Tržaski občini jo je leta 1910 poklonil Giuseppe Sartorio, ki jih je za malo denarja stlačene v zaboj odkupil od tržskega antikvaria. Na ogled bodo v prenovljenih prostorih muzeja Sartorio.

Srečanje s sodnikom Palemom

V soboto popoldne se bo v Trstu mudil sodnik Carlo Palermo, ki je v letih '80 sledil številnim aferam o preprodaji orožja in mreži mamil. V kavarni San Marco se bo udeležil predstavitve knjige novinarja Silvia Maranzana o kriminalni poti preko Trsta od leta 1940 do 2000 (Passaggio a Nord-Est. Spie e criminali attraverso Trieste dal 1940 al 2000). Knjiga je izšla pri tržaski založbi Hammerle, ki jo bo na predstavitvi zastopal Claudio H. Martelli, sodelovala pa bosta se Giorgio Cesare in Edi Kanzian, predstavitev bo popestrila glasba Livia Cecchelina.

Filmski prikaz Na liniji

Na pobudo združenja Alpe Adria Cinema bo v nedeljo v gledališču Miela prikaz slovenskega animiranega filma Na liniji. Gre za izbor slovenskih animiranih filmov od šestdesetih let do danes, predvajali pa bodo tudi prvi slovenski celovečerni risani film Socializacija bika?, ki je pozel veliko nagrad in pohval. Filmske predstave bodo dvakrat, in sicer ob 18. in 21.30. V okviru ite pobude bodo prikazali tudi manjši pregled slovenskega reklamnega filma.

ČRNA KRONIKA / ZAKONCA REŠENA

Iz pečice uhajal ogljikov monoksid

V stanovanju v Ul. S. Apollinaire za las ni prislo do družinske tragedije. Zaradi slabega delovanja pečice je začel iz nje uhajati ogljikov monoksid, ki je omamila stanovalca. V jutranjih urah sta bila vendarle se toliko pri sebi, da sta poklicala na pomoč, kar jima je rešilo življenje.

Prizorišče dogajanja je bilo stanovanje v poslopju v Ul. S. Apollinaire 4, v katerem živita zakonca Alzetta: 59-letni Antonio in njegova 54-letna žena Franca Boico. Ko so policijski agenti malo po popoldnevu prispeli na kraj, je bil v stanovanju le še Antonio Alzetta, ker so bili medtem njegovo ženo z rešilcem že odpeljali v bolnišnico na Katinari. Moski je policistom povedal, da je njegovo ženo obsla slabost, potem ko se je prebudila. Zato je poklical hitro zdravstveno pomoč. Zdravnik in bolničarji prve pomoči so takoj ugotovili, da je zdravstveno stanje Franče Boico zaskrbljujoče. Diagnoza je bila pravilna, kar so potrdili tudi v katinarski bolnišnici. Zdravniki prve pomoči

so namreč odredili takojšen prevoz zenske v bolnišnico v Mestrah, da bi jo zdravili v hiperbarični komori.

Agenti so nekaj minut po prihodu spet poklicali prvo pomoč, ker so domnevali, da je se tudi Alzetta naužil strupenega plina. Zdravnik je odredil njegov sprejem v glavno bolnišnico, kamor so se morali zateci tudi Alzettova sestra, ki je medtem prispela v stanovanje, in dva policijska agenta. Vsem so nudili prvo pomoč, medtem ko je Alzetta odklonil sprejem v bolnišnico.

Agenti so odredili zatopleno pečico, da bi tehnični pregled ugotovil, zakaj je prislo do okvare. Preiskavo vodi namestnica javnega tozilca dr. Barresijeva.

Burja zaposlila gasilce

Tržaski gasilci so opravili včeraj do večernih ur več kot 30 posegov zaradi skode, ki jo je povzročila burja. Močan veter je v Barkovljah odlomil vejevje, drugod pa poškodoval reklamne napise, napušč in strgal omet s številnih poslopij.

Risarska delavnica v vrtcu pri Sv. Ivanu

»Oblak Niko« in »Nuvola Olga« bosta danes z roko v roki odpotovala v carobni svet, ki ga bo pricarala avtorica in ilustratorica otroških knjig Nicoletta Costa. Kdo pa sta omenjena oblaka? S tema imenoma so poimenovali slovensko in italijansko sekcijo otroškega vrtca pri Sv. Ivanu. Sekciji pridno sodelujeta in tako bo tudi danes dopoldne, ko bo v svetoivanskem vrtcu potekala risarska delavnica. Vodila ga bo, kot omenjeno, Nicoletta Costa, slovenski in italijanski otroci pa ji bodo z barvicami in copici sledili v domišljijski svet. Njene pripovedi bodo namreč prenesli na risarske pole.

Dvajset let Skupine 78

Dvajset let delovanja Skupine 78 (Gruppo 78) na fotografijah in drugem »dokaznem« gradivu: od včeraj popoldne je namreč v Postni palači na ogled razstava, ki sta jo pripravila Maria Campitelli in Lorenzo Michelli za Comunicarte (f. KROMA). Razstava bo po urniku glavne poste odprta do 18. decembra, pomembno obletnico pa je skupina, ki se zavzema za promocijo sodobne umetnosti, sinoči proslavila v gledališču Miela.

Možnosti za zaposlitev

Za petinsedemdeset mladih brezposelnih se odpirajo stvarne možnosti za zaposlitev v ladjedelniškem sektorju. Te dni se je namreč začelo vpisovanje v posebne tečaje, ki jih na pobudo tržiške občine ter s finančnimi prispevki ministrstva za delo, Dezele FJK in Evropskega socialnega sklada prireja družba Delta più, ki ima svoj sedež v raziskovalnem središču na Padricah. Gre za skupno pet tečajev, ki se bodo začeli sredi prihodnjega januarja, vsak pa predvideva 456 obveznih ur, od katerih 176 ur praktičnega dela v raznih podjetjih ladjedelniškega sektorja. Za vpis je dovolj nizja matura. Prosnje je treba poslati najkasneje do 19. ure dne 11. decembra na Delta più na Padricah ali pa na Informagiovani na Trgu Falcone in Borsellino 7/R v Trzicu. Za informacije tel. 0409220092 (fax 0409221098 e-mail deltapiu@com.area.trieste.it) ali pa pri Informagiovani v Trzicu ob torkih, četrkih in petkih od 16. do 19. ure ter ob sredah in sobotah od 10. do 13. ure.

ŠOLSTVO / SREČANJE NA LICEJU F. PREŠERNA

O klasičnem liceju in njegovih perspektivah

V zadnjih letih manjše zanimanje za nekoč elitno šolo

Ali se potrebujemo klasično? Za udeležence ponedeljkovega srečanja na liceju Franceta Prešerna je bilo vprašanje, seveda, retorično, kot je menil ravnatelj sole Tomaz Simčič. Za ostale, za slovensko skupnost na Trzaskem, pa je odgovor »negativen«, je bilo rečeno. Vpis na klasični licej je namreč zadnja leta, z razliko od vpisa na italijanske klasične liceje, skromnejši, o čemer najbolj zgovorno prica dejstvo, da je ostala sola pred nekaj leti brez prvega razreda zaradi premajhnega števila vpisanih. Simčič je omenil dva možna pristopa k obravnavi zadeve: če izhajamo iz dejstva, da je pač slovenska skupnost v Trstu »v redu«, pomeni, da je sola »neustrezna«. Če pa je klasični licej »ustrezen«, potem s skupnostjo nekaj »ni v redu«.

Na srečanju so spregovorili profesorica Marta Ivassič, raziskovalka Slo-rija Norina Bogatec, psihologinja Zdenka Prebil, univerzitetna studentka Breda Susi in profesor na mariborski univerzi Drago Bajc.

Ivassičeva je omenila dvojni odnos do klasične sole: eni, tisti, ki jo običajno pomembna, posebna, izbrana, siri obzorja in omogoča paleto možnosti. V zadnjih desetletjih pa je bila po drugi strani sola pogosto potisnjena na rob, brez priznane vloge. Spremlja jo vrsta negativnih sodb, najpogostejša pravi, da je sola zastarela. Ivassičeva je omenila možno resitev: cuvanje tradicije in njenega bogastva ter odpiranje novemu. To mora biti za nas svojevrsten izziv, je poudarila.

Izredno zanimivi so bili podatki, ki jih je predstavila raziskovalka Slorija Norina Bogatec. V 70-ih in 80-ih letih so druge slovenske visje sole beležile porast vpisov, klasični licej ne. S solskim letom 1992/93 se je začel na višjih srednjih solah padec vpisov, ki je bil na klasičnem liceju za 10 odstotkov višji od povprečnega. Klasični licej izbirajo v večji meri dijaki iz Zgonika, Repentabra in Slovenije, manj iz devinsko-nabrežinskega konca. Starsi dijakov klasičnega liceja so povprečno bolj izobraženi (v 34% družin je vsaj eden od staršev diplomiral, na drugih solah manj kot polovico - 16%). Po narodnostni značilnosti je na klasičnem liceju delez slovenskih družin najmanjši (54%), ce ga primerjamo z deležem na drugih solah (72%). Zanimiv je tudi odgovor dijakov klasičnega liceja na vprašanje, ali bi se spet vpisali na klasični licej: kar tretjina bi izbrala drugo solo, ce bi slovenske sole razpolagale se z drugimi smermi (na primer umetnostno solo).

Bogatecva je sklenila z

ugotovitvijo, da bi na Trzaskem po eni strani potrebovali na ravni višjih srednjih solah bolj raznoliko solsko ponudbo, po drugi pa se število dijakov stalno krči. To je dilema slovenskih višjih srednjih sol, je sklenila raziskovalka Slorija.

Psihologinja Zdenka Prebil z deželne službe za usmerjanje je povedala, da starsi in dijaki navadno ne poznajo dobro sole, zato se poslužijo stereotipnega ocenjevanja zamejskih solskih zavodov. Potrebe po znanju so se spremenile, s tem tudi ponudbe. Opazen je tako porast kratkoročnih smeri, ki ustrezajo potrebi po hitri spremembi znanja. Nekoč je prevladovala potreba po formativni vrednosti znanja (klasični licej je odgovarjal tej potrebi), sedaj si vse bolj utira pot zahteva po uporabni vrednosti znanja. Zato se je klasična sola znašla v krizi, zato ji ocitajo, da posreduje zastarel način poučevanja.

Univerzitetna studentka

Breda Susi, nekdanja dijakinja klasičnega liceja, se je oprla na lastne izkušnje. Nekoč so dijaki izbirali klasično, »ker je bilo malo matematike.« Klasično solo je ocenila kot »idealno«, saj so iz nje izšli absolventi, ki so nato odlično uspeli na najrazličnejših strokovnih področjih. »Klasična nas je naučila misliti in delati, odprla nam je obzorja, naučila nas je, kako naj se učimo,« je poudarila, ter pridala tudi svoj recept za izhod iz sedanje krize: uvedbo eksperimentacije pri matematiki in informatiki, tuj jezik vseh pet let študija, pri grščini in latinščini pa bi omilila guljenje slovniče in dala poudarek literarnim delom.

Velike možnosti, ki jih ponuja klasični licej, je s svojo življenjsko zgodbo nakazal univerzitetni profesor Drago Bajc: bil je matulant klasičnega liceja, diplomiral pa je iz fizike. Klasične gimnazije se ni sem pokesal, je poudaril. Sola daje velik poudarek splošni kulturi, med splošno kulturo in specializa-

cijo pa ni konflikta, je dodal. Evropa ima v Grčiji in Rimu svoje kulturne korenine, mi smo podedovali besede grškega in latinskega izvora, postale so del nas, naše kulture. Za Draga Bajca ni bilo dvoma: ce bi nam bila klasična odvezta, bi doživeli trzaski Slovenci nepopravljivo krivico.

Udeleženci so si nato ogledali lepo izdelan in mestoma tudi hudomušen videofilm Kaj mislijo ljudje o klasični. Posnel ga je Iztok Cergol, »novinarika« Noemi Bet pa je povprašala dijakke znanstvenega in klasičnega liceja o klasični soli. Odgovori so bili, seveda, različni. Za »realcane« se »klasiki vazijo« »grščina v supermarketu ne rabi nič«, »klasiki se učijo mrtve jezike,« »sola je zastarela; za »klasike« je »sola dobra,« »na Prešer-letju je potisnjena v kot, razrede ima razkropljene,« »posreduje dobre temelje,« »je potrebna, skratka,« je prav figo, kot je bilo večkrat napisano na filmskem platnu.

DSI / V PONEDELJEK V PETERLINOVU DVORANI

Izčrpen pregled židovske skupnosti

Gost večera je bil predsednik tržaške židovske skupnosti Nathan Wiesenfeld

Ceprav smo Slovenci in Židje v Trstu sosedje, se skorajda ne poznamo oz. se poznamo bolj površno. Vendar s poglobitvijo poznanstva se tudi utrjuje prijateljstvo.

Tudi s to mislijo so udeleženci pozno zvečer odhajali s tradicionalnega ponedeljkovega srečanja v Društvo slovenskih izobrazencev 30. novembra. Večer je bil posvečen zgodovini in življenju trzaskе židovske skupnosti, gost pa je bil sam predsednik te skupnosti Nathan Wiesenfeld. Prisotnim v Peterlinovi dvorani je podal kratek zgodovinski oris, nakar je bil na razpolago za vprašanja občinstva.

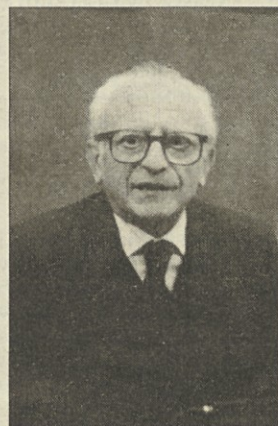
Prvi zapis o židovski prisotnosti v Trstu sega v prvo polovico 13. stoletja, ko je v naše mesto prišel neki Danijel s Koroske. Sem ga je povabil tukajšnji škof in gospod z namenom, da bi posojal denar, ki je bil potreben za boj proti roparjem. S istim namenom so v poznejših letih in desetletjih mestne oblasti povabile se druge Žide. Naselili so se v starem predelu mesta, ki gre danes od Ul. Del Monte (kjer je, vedno v 13. stolju, neki Salomon iz Nürnberga odkupil zemljišče, da bi tam pokopal svoje drage) do trga Silvio Benco. Ob koncu 17. stoletja so tudi v Trstu, zaradi pritiskov cerkvenih krogov, ustanovili židovski geto, katerega židove pa so porušili približno sto let kasneje. Od takrat so postali Židje polnopravni prebivalci Trsta in so veliko prispevali k njegovemu razvoju na gospodarskem, kulturnem in na drugih področjih. Trzaska židovska skupnost je bila zvesta habzburški cesarski vladavini, vendar so s ca-

som številni njeni predstavniki prestopili v kroge trzaskih italijanskih iridentistov. To zato, je dejal Wiesenfeld, ker so na Italijo gledali kot na naslednico Cavourjevega Piemonta, ki je bil v njihovih očeh država, v kateri so se Židje zares cutili enaki med enakimi.

Iz avstrijskega ljudskega stetja iz leta 1910 izhaja, da je bilo takrat v Trstu okoli 6.000 Židov (vpisanih v židovsko skupnost). Po prihodu Italije

tovno vojno so nacisti odpeljali tisoč trzaskih Židov, od katerih se je vrnilo le sedemnajst) je po drugi svetovni vojni število trzaskih Židov padlo na 1.250, ki pa so se s težavo ponovno vključili v krajevno stvarnost. Danes živi v Trstu okoli šeststo Židov (skupnost je torej doživela dobesedno zdesetkanje), ki so, je dejal Wiesenfeld, del krajevne stvarnosti in ki se danes prispevajo k razvoju mesta. Imajo svoje ustanove (sinagogo, vrtec, solo, kulturni krožek, muzej, dom za ostarele), ki jih vzdržujejo s sredstvi, ki so jim jih zapustili prav v ta namen njihovi predniki. Vendar se tudi oni morajo spopadati s težavami, s katerimi se sooča ostali del prebivalstva. Sedeset odstotkov trzaskih Židov namreč predstavljajo upokojeanci, prirastka skorajda ni, kot mi Slovenci pa se morajo tudi oni boriti proti asimilacijskemu pritisku.

Predavanju (ki bi mu bilo lahko prisluhnilo večje število poslušalcev) je sledila razprava, med katero so prišli na dan se novi podatki o življenju in vlogi trzaskе židovske skupnosti, o židovski glasbi, praznikih, o upostevanju verskih norm in običajev, o mesanih zakonih itd. (iz)

v naše kraje pa je trzasko pristanišče izgubilo tisto vlogo, ki jo je imelo pod Avstro-Ogrsko. Ze v obdobju med obema vojnama je število članov židovske skupnosti padlo na okoli 4.000. Zaradi izseljevanja ter fasisčnega in nacističnega preganjanja (med drugo sve-

VČERAJ-DANES

Danes, SREDA, 2. decembra 1998
ZIVA

Sonce vzide ob 7.26 in zatone ob 16.23 - Dolžina dneva 8.57 - Luna vzide ob 16.00 in zatone ob 5.27

Jutri, CETRTEK, 3. decembra 1998
FRANCISEK

VREME VCERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 7 stopinj, zračni tlak 1021 mb ustaljen, veter 61 km na uro vzhodnik severovzhodnik, burja s sunki do 80 km na uro, vlaga 59-odstotna, nebo jasno, morje močno razgibano, temperatura morja 11,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Rodili so se: Stefania Ceiner, Beatrice Simonetti, Giada Troianini, Chiara Zanfagnin, Michela Binetti. Umrlj so: 90-letna Erminia Krell, 62-letna Palmira Mennuni, 76-letni Alfio Amuleti, 68-letni Elvio Bertolini, 91-letna Bernarda Dividi, 71-letni Guido Benardelli, 39-letni Roberto Cocollet, 63-letni Bruno Piol, 72-letna Elvia Komar, 90-letna Justina Urbancic.

LEKARNE

Od ponedeljka, 30. novembra do sobote, 5. decembra 1998

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg S. Giovanni 5 (tel. 040 631304), Ul. Alpi Giulie 2 (tel. 040 828428),

Milje - Mazzinijev drevo-red 1 (tel. 040 271124).

Sesljan (tel. 040 208334) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Trg S. Giovanni 5, Ul. Alpi Giulie 2, Largo Sonnino 4, Milje - Mazzinijev drevo-red 1.

Sesljan (tel. 040 208334) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Largo Sonnino 4 (tel. 040 660438).

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Urad za informacije Zdravstvenega podjetja: 040 573012 od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure.

Urad za informacije bolnišnic: 040 3992724 od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure.

ŠOLSKE VESTI

URAD SINDIKATA SLOVENSKE SOLE, Ul. Carducci 8, tel.-fax 040/370301 posluje ob torkih in četrkih, od 16. do 17.30.

SREČANJE / NA MARTINOVU SMO SE DOBILI...

Gostje iz Brežic v Zgoniku

Preteklo soboto je pesem iz Krasa in iz Brežic napolnila dvorano zgoniškega Sportno-kulturnega centra v okviru tretjega pevskega srečanja z naslovom Na Martinovo smo se dobili... Prireditelja, mešani pevski zbor Rdeča zvezda in moski pevski zbor Vasilij Mirk s Proseka-Kontovela, sta letos povabila na Kras mešani pevski zbor Viva iz Brežic, ki je s svojimi mladimi glasi popestril sobotni večer.

Uvod je bil vsekakor v domeni gostiteljev. Najprej je mešani pevski zbor Rdeča zvezda pod vodstvom Rada Milica zapel tri pesmi, »odgovoril« mu je moski pevski zbor Vasilij Mirk pod taktirko Mirana Zitka, svoje pesmi pa je pridal se oktet Odmevi (ki ga je tudi vodil Rado Milic).

Castno mesto je imel gostujoci mešani pevski zbor Viva, ki ga vodi Simona Rožman Strnad. Vmes je ne prav številno občinstvo s svojimi okroglimi ogrel kmetavzar Fuokl, ki je posrečeno razpredal o vsem, kar je na Krasu kmečkega, in modroval o osmicah, o vinu,

kleteh, kozarcih in sodih. Udeleženci so lahko ugotovili, da se je bil zelo pripravljen, saj je odgovoril na prav vsa vprašanja, ki mu jih je zastavil povezovalka programa Darja Kobal.

Sklepni del prireditve je bil najbolj svečan, saj so se na odru zbra-

li pevci vseh zborov in skupno zapeli Zdravico. Zatem pa je bil v gornji dvorani na programu se najbolj družaben del srečanja, med katerim so pevci in pevke ob prigrizku ucvrstili vezi, ki so jih prvič zvezali pred tremi leti ob Martinovem.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Marjan Tomšič

BUŽEC ON, BUŠCA JAZ

V interpretaciji SAŠE PAVČEK

Režija BORIS CAVAZZA

Jutri, 3. decembra ob 20.30 v Prosvetnem domu
na OPČINAH

V petek, 4. decembra, ob 20.30 v Kulturnem domu
na PROSEKU

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

FRAN MILČINSKI

BUTALCI

priredba in režija JAŠA JAMNIK

Jutri, 3. decembra ob 18. uri v Kulturnem domu
na COLU

KINO

ARISTON - 15.30,
17.45, 20.00, 22.20 »Gat-
to nero, gatto bianco«, r.
Emir Kusturica.

EXCELSIOR - 17.00,
18.45, 20.30, 22.15 »Mor-
tal Kombat - Distruzione
totale«, i. Robin Shou in
Brian Thompson.

EXCELSIOR AZZUR-
RA - 17.50, 19.55, 22.00
»La vita sognata degli an-
geli«, r. Erick Zonca, i.
Eloide Bouchez in Nata-
cha Regnier.

AMBASCIATORI -
15.45, 18.45, 21.45 »Sal-
vate il soldato Ryan«, r.
Steven Spielberg, i. Tom
Hanks, Matt Damon.

NAZIONALE 1 - 16.15,
18.05, 20.10, 22.15 »Al di
là dei sogni«, r. Vincent
Ward, i. Robin Williams,
Cuba Gooding.

NAZIONALE 2 - 17.00,
19.30, 22.00 »Il negoziat-
tore«, i. Kevin Spacey.

NAZIONALE 3 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »Il
fantasma dell' Opera«, r.
Dario Argento, i. Asia Ar-
gento; prepovedan mladi-
ni pod 14. letom.

NAZIONALE 4 - 16.00,
18.00, 20.05, 22.20 »Out
of sight«, i. George Cloo-
ney, Jennifer Lopez.

MIGNON - 16.00,
22.00 »Erezioni«, prepo-
vedan mladini pod 18. le-
tom.

CAPITOL - 17.30,
20.00, 22.10 »Tutti pazzi
per Mery«, i. Cameron
Diaz.

ALCIONE - 18.00,
20.00, 22.00 »Gadjó Di-
lo«, r. Toni Gatlif, v origi-
nalni francoski verziji.

UCENCI IN UCITELJICE
OS PREZIHV VORANC
iz Doline vljudno vabijo
vse starše, tete in strice,
none in nonote, na MIK-
LAVZEVANJE, ki bo jutri,
3. decembra ob 14.30 na
nasi soli.

PD SLOVENECE Borst-Za-
brežec priredi v sodelo-
vanju s študijskimi krožki
Beseda slovenske Istre v
petek, 4. decembra 1998 ob
20.30 v Srenjski hiši v
Borstu predstavitev knjige
Brazde strmina. Spored:
priloznostni govor Danila-
Tuljak, recitacije Ivan Bu-
zegan, MePZ Skala iz Kube-
da, diapozitivi Dominik
Bizjak, stare istrske pesmi
bosta na citre in harfo iz-
vedla Savo Batista in Metka
Abdic.

DRUSTVI FINZGARJEV
DOM in VESELA POMLAD
prirejata v petek, 4. decem-
bra v Finzgarjevem domu
na Opčinah MIKLAVZE-
VANJE s petjem OPZ Vese-
la pomlad in igrice Lucke
Susić Pobeg igrac, ki jo bo-
do izvajali člani otroške
dramske skupine Tamara
Petaros (režija Lucka Susi-
ć in Nataša Zubalica). Zacetek
ob 16. uri.

KD VESNA s Kriza prire-
di v petek, 4. novembra ob
17.30 v Domu Alberta Sirka
pesniški večer z Mirosla-
vom Kosuto. Obenem bomo
otvorili Miklavžev knjižni
sejem, ki bo odprt tudi v
soboto, 5. novembra ob 10.
do 13. in od 16. do 19. ure.
Sodeloval bo otroški pevski
zbor Vesna. Vljudno vablj-
ni otroci in starši!

MoPZ VALENTIN VOD-
NIK vabi na celovečerni

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA

Vljudno Vas vabimo na predstavitev

KNJIŽNE ZBIRKE GMD ZA LETO 1999

danes, 2. decembra 1998 ob 18.30
v prostorih Tržaške knjigarne

KD LONJER-KATINARA v sodelovanju s krožkom KRUT
vabi na predavanje

BACHOVI CVETOVI

KAJ SO IN CEMU SLUŽIJO?

To metodo zdravljenja našega psiho-fizičnega stanja bo orisala
dr. MAJA DARIN

DANES, 2. decembra 1998 ob 20.30
v lonjerskih društvenih prostorih

koncert, ki ga pod pokrovi-
telstvom ZSKD prireja v
okviru praznovanja 120-let-
nice SKD Valentin Vodnik
v soboto, 5. decembra 1998
ob 20.30 v prenovljeni dvor-
ani dolinskega društva.

OTROSKI PEVSKI
ZBOR SLOMSEK iz Bazo-
vice vabi v soboto, 5. de-
cembra ob 17. uri na spe-
voigro Oh ti darovi,
v pričakovanju sv. Miklavža.
Vabljeni!

SKD CEROVLJE-
MAVINJE prireja v sode-
lovanju z Občinskimi vrt-
cem MIKLAVZEVANJE, v
soboto, 5. decembra ob 17.
uri v prostorih mavhinske-
ga vrtca. Angelčki bodo zbi-
rali darila v petek, 4. de-
cembra ob 20. do 21.30 v
društvenem sedezu v
Mavhinjah. Vljudno vablj-
ni malčki in odrasli!

SDD JAKA STOKA Pro-
sek-Kontovel vabi otroke na
Miklavževanje, ki bo v sobo-
to, 5. decembra ob 17. uri v
Kulturnem domu na Pro-
seku. Na sporedu bo tudi
priloznostna igrice Lucke
Susić Čudne želje, v izvedbi
Otroške dramske skupine.

SKD VIGRED prireja v
soboto, 5. decembra ob
18.30 v prostorih osnovne
sole v Sempolaju MIK-
LAVZEVANJE. Angelčki
bodo sprejemali darila v
društvenih prostorih v
Sempolaju, v petek, 4. de-
cembra ob 16. do 19. ure in
v soboto, 5. decembra ob
16. do 18. ure.

SLOVENSKI KULTUR-
NI KLUB (Ul. Donizetti 3)
vabi v soboto, 5. decembra
na VESELO MIKLAVZE-
VANJE na katerem se bodo
mladi obdarovali z zabavni-
mi darili, opremljenimi s
smesnimi posvetili. Sledi
družabno srečanje. Zacetek
ob 18.30.

TPK SIRENA vabi na
MIKLAVZEVANJE v ne-
deljo, 6. decembra ob 18.
uri. Castni gost večera bo
Ylenia Zobec. Za dobro
voljo bo poskrbel duo
Briskola. Obvezna rezerva-
cija, tel. st. 040-422696 v
ponedeljek, in petek, ob 18.
do 20. ure.

ČESTITKE

Dobrodosel MATEJ.
Tvoj prihod je osrečil ma-
mo Patricijo, očka Davori-
na in bratca Erika. Veselijo
se tudi nonoti iz Borsta, iz

Prebenega ter pranonota iz
Beke. Strica Stojan in Edi
ter teta Tamara klicejo zi-
vijo malemu junaku.

V Miljah, v Krizu in v
Beneciji se veselimo ob roj-
stvu malega MATEJA ter
mu voščimo srečno
življenjsko pot. Cestitamo
mami in očku ter vsej
zlahti. Eriku pa priporoča-
mo naj bratca skrbno va-
ruje.

Patriciji, Davorinu in
Eriku Bandi se je pridružil
MATEJ. Vsem iskrene ces-
titke, se posebno nonoto-
ma Bruhotu in Mariji, ma-
lemu MATEJU pa zelimo
veliko sreče v življenju, PD
Slovenec in MePZ Slove-
nec-Slavec.

Končno je le privekal
mali MATEJ BANDI. Ma-
mici Patriciji, očku Davori-
nu in navihanemu Eriku
cestitajo, novorojenčku pa
trobijo na vso moč vsi Ko-
marjevi iz Loga.

Nasa zlata in ljubljena
VALENTINA se veseli, ker
danes 10. rojstni dan slavi.
Da bi lepo se imela in bila
pridna doma in v soli, ji
zelijo vsi, ki jo imajo radi.

IZLETI

60-LETNIKI iz Bazovice,
Gropade in Padric gredo v
nedeljo, 6. decembra na iz-
let v Tricesimo in okolico.
Odhod z avtobusom ob 9.
uri iz Bazovice prek Padric
in Trebče.

OBVESTILA

PRIMOTOR KLUB vabi
člane na sestanek, ki bo da-
nes, 2. decembra ob 21. uri
v baru Petaros v Borstu.

KSST obvešča vse člane
in simpatizerje, da bo jutri,
3. decembra ob 20. uri v te-
lovadnici CUS-a (Ul. Monte
Cengio 2) MULTICULTU-
RAL PARTY, ki bo obsegal
kulinariko in sege vseh
dežel, katerih pripadniki
studirajo na tržaski univer-
zi. Vsi ste vljudno vabljeni!

MOSP (Ul. Donizetti 3)
obvešča, da bo jutri, 3. de-
cembra na sporedu nov
film serije Learning English
with films. Predvajali bomo
film TITANIC (r. James Cam-
eron, i. Leonardo Di Cap-
rio, Kate Winslet). Zacetek
predvajanja ob 20. uri. Va-
bljeni vsi.

SKD VIGRED vabi na

MIKLAVŽEV SEJEM knjig
in ročnih izdelkov, primer-
nih za darilo, v društvene
prostore v Sempolaju, jutri,
3. in v petek, 4. decembra
od 16. do 19. ure ter v sobo-
to, 5. decembra od 16. do
18. ure.

SKD IGO GRUDEN pod
pokroviteljstvom Zadrzne
kraske branke in v sodelo-
vanju s Krasko gorsko sku-
pnostjo, Občino Devin-Na-
brežina in ZSKD vabi na
ogled VII. razstave kamni-
tih izdelkov KAMEN... Raz-
stava bo odprta od petka, 4.
do nedelje, 13. decembra v
Kamnarski hiši v Nabrežini
center st. 158. Urnik: ob de-
lovnikih od 17. do 20. ure,
ob praznikih od 10. do 12.
in od 15. do 20. ure.

ZDRUŽENJE ACLI FJK,
KOZEK ISTRIA IN DRUST-
VO SLOVENSKIH IZO-
BRAZENECV vabijo v pe-
tek, 4. decembra 1998 v Pe-
terlinovo dvorano, Ul. Do-
nizetti 3, na predstavitev
knjige Cerkev in etnične
manjnine. Govorili bodo av-
tor knjige prof. Kurt Egger,
poslanec prof. Domenico
Maselli in mons. Marino
Qualizza. Vljudno vabljeni!

OBČINSKA KNJIZNICA
V SALEŽU in KD RDECA
ZVEZDA vabita na MIK-
LAVŽEV KNJIZNI SEJEM.
Sejem bo potoval od sobote,
5. 12. 1998 ob 16. do 19.
ure v prostorih knjižnice.
Vabljeni!

SKD GRAD - Bani ob-
vesča, da bo Božična razsta-
va Avguste Mikuz Malalan
odprta po sledecem urniku:
5. 12. od 18. do 20. ure, 6.
12. od 16. do 20. ure, 7. 12.
od 18. do 20. ure, 8. 12. od
16. do 20. ure, 12. 12. od 18.
do 20. ure, 13. 12. od 16. do
20. ure. Toplo vabljeni!

KNJIZNICA PINKO TO-
MAZIC IN TOVARISI vabi
na MIKLAVŽEV KNJIZNI
SEJEM od četrta, 3. do so-
bote, 5. decembra ob 16. do
19. ure v Prosvetni dom na
Opčinah.

ZDRUŽENJE ALPE
ADRIA CINEMA vabi v ne-
deljo, 6. decembra v gleda-
lišče Miela. Ob 18. in 21.45
Risani in reklamni film v
Sloveniji (velika dvorana).
od 18. do 24. ure (mala
dvorana) selekcija filmov
dosedanjih izvedb Alpe
Adria Cinema.

SLOVENSKA PROSVE-
TA v Trstu vabi v Peterli-
novo dvorano v Donizetti-
vi ulici st. 3 na ogled slikar-
ske razstave MIHAELE VE-
LIKONJA. Razstava bo od-
prta vsak dan od pone-
deljka do petka med 9. in
17. uro do srede, 9. decem-
bra.

TRZASKA KNJIGAR-
NA, Ul. sv. Franciska 20,
obvešča obiskovalce da je v
teku v decembru PROMO-
CIJA SLOVENSKE KNJIGE.
ZIMOVANJE V KRANJ-
SKI GORI od 26. decembra
1998 do 2. januarja 1999 za
otroke od 6. do 18. leta pri-
reja Slovenski dijaški dom
Srečko Kosovel Trst v do-
mu Centra za solske in
obolske dejavnosti. Vpisov-
vanje in informacije vsak
dan od 9.00 do 18.30 v Ul.
Ginnastica 72, tel. st. 040-
573141 ali 040-573142.

KRUT nudi članom indi-
vidualne in/ali skupinske
vaje proti bolečinam v vra-

tu in hrbtnici. Informacije
na sedezu krožka, Tel. st.
040-360072.

KRUT-ova ambulanta
deluje za člane od pone-
deljka do petka po dogovo-
ru. Informacije na tel. st.
040-360072.

MALI OGLASI

tel. 040 7786333

PRODAM Fiat Uno 60S,
letnik 1989, prevoženih
58.000 km. Tel. st. 040-
569357.

PRODAM nove smucar-
ske pancerje, model Nordi-
ca Next 87, st. 50, po zelo
ugodni ceni. Tel. 0348-
2643994.

SAMOSTOJNO DELO -
gostilno-bar na Krasu od-
dam mladim. Tel. st. 040-
213627.

PRODAM Golf 3. serija,
GTI 16V 2000. Tel. po 19.
uri na st. 03356-567009

NUDIMO priloznost ho-
norarnega zaslužka. Za do-
govor pokličite 040-299012.

PRODAM dvostanovanj-
sko hiso z vrtom. Poklicati
v večernih urah na tel. st.
040-231255.

NEGUJEM starejše ose-
be, imam že izkušnje, 24 ur
na 24 s 15-dnevno menja-
vo. Tel. na st. 00388667-
31229 od 18. do 20. ure.

DRUSTVENA
PRODAJALNA na Opčinah
isce uslužbenca. Tel. st.
040-213274.

KMETIJA Tomsic
Srečko Sovodnje prodaja
kokosi in božična drevesca
po ugodni ceni. Tel. st.
0481-882064.

DIJAK IV. razreda znan-
stvenega liceja isce instruk-
torja za latinscino. Tel. v
popoldanskih urah na st.
040-53421.

PRODAM Wolksvagen
Passat 1600, letnik '96 v
odličnem stanju. Tel. st.
0481-534004 v večernih
urah.

PRODAMO domač
krompir. Tel. v večernih
urah na st. 040-200878.

URADNICO, diplomira-
no isce podjetje. Pisne po-
nudbe poslati na Primorski
dnevnik, Ul. Montecchi 6,
34137 Trst, pod sifro
»TVRDKA«.

ISCAMO osebo z voz-
niškim dovoljenjem C za
razvezanje blaga po severni
Italiji. Poklicati med 12. in
15. uro na tel. st. 040-
383993.

TRGOVSKO podjetje za-
posli dinamičnega fanta z
opravljeno vojašcino, z
znanjem slovenscine in sr-
bohrvascine, po možnosti s
praksco v fotografiji, elektro-
niki in računalništvu. Tel.
na st. 0348-2256164.

PRODAM MIZO za teh-
nično risanje, 170 x 120
cm. Tel. ob urah obedov na
st. 040-330320.

OSMICO je odprla Ma-
vrica v Medje vasi st. 10.

OSMICA v Borstu, Da-
vid.

OSMICO sta odprla
Magda in Slavko Skerlj,
Zgonik 15A. Vabljeni!

OSMICO so odprli pri
Batkovich, Repen 32.

KMECKI TURIZEM sta
odprla Slavko in Elvira
Svara, Trnovca 14. Zaprto
ob torkih in sredah. Tel.
040-200898.

BERTO TONKIC ima v
Doberdobu odprto osmico.
Ponuja vino in domač pri-
grizek.

PRI BIBCU v Krizu je
odprto ob četrkih, petkih
in sobotah. Tel. st. 220722.

OSMICO ima Jozko
Colja, Samatorca 21.

PRISPEVKI

Ob obletnici smrti dra-
ge matere Amalije Doljak
darujejo Berto in Renato
ter Milka in Malka
100.000 lir za SKD Vigred.
Ob drugi obletnici smrti
drage matere Amalije Colja
daruje sin Renato Doljak
30.000 lir za SK Kras.

Namesto cvetja na grob
Elivie Komar Zerjal daruje
družina Kralj (Trebče 267)
50.000 lir za TPK Sirena
in 50.000 lir za Pihalni

orkester Ricmanje.

V spomin na vse drage
pokojne daruje Zvonko Vi-
dau 200.000 lir za Sklad
Mitja Cuk.

V spomin na Gustina
Zerjala darujeta Slava Petar-
os in hči Luciana 50.000
lir za PD Slovenec.

V spomin na drago
Tončko Verginella Kosuta
daruje Oskar Cok z družino
50.000 lir za TPPZ Pinko
Tomazic.

Namesto cvetja na grob
Cvete Raubar daruje Pepka
Sosić 20.000 lir za Knjižni-
co Pinko Tomazic in tova-
risi.

V spomin na Marijo Mi-
lic daruje družina 150.000
lir za MoPZ Vasilij Mirk.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo
v tajništvo Uredništva PD (tel.
040 7786300) in preko poverje-
nikov posameznih društev in
ustanov.

Prispevke sprejema tu-
di krožek KRUT - Trst -
Ul. Cicerone 8 (pritličje) tel. 040
360072, s sledečim urnikom: od
9. do 13. ure.

V spomin na vse pokoj-
ne družin Sosić in Malalan
daruje Zmaga Malalan
100.000 lir za nakup sola-
buse v Dvojezičnem sol-
skem središču v Spetru.

V spomin na vse pokoj-
ne družin Serazin in Gru-
den daruje Pavla Gruden
100.000 lir za nakup sola-
buse v Dvojezičnem sol-
skem središču v Spetru.

Ob 100-letnici SKD Pri-
morsko darujeta Ema in
Vittorio 100.000 lir.

Ob 15. obletnici smrti
tovariša Artura Olive da-
ruje zena Antonietta 50.000
lir za SKP - Krozek Kras.

Mirno je odsla naša
draga

Marija Briščik vd. Škamperle

Zalostno vest
sporočajo hčerka
Anica, sinova Slavko
in Danilo, sestre
Lojzka in Genka,
vnuki, pravniki in
ostalo sorodstvo

Pogreb bo jutri, 3. de-
cembra, ob 12.20 iz mrt-
vasnice v Ul. Costalunga
v prosoško cerkev.
Zahvaljujemo se direkciji
in osebju doma »Don
Marzari« za nudeno oskr-
bo in nego.

Prosek, 2. decembra 1998

Ob smrti mame soču-
stvijemo z Anico

svakinje Marija,
Guerrina in Neva z
družinami

Ob izgubi drage none
izrekamo Heleni in
družini iskreno sozalne

vsi na
Primorskem dnevniku

Ob boleci izgubi drage
mame in zene Elivie Komar
Zerjal izrekamo
iskreno sozalne hčerki
Nevenki in mozu Danilu

družine Zerjal,
Komar in Berzan

Ob izgubi drage mame
Elivie Komar Zerjal iz-
rekamo iskreno sozalne
Nevenki in družini

Nadja, Walter
Cossutta in sodelavci

OBVESTILO BRALCEM IN NAROČNIKOM

Obveščamo Vas, da sprejemamo

OSMRNICE, UOKVIRJENE OGLASE, MALE OGLASE, ČESTITKE in na splošno vsa obvestila

na uredništvu Primorskega dnevnika,
v Ul. Montecchi 6 ali po telefonu na št. 040-7786333

Z URNIKOM:

od poned

NOVA GORICA / MESTNA GALERIJA

Šestnajst sodobnih goriških likovnikov z obeh strani meje

Razstavo je pripravila goriška Pokrajina v sodelovanju z Novo Gorico

V Mestni galeriji v Novi Gorici so v okviru niza likovnih razstav Contemporary/Sodobna umetnost, ki jih prireja goriška pokrajina s svojo kulturno odbornico in dobro poznavalko umetnosti Mario Masau Dan, v petek, 27. novembra letos svečano odprli skupinsko razstavo goriških in novogoriških slikarjev. Na svečanosti so spregovorili tako predstavniki krajevnih oblasti kot tudi odbornica Masau Dan in ravnateljica Goriskega muzeja Slavica Plahuta, obe sta poudarili predvsem važnost take oblike sodelovanja.

Razstava je lep primer sodelovanja med Slovenijo in Italijo in med mestoma, ki že po naravni legi morata živeti skupaj. Razstava pa je tudi primer, kako se lahko priredi vrhunsko kulturno prireditve, ne da bi se ozirali na to, kdo je kdo in od kod prihaja, ampak se gleda predvsem na kakovost umetniškega dela. Šestnajst zbranih likovnikov z obeh strani meje je lep dokaz, da umetnost in se posebno likovna umetnost, ne pozna meja. Tudi zato, ker vsi lahko pobliže spoznamo, kakšen je utrip sodobne likovne umetnosti na Goriškem in predvsem zato, ker nam predstavlja šestnajst različnih likovnih svetov in zato šestnajst različnih likovnih pripovedi sedanjosti sodobnih goriških likovnih ustvarjalcev.

Vsak umetnik je svet zase, pa vendar vsi umetniki pripadajo skupnemu kontinentu človestva, nihče ni otok, če lahko tako rečemo z angleškim pesnikom, ampak je vsak

otrok svojega casa.

Vedno je težko govoriti o skupinskih razstavah likovnih umetnikov, tudi zato, ker gre za prikaz izrazito samosvojih likovnikov, katerim pa je tokrat skupno to, da danes živijo in nam svoje videnje sveta danes upodabljajo. Vsem umetnikom na skupni razstavi v Novi Gorici je skupna predvsem zavezanost času in prostoru, v katerem vsem je skupna tudi sodobna likovna govorica, s katero govorijo o sebi, o našem prostoru in tudi o nas samih.

Kratek sprehod po razstavi uveljavljenih goriških umetnikov:

Robert Faganel predstavlja dve veduti iz eksotičnih krajev, s Havajev in vulkanskega Lanzaroteja na Kanarskih otokih, umetniku se pozna, da je njegov zamah v tehniki olja gotov, zavezan pa je naravi, ki mu pomeni več kot le okolje, v katerem živi, saj temna paleta barv odseva slikarjevo nemoc pred silo narave.

Najvidnejši goriški akvarelist Andrej Kosič se predstavlja z gorisko veduto z Drevoreda 20. decembra, paleta barv je neznana, njemu lastna, tehnika dovršena, drugi akvarelist nevsakdanja Vipavska dolina pa zazivi pred nami v vsej svoji izpovedni, lirčni lepoti.

Gianna Marini nam v neznani in pretanjenih barvah odslikava svoje videnje zime, barve so zares izjemno rahle, skorajda se spominjajo na grafični list, a umetniška slika v dovršeni tehniki akrila, njeno slikanje pa je gotovo zelo blizu postimpresionističnemu slogu, ki je se danes ak-

tualen, saj sta njeni zimska Furlanija in trenutek le-te živo pred nami.

Eksplodira barv Fulvia Monaia na obeh slikah, ki sta v tehniki olja na platno, nas samo se preprica, da je narava izjemno privlačna za vsakega umetnika, slikar jo doživlja lirčno, saj nam Monai samosvoje podaja lastni impresiji istrske obale in spomina, utrinjka na jesen.

Kozmični pejsaz Demetrija Ceja je v akrilni tehniki in nam lepo predstavlja goriskega umetnika, ki ostaja zvest svojemu odslikavanju notranjih samot sodobnega človeka in tudi svoji osamljeni luni, ki lebdi na domala vseh njegovih delih.

Milos Volaric nam predstavlja svoje Rojenice, na katerih slika v prijetno živih barvah svoje podoživljanje duhovnega, od tod njegovo nakazovanje gotških oken, ki gledalca dvigajo nad zemsko utesnjenost v vsakdanjost našega življenja.

Dora Bassi, predstavnička svojevrstnega novega ekspresionizma, nam v tehniki olja predstavlja svoje morske čeri in portret dečka Martina. Njeno slikanje je odločno, slog prepričljiv in jase, barve temne, zato so tudi njene poteze s čopičem tako markantne.

Ignazio Doliach nam predstavlja v mešani tehniki svoje upodobitve, katerim je dal naslov Okna. Slikar je zavezan hermetičnemu odslikavanju navidezno nemogočnega sveta, vseh tistih naših hotenj in misli, ki nas silijo, da o njih razmislimo, se vase zaziramo. Morda prav zato Okna,

okna, ki vodijo vase.

Armando Depetris je predstavnik novega realizma; prepričljiv in lep, čist, ležec akt, ki se nam nasmiha v tehniki akrila, je več kot le golo odslikavanje cudovitega ženskega telesa, kot je tudi prepričljivo izpovedna nežna rjava barva njegovega drugega akrila, ki nosi naslov Rože, saj nas vodi v melanholijo in razmišljanje o boleci odsotnosti človeka na upodobitvi.

Rudi Pergar se v tehniki voščence po dolgem času spet vrača v svet figuralike, saj njegovi liki, ki so simbolično nakazani z večšo roko dobrega slikarja, govorijo nikoli dokončano pripoved o človeku, kateremu so tudi zapisani.

Izjemni Franco Dugo nam tokrat predstavlja lep portret zamišljenega Roberta v tehniki oglja in rdece krede in slavnega jazzista Johna Coltranea v tehniki oglja. Če že vemo, da je Dugo imeniten risar, povejmo se, da svoje like nadgrajuje s svojim domala hiperrealističnim slogom, svojim figuram pa mu uspe vdihniti se tisto nekaj več, čemur preprosto pravimo duša.

Mario Tudor se na razstavi predstavlja z morda najbolj drznima likovnima stvaritvama, gre za dva »likovna tepiha« iz blaga, ki sta avantgardnega značaja, črno blago pa učinkuje zelo skrivnostno.

Luciano De Gironcoli nam ponuja v ogled dva akrila s svojimi nočmi, ki so lahko lepa metafora za sodobnega človeka, le-ta se znajde nameč prevečkrat pred nerešljivimi ugankami življenja, ko

vse postane temno in brez izhoda. Samosvoja modra barva, ki večkrat prehaja v bolečo zeleno, to občutje v gledalcu samo se pogloblja.

Lucijan Bratus je pretanjen grafik, ki predstavlja dve dvobarvni karijadi v tehniki sitotiska, prepričljiva umetnikova prikovna pripoved je se podkrepljena s pravnim simbolom kriza, v katerega sta uklenjeni ali pa osvobojeni obe karijadi.

Pavel Medvesček je zapisan iskanju korenin in davnih simbolov iz naše preteklosti. Njegovi kolorirani risbi sta iskanje simbolov in njihovih pomenov iz naše preteklosti, hudomušno pa se tudi poigravajo z nasodanjo prepričanostjo v nas prav, ko v nas vzbujajo negotovost.

Fantastični Klavdij Tutta bi lahko vzklilnil ob njegovih slikah večjih dimenzij. Na razstavi ima Tutta večji diptih in akril na platno v križni kompoziciji iz cikla Pravljicni pejsazi. Fantastični umetnikov svet zato, ker umetniku uspe združiti svoj slikarski svet pravnih in fantastičnih zivalic in sanjskih otokov s prelepo in nezno, samosvojo barvno paletu.

O vsakemu smo rekli samo nekaj besed. Ze iz teh pa je jasno razbrati, da je slikarska razstava več kot samo vredna naše pozornosti. Slike seveda govorijo same zase, 31 jih je in so vredne ogleda. Organizatorja, goriška Pokrajina in Goriški muzej, sta povedala, da bo v začetku prihodnjega leta razstava na ogled tudi v Gradiscu v Spacapanovi moderni galeriji.

Job

NOVICE

Literami natečaj Svetovnega slovenskega kongresa

Svetovni slovenski kongres (SSK) razpisuje literarni natečaj na temo Kaj bi bilo treba narediti, da bi bili lahko resnično ponosni na Slovenijo? Avtorji najboljših esejev bodo prejeli nagrade. Prva nagrada znaša 1000 dolarjev, druga nagrada 500 dolarjev in tretja nagrada 100 dolarjev. Denar za nagrade so darovali člani kongresa.

V razpisu SSK uvodoma ugotavlja, da "se zdi, da Slovenija - sodeč po poročilih mednarodnih ustanov in po odmevih v tujih obcih - v zadnjem času cedalje bolj izgublja ugled v svetu" in da "tudi doma cedalje več ljudi čuti, da je v nasi deželi na stevilnih življenjskih področjih nekaj zelo narobe".

SSK zato razpisuje omenjeni natečaj. Rokopise je treba poslati v dveh citljivih pretipkanih izvodih formata A4 do 31. marca 1999 na naslov Svetovni slovenski kongres, Cankarjeva 1/IV, 1000 Ljubljana. Rokopisi morajo biti opremljeni samo z geslom ali sifro. Podatki o avtorju in njegov naslov naj bodo v zaprti kuverti, opremljeni z enakim geslom ali sifro. Esej naj bo napisan v slovenscini, dolg pet do deset tipkanih strani. Natečaja se lahko udeležijo diplomski in podiplomski študentje iz Slovenije in tujine.

Izid natečaja bo razglašen na javni prireditvi. Nagrada dela bodo objavljena v Glasilu SSK ter v slovenskem casopisju doma in po svetu, je sporočila glavna tajnica SSK Jana Podobnik. (STA)

Mednarodni natečaj za zborovsko skladbo

Na podlagi velikega uspeha prvih treh mednarodnih natečajev za zborovsko skladbo se je Akademski pevski zbor Toneta Tomsica Studentske organizacije Univerze v Ljubljani odločil, da v sodelovanju z ministrstvom za kulturo in dirigentom Stojanom Kuretom razpiše se IV. mednarodni natečaj za zborovsko skladbo.

Delo zbora, dirigenta, natečaj in rezultate prvih treh mednarodnih natečajev za zborovsko skladbo bodo Tomsicevci predstavili jutri ob 12. uri v klubu K4 v Ljubljani. (STA)

Wildu povmjena čast po 100 letih

V Londonu so v ponedeljek odkrili spomenik britanskemu piscu Oscarju Wildu, ki je bil po razkritju svoje homoseksualnosti obsojen na prisilno delo in izgnan v tujino. Na slovesnosti, do katere je prislo 98 let po Wildovi smrti, je bil navzoč tudi britanski minister za kulturo Chris Smith, eden od treh "deklariranih" homoseksualcev v britanski vladi. Spomenik v središču Londona prikazuje Wilda, najbolj priljubljenega dramatika po Shakespeareju, s cigareto v ustih.

Oscarja Wilda je v starosti 40 let sodišče obsojilo na dve leti prisilnega dela zaradi "nedostojnega vedenja in sodomije", potem ko ga je obtožil oče njegovega mladega ljubimca Lorda Alfreda Douglasa. Dramatik, poznan po svojem kritičnem upodabljanju viktorijanske visoke družbe in človeške npravi, si po prestani kazni ni nikoli opomogel; odselil se je v Francijo, kjer je leto kasneje, leta 1900, tudi umrl. (STA)

Multimedijski performans PA-RA

V Cankarjevem domu v Ljubljani bodo jutri, nato pa se 5., 10., 11. in 12. decembra uprizorili multimedijski performans z naslovom PA-RA v soprodukciji Instituta Egon March in Cankarjevega doma. Projekt so predstavili včeraj, pri njem pa se je združila mednarodna umetniška zasedba - plesalka in koreografinja Dragana Cukavac (Nemčija), glasbenika Margrit Rieben (Svica) in Dirk Bruinsma (Nizozemska), plesalka in koreografinja Mateja Bučar, igalka Damjana Černe in multimedijski umetnik ter avtor predstave Marko Kosnik.

Kosnik, rojen leta 1961, se šteje za enega izmed pionirjev evropskih interaktivnih komunikacijskih projektov, Institut Egon March je ustanovil leta 1986 in v njegovem okviru ustvaril že več odmevnih projektov. Ob desetletnici je institut izpeljal predstavo A. B. Sence.

Kosnik je lani izpeljal Parahouse, prvi del ciklusa PA-RA. Parahouse se je odvijal od oktobra lani do februarja letos, zasnovan je bil na starih socialno-arhitektonskih ravneh delovanja, fizično umesčenega v kulturni center Kiez v nemškem mestu Dessau. Prilagojeno različico tega projekta, naslovljeno Paparapapa, je letos aprila izpeljal na medmrežju in v živo v ljubljanski Kapelici.

PA-RA je torej tretji del istoimenske trilogije. Sest performerjev - dve plesalki, igalka, dva instrumentalista in en multimedijskec - druzi, kot pravijo, obsedenost z interdisciplinarnim delovanjem, medsebojnim prevajanjem akcij v različne medije in sinhronizacijo le-teh. PA-RA predstavlja šest avtorskih govoric, ki nastopajo hkrati, povezuje pa jih konceptualno vodena strukturalna improvizacija, določena s kvaliteta osnovnih zlogov, določenih v različnih medijih. Ob vsem tem ustvarjalci zagotavljajo, da PA-RA "ni eksperiment, temveč visoko kodificiran paramedijski jezik, katerega cilj je, da dogodek z odra preseli na prag opazovalceve perceptivne zaznave, za kar uporablja dinamično dramaturško konstrukcijo". (STA)

TRST- / SEZONA KONCERTNEGA DRUŠTVA

Trio di Milano z violistom

V koncertnem sporedu ima tudi vrstni red svoj pomen. Navadno poslušamo skladbe v kronoloskem zaporedju, tokrat pa se je program začel z Brahmsom, zaključil pa se je v imenu njegovega starejšega prijatelja Schumanna. Johannes Brahms (1833-1897) je Roberta Schumanna (1810-1856) in njegovo ženo Klaro Wieck (1819-1896) spoznal na svoji prvi važni koncertni turneji, ki ga je iz rojstnega Hamburga peljala po Nemčiji preko Düsseldorfa. Brahms je bil star sele dvajset let, zakonca Schumann pa sta bila že znana in uveljavljena glasbenika: Robert je komponiral in se posvecal glasbeni kritiki, ker sam ni mogel več igrati klavirja, zato pa je žena Klara, ki je bila uspešna koncertistka in skladateljica, izvajala njegove skladbe. Schumann je že ob prvem srečanju v Brahmsu prepoznal velik talent in v svoji glasbeni reviji »Neue Zeitschrift für Musik« oznanil rojstvo genija.

Zakonca Schumann sta globoko zaznamovala Brahmsovo umetniško in človeško pot. Do ilare je Brahms do konca gojil prijateljstvo in morda

neizrečeno ljubezen, delno pa je prevzel Robertovo glasbeno dediščino: toda nemiri in neuravnovešeni Schumannov značaj se v Bahmsovi glasbi nekoliko otopi in pomiri, nasprotja in napetosti se omilijo v resnobni in otožni atmosferi, ki je značilna za hamburskega skladatelja.

V Kvartetu op. 25 v g-molu je to se posebej razvidno: navadno poslušamo klavir v dialektični opoziciji z godali, tu pa se vsi štirje instrumenti med seboj zlito pogovarjajo. Milanškemu Triu, ki ga sestavljajo romunska violinistka Mariana Sirbu, celist Rocco Filippini in pianist Bruno Canino, se je pridružil rimski violist Massimo Paris. Mariana Sirbu je ansamblu posredovala svojo intimno in utripajočo interpretacijo Bahmsovega kvarteta, ki se okvirne resnobe reši le v zadnjem stavku, kjer si je skladatelj privoščil skok v madžarsko folkloro. Delo je doživelo krstno izvedbo leta 1861: pri klavirju je seveda sedela Klara Wieck, ki je leta 1842 botrovala tudi rojstvu Schumannovega Kvarteta v Es-duru op. 47. V tem kvartetu ima klavir dokaj važno vlogo in pianist Bruno Canino

jo je odlično odgiral, ker se je znal tudi diskretno odpovedati pretiranemu protagonizmu in svojim kolegom privoščil melodično izstopanje brez frasiiranja. Schumann doseže svoj ustvarjalni višek v 3. stavku, »Andante cantabile«, kjer sta Mariana Sirbu in Massimo Paris soustvarjala strastni »crescendo« zapeljive melodije, ko jo je najprej predstavil celist Rocco Filippini: le-ta jo je potem povzel z odstopajočim odnosom, kot bi njena sila postopoma ugasala in nazadnje sramežljivo umolknila.

Celotna izvedba je bila neoporečna, po mojem okusu pa le nekoliko preveč zadržana, če pomislimo, da v Schumannovih delih lahko tudi poudarjamo neuravnovešeni značaj, ki jim daje pečat originalnosti ter romantične mrzlice. Občinstvo je obe umetnišni sprejelo s hvaleznim ploskanjem: Milanski Trio oziroma Kvartet je ponovil »Scherzo« iz Schumannovega kvarteta, ki ga je Brahms pozneje priredil za klavir stiročno in se tako se enkrat poklonil spomenu svojega prerano umrlega prijatelja in pokrovitelja.

Katja Kralj

OPČINE / PROSVETNI DOM

Poročne obleke za res nepozaben dan

Sobotni defile je navdušil številno občinstvo

»Bilo je kot pri Beautifulu,« so pravile nekatere gospe, ki so v soboto zapuscale dvorano Prosvetnega doma na Opcinah. Mislile so seveda na znano televizijsko nadaljevalko o losangeleskih modnih kreatorjih.

Na Opcinah so namreč v soboto v okviru pobud Skupaj na Opcinah

kulturni center so za teden dni spremenili v poročno dvorano, kjer je bilo na ogled vse, kar sodi k svečanemu dnevu.

Navdušeno je bilo občinstvo, kot smo že povedali, ravno tako prepevajoče pa je bilo tudi razpoloženje za kulisami. Posebno vznemirjena je bila seveda sivilja Adriana Reggente, ki je pred-

tekal tudi sobotni defile: najprej so gledalcem predstavili tri narodne noše, nato pa kopico najrazličnejših ženskih poročnih oblek, belih, rožnatih, romantičnih, resnobnih, modernih, dolgih, katkih... Bilo jih je za vse okuse. Nastale so v več kot treh desetletjih dela, stirje modeli pa so bili izdelani nalašč

svetovne modne scene. Svojo dolžnost so opravile castno, čeprav je bilo treme najbrž veliko. Sprehod po modni pisti pa se z dolгим belim krlom in visokimi petami povrh tudi ni lahka zadeva. Za nepoučene naj dodamo, da sta bili med dekleti celo dve »domaci« miss Alpe-Adria, Bazovki Eliza in Lara. Defile je, kot se za tako priložnost spodobi, spremljala izbrana glasba iz koša svetovnih uspešnic in iz meha domače frajtonarice. Kancček duhovnosti je celoti pridahnila napovedovalka Alda Sosić, ki je prebrala nekaj odlomkov iz svetopisemske Visoke pesmi, ene najlepših pesniških stvaritev, kar jih pozna človeštvo. Skoda, da njih pomen ob splosni evforiji ni prišel do pravega izraza.

Končni aplavz je bil seveda namenjen pravsem: manekenkam (ki so se ob priložnosti odpovedale vrtoglavih honorarjem, kakršne zahtevajo njihove milanske in pariske kolegice), frizerkam, ki so v rekordnem času ustvarile elegantne pričeske, cvetličarki, ki je poskrbela za sopke... in pa seveda Adriani, ki se je prav uspešno postavila ob bok Valentinu, Armaniju in njihovim kolegom.

Matejka Grgic

priredili modni defile, ki je številno občinstvo (pretežno žensko) tako navdušilo, da se laskave govornice se sedaj niso poglele. Tematika defileja, s katerim se je zaključila obsirnejša razstava, je bila tudi kar se da hvalezna: openski

stavila svoje stvaritve. Gospo Adriano pozna malodane ves Kras, saj je oblekla ze nešteto nevest, od tistih, ki so za obleko izbrale narodno nošo do tistih, ki želijo biti pred oltarjem ali maticarjem nadvse seksi. V tem duhu je po-

za sobotni show.

Obleke bi seveda ne bile prav nič kraljevske, ko bi jih ne po kraljevsko predstavile manekenke. Dekleta z Opcin in okolice so za en večer postale Naomi, Claudia, Linda, Stella, pač sama slavna imena

SEŽANA / KOSOVELOVA SOBA

Novi knjigi Ivka Spetiča Magajne

Izšli sta pri sežanski založbi Žbrinca

Založba Zbrinca iz Sežane je pred dnevi v Kosovelovi sobi v Sežani organizirala srečanje s pisateljem in kulturnikom Ivkom Spetičem - Magajno iz Ilirske Bistrice, po rodu pa iz Vremške doline. Direktor založbe David Terčon je predstavil ustvarjalca in obe knjigi, ki sta pravkar izšli pri tej založbi. To sta »Steklenica-odbrana proza« in »Pozabljene pravljice«. Knjiga »Steklenica-odbrana proza« pa je razdeljena v 15 poglavij, vsako vsebuje po tri zgodbe, ki predstavljajo napoved za kasnejšo novo knjigo. Tako prvo poglavje nosi naslov »Vremške pravljice« in iz treh pravljic (Pasjon, Ljubimca in Mlin) je avtor razvil prvo knjigo z naslovom »Pozabljene pravljice«. Ivko Spetič Magajna je to knjigo posvetil mami, stari mami in teti, pravljicarkam njegovega otrostva. Gre za pravljice starodavne preteklosti in tudi jezik je starodavni (pisatelj uporablja takratna osebna imena, izraze in besede, ki so bile ali so se ljudske, narečne, tuje ali celo spačene, tako da se je približal tedanjemu načinu življenja in mišljenja). Prav v tej knjigi je prišlo do poglobljenega sodelovanja z OS iz Divače, ki nosi ime po dr. Bogomirju Magajni. Tako so

učenci prispevali barvne ilustracije k pravljicam, naslovnica je delo učiteljice likovnega pouka Cvetke Oblak, lektoriranje je prevzela učiteljica slovenskega jezika na divaski soli Jozica Platinč, knjigo je oblikoval in grafično pripravil Joze Pozrl, tiskala pa jo je divaska tiskarna Mljač. Knjiga je primerna se zlasti za zadnja razreda osemletke (zadnja dva razreda nižje srednje šole), razveselila in zabavala nas bo v dolgih zimskih večerih.

Po besedah direktorja Zbrince Davida Terčona gre za pomemben literarni večer, saj se le rekdokdaj zgodi, da se predstavlja kar dve literarni deli hkrati in to na tako

malem delu Slovenije, kot je Kras in se deli istega avtorja. Avtor je z dušo se vedno navezan na Vremško dolino, saj je nečak dr. Bogomirja in Franceta Magajne in je podedoval Magajnovo hišo, v kateri je preživel polovico življenja. Ta večer pa predstavlja napoved in uvod v Vremške večere, ki ga bo Zbrinca organizirala čez približno dva meseca ob ponatistu knjige Franceta Magajne »Zalostne zgodbe o veselih Krasevcih«.

Na literarnem večeru je odlomke iz pisateljevih zgodb prebrala Vanja Debevc, ob zaključku pa so si obiskovalci ogledali še zanimivo projekcijo diapozitivov o Krasu.

Olga Knez

Razkošni modeli Renata Balestre

V Revoltellovem muzeju v Trstu postaja zveza med mojstrovini modernih likovnih umetnosti in razkošnimi kreacijami visoke mode že ustaljen običaj. Po lanskem uspešni razstavi, na kateri so predstavili zbirko modelov, ki so jih slovite sestre Fontana ustvarile v prvih povojnih letih za bogate gospe italijanske meščanske družbe, pa tudi za marsikatero mednarodno filmsko zvezdnico, in po izboru toalet tržaskih gospa s preloma stoletja, s katerim so dopolnili razstavo portretov tržskega slikarja Verude, so tokrat med razstavljenimi umetninami postavili modele priznanega italijanskega kreatorja tržskega rodu Renata Balestre. Na srečanju z občinstvom ob otvoritvi razstave je ravnateljica Maria Masau Dan poudarila, kako se obleke visoke mode, zlasti večerne, polne svetlobe in barv, običajno ujema s slikami in kipi, ki so razstavljeni v razkošno opremljenih sobanah nekdanje bogate meščanske hiše. Poleg tega je povedala, da nameravajo v bodoče prirediti se nekaj takih razstav, ki bodo posvečene modnim ustvarjalcem tukajšnjega rodu, ter obenem pripravili tudi zgodovinsko studijo o tem; studijo bodo poverili izvedenki za zgodovino mode Raffaelli Sgubin, ki je med drugim sledila tudi postavitvi Balestrove razstave.

Renato Balestra vodi danes približno stideset proizvodnih linij, svojo kariero na področju mode pa je začel v petdesetih-šestdesetih letih, ko je imel možnost, da sodeluje s najpomembnejšimi ustvarjalci italijanske visoke mode, ki se je prav v tistem obdobju osvobodila francoske nadvlade; med drugim je sodeloval prav s sestrami Fontana in s Shubertom.

Renato Balestra je vedno ostal zvest svojem pojmovanju elegancije, ki ni nikoli klonila lahki spektakularnosti: njegove stvaritve so klasično elegantne, z velikim smislom za barve, ki se harmonično ujema, krojene so iz različnih materialov, obogatene z dragocenimi dekoracijami, pogostokrat z bleščicami.

Sicer je svoje delo najbolje osvetlil Renato Balestra sam. Res številnemu občinstvu, ki se je zbralo ob otvoritvi, je spregovoril o svojih mladih letih v Trstu, kamor se je ob tej priložnosti z ganjenostjo vrnil, o svojih obiskih Revoltellovega muzeja, o predstavah v Verdijevem gledališču, kamor je zahajal le v zadnjo galerijo - ko so ga sedaj povabili na ogled prenovljenega gledališča, je prosil, naj začnejo prav od tod, da bi lahko primerjal spremembe v prostoru, ki ga je poznal - in seveda tudi o svojih prvih korakih na področju visoke mode. Renato Balestra je na

željo staršev studiral inženirstvo, saj je bil oče arhitekt, stric inženir, in tudi zanj se je pisala podobna prihodnost. Sicer je vedno gojil ljubezen do umetnosti, do slikarstva, zlasti pa do glasbe.

Inženirstvo je studiral z uspehom, pa čeprav s skromnim navdušenjem. Ker je stalno nekaj risal, ga je prijateljica prosila, da ji nariše skico za večerno obleko iz organdija (»Kaj je organdi sem spoznal šele kasneje, takrat je bil to zame le kos modrega blaga«, je povedal). Sprva se je branil, a kar mu je bilo deklet vseh, je vseeno narisal

tri, stiri skice. Dekle je bilo zadovoljno in je skice odneslo k sivilji. Ne da bi ju obvestila, je sivilja skice poslala v Milan v atelje Jole Veneziani, ki je bila nekakšno božanstvo na tem področju. Venezianijeva je Balestro povabila, naj pride sodelovat v njen atelje, a mladi Balestra se vabilu ni odzval. Ko pa se je med študijskim ogledom turbin slučajno mudil v lombardskem glavnem mestu, se je vabila spomnil. Na njegovo presenečenje mu je Venezianijeva ponudila službo s plačo, kakršno gotovo ne bi imel v prvih letih po diplomu, zato je pisal domov, da bi za eno leto prekinil studij in ugotovil, ali je to prava priložnost zanj. Venezianijeva ga je spodbudila, naj obišče tudi druge hiše in pokaže svoje skice; obisk je bil nadvse uspešen, saj so vse odkupili. Nato se je preselil v Rim, kjer je delal za razne modne kreatorje, končno je odprl svoj atelje. Med prvimi oblekami, ki jih je ustvaril kot samostojni kreator, je bila tudi kratka večerna obleka v posebnem odtenku modre barve, ki je kasneje zaslovela kot »blu Balestra«; skica je na ogled na razstavi.

»Moje pojmovanje mode vsebuje lepoto,« je se povedal Renato Balestra. »Obleke ustvarjamo zato, da jih bodo ljudje nosili, in da bodo v njem lepi. V nedavno minulem obdobju je bila lepota

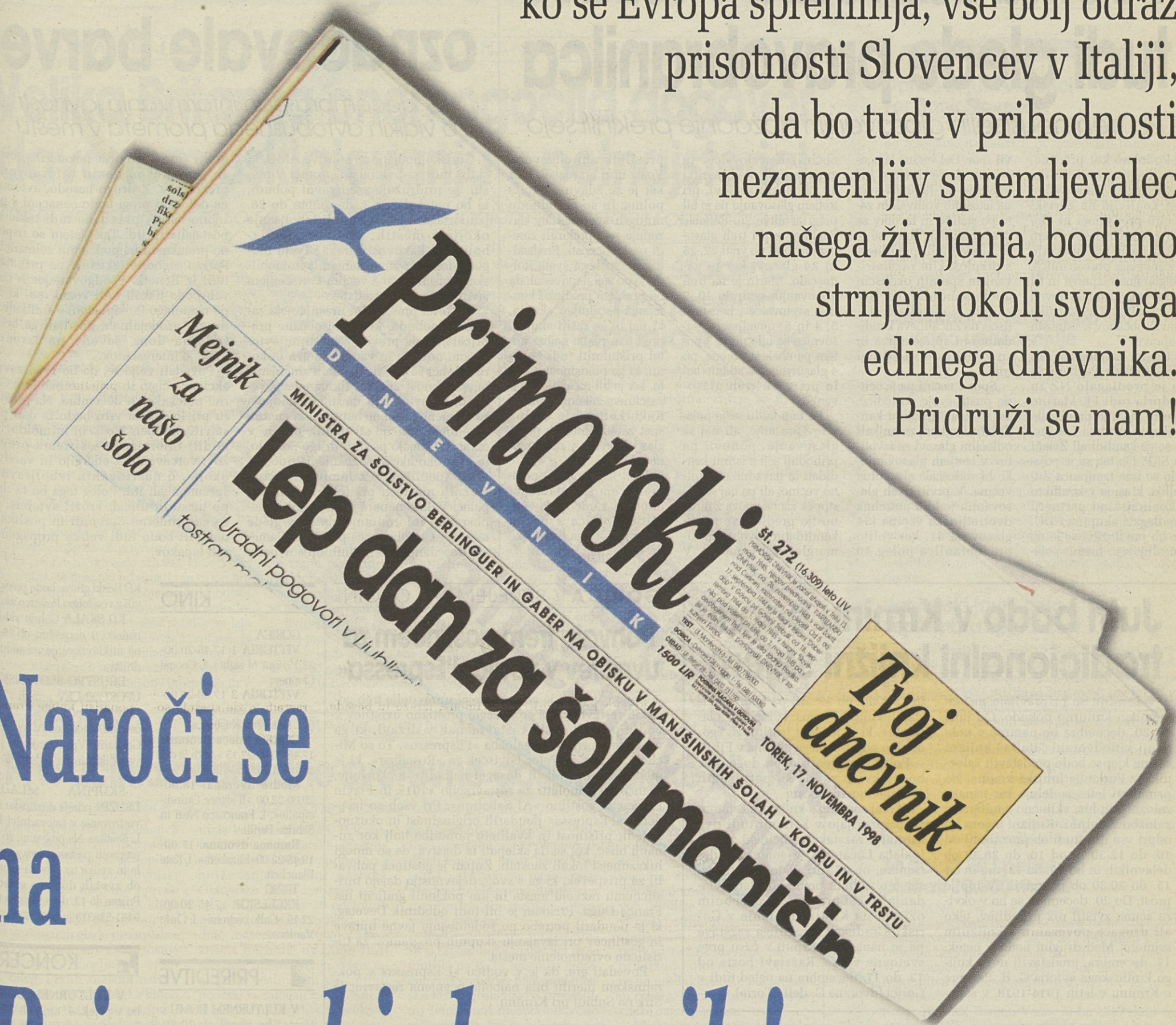
razne modne kolekcije, so na razstavi tudi skice za kostume dveh opernih predstav, za Puccinijev Turandot, ki je žal niso postavili, in za Rossinijevu Pepeklo, ki je bila na sporedu v Beogradu. »Sprva mi je bilo nerodno, ko sem pripravljala tako razkošne kostume za gledališče, ki živi v težkem okolju, a pomiril sem se ob navdušenem končnem aplavzu, s katerim so me sprejeli po premieri.«

Obleke, ki so razstavljene v muzeju, so harmonično razkošne.

V predverju se obikovalcem ustavi oči na dveh srebrnih večernih oblekah z modrimi in rdečimi dekoracijami, ob strani pa uzrejo elegantno črno in belo oblekico. Na prehodu skozi muzejske dvorane se spet prikaže večerna obleka, rdeča z zlato brosko, modra in črna, nato rjasto zlata, vrsta kratkih oblekic nežnih barv in se mnogo drugih; vse oblikujejo skrbno izdelane dekoracije. Med zadnjimi je sredi belih marmornatih kipov razstavljena oranžna poročna obleka, pred velikim portretom princeze Letizije Savojske v črni obleki iz leta 1904, se enako razkošno razkazuje novejša dolga večerna obleka Renata Balestre. (bov)

MOČ MANJSINE JE V DNEVNIKU!

Da bo lahko Primorski dnevnik v času,
ko se Evropa spreminja, vse bolj odraz
prisotnosti Slovencev v Italiji,
da bo tudi v prihodnosti
nezamenljiv spremljevalec
našega življenja, bodimo
strnjeni okoli svojega
edinega dnevnika.
Pridruži se nam!

Naroči se
na

Primorski dnevnik!

Naročnina ostane nespremenjena:

Prednaročnina za leto 1999 znaša (do 31. januarja) **330.000 lir.**

Vsi naročniki bodo imeli pravico do naslednjih ugodnosti:

- vsako jutro vam bomo dostavili časopis na dom
- brezplačno vam bomo objavili male oglase in čestitke, ki jih sprejemamo tudi neposredno po telefonu.
- za novoporočence v letu 1999 bo naročnina brezplačna

PREDNAROČNINO LAHKO PLAČATE DO 31. 01. 1999

- na upravi Primorskega dnevnika v Trstu (tel. 040 7786300) in Gorici (tel. 0481 533382)
- na Goriškem in po vaseh na Tržaškem pri raznašalcih Primorskega dnevnika
- pri sledečih bančnih zavodih: Kmečka banka Gorica: t.r. št. 0404860
Zadružna kraška banka: t.r. št. 10730
Nova Tržaška kreditna banka: t.r. št. 8446/00
Zadružna banka Doberdob: t.r. št. 1910-2
Zadružna banka Sovodnje: t.r. št. 504-6

Vsem članom Zadruga
Primorski dnevnik bomo še
vedno nudili 10% popust za
vse male oglase in druge
objave, ki jih Primorski
dnevnik nudi neposredno
bralcem in naročnikom

OBČINA / OSTRI PREPIRI MED CDU IN PARTNERJI

Večina zabredla v težave tudi glede pravobranilca

Po treh neuspešnih glasovanjih nazadnje prekinili sejo

Podobno kot pred nedavnim za predsednika občinskega sveta se večinska koalicija na goriski občini predsinoči ni mogla zediniti o skupnem kandidatu za funkcijo občanovega pravobranilca. Dolgotrajna razprava in tri glasovanja niso bila dovolj za izvolitev zagovornika pravic občanov v odnosih z upravo.

Uradni kandidati so bili trije: Raffaele Pagliara, ki ga je predlagalo NZ in podprla tudi FI, Marino Marin, ki ga je predlagala Oljka, in Andrea Locane, ki so ga kandidirali Zeleni in SKP. Ob teh se je pojavilo se ime Lanfranca Zucallija, ki ga je v konfliktu s koalicijskimi partnerji predlagala skupina CDU. Ze ob predložitvi se je ob Zucallijevem imenu poja-

vil spor. Del večine je ugovarjal, da je dotični bil kandidat za rajonski svet na letošnjih volitvah in zato po statutu ni izvoljiv za pravobranilca. Spor se je nadaljeval tudi predsinoči s pikolovskim razmotiranjem spornih okoliscin glede kandidature. Nazadnje je obveljalo stališče, da Zucallijeva kandidatura ni sprejemljiva in so v igri ostali le drugi trije.

Spor v večini pa je očitno pustil svoje posledice, saj so koalicijskemu kandidatu Pagliari zmanjkali odločilni glasovi za izvolitev v tretjem glasovanju, ko bi zadostala absolutna večina. V prvih dveh glasovanjih je bila potrebna dvotretjinska večina (34 glasov na 51, ker volijo pravobranilca poleg 40

občinskih svetovalcev in župana tudi predstavniki 10 rajonskih svetov), pri tretjem glasovanju pa je bil prag izvolitve 26. Raffaele Pagliara je pri treh glasovanjih zbral po vrsti 22, 25 in 24 glasov, kar ni zadostalo. Marin je na treh glasovanjih podprlo 10, 9 in 8 svetovalcev, Locaneja 5, 4 in 5, neveljavne glasovnice so bile prvič 3 potem pa obakrat po ena, po 4 glasovnice pa so bile bele pri vseh treh glasovanjih.

Po tem izidu se je pojavilo vprašanje, ali naj se glasovanje ponovi na prihodnji seji z istimi kandidati in navadno absolutno večino, ali pa naj se postopek začne znova z možnostjo predložitve novih kandidatur, dvotretjinskih glasovanjem itd. V

pravilniku ni odgovora. Vozla niso razvozlati, tudi ker je ze zdavnaj odbila polnoc in so po odhodu mnogih svetovalcev nazadnje sejo prekinili zaradi nesklepnosti. Predsednik občinskega sveta Roldo je po seji napovedal, da bo problem predložil konferenci načelnikov skupin, ki naj bi ga resili skupaj, pred tem pa bo najbrž hotel prisluhniti tudi županu, ki ga predsinoči ni bilo, ker je bil na avdicijah o zaščitnem zakonu v Rimu. Kakorkoli že, je večina spet zaradi internih nesoglasij zabredla v nepotrebne težave.

Pred zapletom s pravobranilcem so svetovalci odobrili zamenjavo sen. Mitje Volčica s prvim neizvoljenim na listi Oljke dr. Umbertom Pacenzo.

AVTOBUSI / ZA BOLJŠE OKOLJE V MESTU

Proge AMG bodo označevale barve

12. decembra dan informiranja javnosti o vidikih avtobusnega prometa v mestu

Gorisko podjetje za storitve AMG, ki skrbi tudi za avtobusni promet v mestu, se pridružuje vsedržavni pobudi, ki bo potekala od 3. decembra do 28. januarja in ki ima za cilj izboljšanje okolja v mestih, predvsem pa izboljšanje kakovosti zraka. To je mogoče doseči z zmanjšanjem avtomobilskega prometa in z večjim koriščenjem javnih prevoznih sredstev.

V Gorici prav te dni uresničujejo zanimivo pobudo, ki naj bi občane prepričala, da je prevoz z mestnim avtobusom udoben in varen, smotr in koristen, ker se pač na ta način zmanjšuje onesnaženost zraka. Mimogrede povedano, na avtobusih mestnega podjetja so vgrajene posebne naprave, ki znatno omejujejo emisije strupenih plinov v ozračje. Uvajajo pa tudi drugo pobudo, to je široko akcijo seznanjanja uporabnikov (potnikov) o zanimivostih posameznih mestnih predelov, objektov, palač. Veliko napora vlagajo tudi v neposredno informiranje občanov glede mestnega avtobusnega prometa. Namesto dosedanjih podrobnih opisov bodo

tudi v Gorici uvedli v nekaterih mestih ze preizkušen način informiranja preko barv. Z drugo besedo, avtobusi na določeni progi bodo označeni s posebno barvo, prav tako tudi table na postajališčih itd. Tak sistem so uspešno preizkusili na podzemni železnici v Parizu, ugodne izkušnje pa prihajajo tudi iz Benetk. V odgovarjajočih barvah bodo tiskali tudi vozni red, ki bo na razpolago (brezplačno) v trafikah in drugih prodajalnah. Posiljali ga bodo tudi na dom, seveda na izrecno prošno interesentov.

Povedati velja se, da bo vsedržavna akcija za čisto in prijetno okolje v Gorici potekala 12. decembra. Na prostoru pri ljudskem vrtu bodo ta dan postavili poseben kiosk in mimoidočim nudili informacije o sistemu prevoza, varčevanju z energijo in varstvu okolja, o načrtovanih izboljšavah, spremembah itd. Poleg tega bo ta dan po mestnih ulicah krožil avtobus, ki so ga primerno opremili in poslikali, nalepili bodo tudi veliko propagandnih lepakov.

Jutri bodo v Krminu odprli tradicionalni knjižni sejem

V Krminu se pripravljajo na pomembno kulturno pobudo. Od jutri do 20. decembra bo namreč v nekdanji kinodvorani "Italia" knjižni sejem, kjer se bodo predstavili založniki iz Furlanije Julijske krajine. Na prireditvi letos sodeluje kar trinajst založniških his, vključno z milansko založbo Adelphi. Knjižni sejem bo odprt vse dni (tudi ob praznikih) od 10. do 12.30 in od 16. do 20.30 ob delavnikih in od 10. do 13. ure in od 15. do 20.30 ob praznikih. Vstop je prost. Do 20. decembra se bo v okviru sejma zvrstil niz prireditev, tako ali drugače povezanih s knjižnim sejemom. Med drugim bodo v petek, 11. decembra, predstavili novo knjigo krminskega avtorja G. B. Panzere o Krminu v letih 1914-1918, v sobo-

to 12. t.m., ob 17. uri pa bodo predstavili knjigo »Porzus: la resitenza lacerata«, ki jo je izdal Institut za zgodovino odporniškega gibanja v FJK. Poleg omenjenih dveh dogodkov bo v okviru sejma se pet drugih predstavitev in srečanj.

Skoraj sočasno s knjižnim sejemom pa pripravljajo v Krminu tudi dve zanimivi razstavi v občinski palači (palaca Locatelli). V soboto, 5. decembra, ob 17. uri bodo odprli razstavo o zadnjih petdesetih letih vladanja Habsburzanov, s posebnim ozirom na Krmin in stanje v Gorisko-Gradiščanski. Druga razstava pa se nanaša na Krmin v času prve svetovne vojne. Razstavi bosta od 12. do 17. decembra na ogled tudi v Gorici (dvorana G. della Torre).

GORICA / SPREJEM NA OBČINI

Pohvala trem gostincem za uvrstitev v vodič »l'Espresso«

Župan Valenti je včeraj sprejel upravitelje treh goriskih restavracij, ki so dosegle prestižno uvrstitev v vodič po najboljših restavracijah v državi, ki ga vsako leto pripravlja založba »l'Espresso«. To so Michela Fabbro in Peter Lovisek za »Rosenbar«, ki je med mestnimi lokali dosegel najboljšo točkovanje, Francesco Zanoletti za restavracijo »101« in Flavio Franco za gostilno »Al Sabotino«. Pri vseh so izvedenci »l'Espressa« poudarili originalnost in okusnost jedi, pristnost in kvaliteto ponudbe bolj kot zunanji blisc, kot se da sklepati iz dejstva, da so mnogi luksuznejši lokali zaostali. Župan je gostince pohvalil za prispevek, ki ga s svojo dejavnostjo dajejo turističnemu razvoju mesta in jim poklonil grafični list Franca Duga. Prisoten je bil tudi odbornik Devetag, ki je poudaril potrebo po sodelovanju javne uprave in gostincev pri izvajanju skupnih programov za turistično ovrednotenje mesta.

Povedati gre, da je v vodiču »L'Espresso« v pokrajinskem merilu bila najbolje ocenjena restavracija Sirk na Subidi pri Krminu.

KINO

GORICA
VITTORIA 1 17.45-20.00-22.15 »Out of sight«. I. George Clooney.
VITTORIA 3 17.30-20.00-22.30 »Gatto nero, gatto bianco«. Rez. Emir Kusturica.
CORSO Rdeca dvorana: 17.45-20.00-22.15 »Al di là dei sogni«. I. Robin Williams.
Modra dvorana: 18.00-20.00-22.00 »Il signor Quindicipalle«. I. Francesco Nuti in Sabrina Ferilli.
Rumena dvorana: 17.00-19.45-22.00 »Elizabeth«. I. Kate Blanchett.
TRŽIC
EXCELSIOR 17.45-20.00-22.15 »Gallo cedrone«. I. Carlo Verdone.

KD Briski grič se bodo predstavili z veseligr Pesem o zimni.

KD SKALA Gabrje vabi v nedeljo, 6. decembra, ob 18.30 na miklavževanje na sedežu društva.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV priredi silvestrovanje v ponedeljek, 28. decembra, v gostišču Al fogolar v Gaglianu. Vpisovanje pri poverjenikih in na sedežu do 9. t.m.

SKUPINA MLADIH DRUŽIN prireja družinsko silvestrovanje v telovadnici KC L. Bratuza. Na programu so ob preprosti pastasuti igre za male in velike ter ples in zabava ob zvokih domače glasbe. Prijave do 12. decembra na tel. 0481-536313 in 0481-530063.

KONCERTI

V KULTURNEM DOMU bo v petek, 4. t.m., ob 20.30 koncert pevcev Giannija Rijave in Vladimirja Cadeza ter prijateljev (Mara Rijavec, Big ben kvartet in drugi). Predprodaja vstopnic v uradu KD, tel. 33288.

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI - AL GIARDINO, Korzo Verdi 57, tel. 531879.

DEZURNA LEKARNA V TRŽIČU - CENTRALE, Trig republike 16, tel. 410341.

POGREBI

DANES - Iz Gorice: 9.40, Giuditta Celestina Clemente vd. Martinuzzi iz bolnisnice Janeza od Boga v Turjak; 10.00, Francesca Krizanic vd. Feruglio iz bolnisnice Janeza od Boga v Trzic; 12.45, Alda Visintin vd. Baldan iz bolnisnice sv. Justa v Marian.

Iz Trzica: 9.40, Danilo Pauletli iz kapele glavnega pokopališča na pokopališče v Starancu; 9.50, Fabio Franceschini iz splosne bolnisnice v stolnici in v Senigallio (AN); 12.00, Lorenzo Cucut iz splosne bolnisnice v Starancu; 13.00, Sonia Ozbót vd. Catalani iz splosne bolnisnice v Pieris.

NOVICE

Prijeli kar 43 priseljencev

V zadnjih dneh se je nelegalno prehajanje meje pospešilo, kot lahko sklepamo iz podatka, da so sile javnega reda prestregle kar 43 pribežnikov. Slo je za manjše skupine Srbov, Makedoncev, Kosovarjev in Afgancev. Med njimi je bila tudi srbska mati s petimi otroki. Vse so ignali razen treh s Kosova, ki so jim priznali azil. Sodstvu so prijavili šest domnevnih vodnikov (3 Slovenci, Hrvat, Nemec in Svicarka).

Zbirka pesmi Franca Čemigoja

Goriska knjižnica Franceta Bevka in založba Branko vabita danes ob 19. uri na pesniški večer. V Mestni galeriji (stavba PDG) bodo predstavili antologijski izbor pesmi Franca Čemigoja Gora in pesem.

Oddaja o predkongresni dejavnosti stranke SSK

Televizija Primorka bo danes ob 18. uri v oddaji Med Sočo in Nadižo posredovala pogovor s pokrajinskim tajnikom stranke Slovenske skupnosti za Gorisko Alešem Figljem. Govor bo o političnem trenutku ter o dejavnosti v stranki, ki se pripravlja na pokrajinski kongres.

LOČNIK / Z ŽALNIM OBREDOM V ŽUPNI CERKVI

Slovo od Celsa Macorja

Obred potekal v furlanščini, italijanščini in slovenščini

Mandi Celso, hvala, grazie. To so bile besede hvaležnosti in globokega spoštovanja, ki sta jih na včerajšnji žalni slovesnosti izrekla prof. Lojzka Bratuzeva in župnik Renzo Boscarol. Besede, ki so izzvenele tudi v pridigi ločniskega župnika Silvana Pianija v furlanskem jeziku.

Od uglednega kulturnega delavca Celsa Macorja, ki je znal prisluhniti revnim in preprostim, ki je v raznolikosti jezikov in kulture videl bogastvo in bodočnost goriskega prostora, smo se poslovili včeraj v Ločniku, kjer je pokojnik zivel, ko se je iz domače Verse preselil v Gorico. Pogreba se je udeležilo veliko ljudi, ki so želeli izra-

ziti globoko spoštovanje do človeka, ki je živel do sledno z verskimi in etičnimi načeli. Med žalnim obredom so se prepletale molitve v italijanščini, furlanščini in slovenščini, v skladu s pokojnikovim prepričanjem o večkulturnosti goriskega prostora. Za govornice prof. Bratuzevo, ki je besede slovesa povedala tudi v italijanščini in vidno ganjenim dolgoletnim sodelavcem Renzom Boscarolom,

smo prisluhnili se Macorjevimi pesmim v furlanščini. Z maso zadušnic so se bodo Macorja spomnili spet v četrtek, 10. decembra, ob 19. uri v Ločniku, medtem ko so Studijski center Rizzati, Institut za versko in družbeno zgodovino, Institut za mitotelevropska kulturna srečanja in tednik Voce isontina pokojnika spomnili v posebnem sporočilu v treh jezikih. (Foto Bum-baca).

ZSKD Gorica

S.g.-S.r.g. DOM Gorica

“Nekoč je bilo ...”

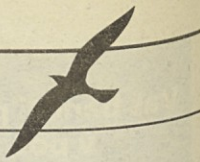
(V pričakovanju Miklavža)

Sodelujejo skupine:
 Show Dance ZSKD Gorica
 in Ritm s.g.-s.r.g. DOM Gorica

Kulturni dom Gorica - danes, 2.12.1998, ob 18. uri

Sezonske novosti
 moških
 oblačil

mauro **lanice**
GORICA
 ul. Carducci 24
 tel. 537561

VOLITVE V QUEBECU / INDEPENDENTISTI PRVI

Zmaga oddaljuje možnost secesije

Zvezni premier Cretien ponuja roko

OTTAWA - Indipendentist Lucien Bouchard ostaja za krmilom Quebeca, a zmago v bistvu slavi protiseparatist Jean Charest, ki se jasno zaveda, da v ponedeljek pridobljena prednost Quebecske stranke (Parti Quebecois) ne zadostuje za razpis novega secesijskega referenduma.

Bouchard sedaj dobro ve, da lahko računa na 75 poslancev v 125 sedežnem parlamentu, medtem ko bodo imeli Charestovi liberalci 48 sedežev. Če pa analiziramo glasovanje po večinskem sistemu, pa je Bouchardu prav tako jasno, da ga sedaj podpira manj volilcev in da mu je le večinski sistem omogočil zmago.

Porazdelitev glasov odraža multietničnost te kanadske zvezne države, saj je multietnični Montreal podprl protiseparatiste, medtem ko druge prevladujejo separatisti. S tako »mlacno« podpora Bouchard ne bo uspel takoj sprožiti nove kampanje za referendum, ker noče ponoviti rezultata iz leta 1995, ko so independentisti izgubili za nekaj desetstisoč glasov. Blamaža se bi sedaj

lahko ponovila, saj se je povečalo stevilo nefrankofonskih priseljencev, da pa bi bila mera polna upada rodnost med quebeskim frankofonskim prebivalstvom.

Tudi pred volitvami, ki se jih je udeležilo 80 odstotkov od 5, 2 milijona volilnih upravičencev so sondaže in projekcije dajale zmago Bouchardovim independentistom, a ne v taki miri, da bi lahko ogrozili zvezno ureditev Kanade. Kanadski premier Jean Cretien je jasno Bouchardu odsvetoval nov referendum. Obljubil mu je sodelovanje, tako da bi lahko dvignili blaginjo v tej pokrajini, ki je med najbogatimi v Kanadi. Cretien pa je obenem jasno povedal, da bo Ottawa »branila državo« pred morebitnimi secesionističnimi pustolovčinami quebeskih separatistov.

Politični opazovalci pripominjajo, da so volilci potrdili mandat Bouchardu, tako da upravlja Quebec. Seveda lahko v kratkem pričakujemo pogajanja med quebesko in zvezno vlado tako o davčnih in o drugih odprtih vprašanjih.

NOVICE

Na Kubi bo Božič odslej praznični dan

HAVANA - Božič bo odslej na Kubi praznični dan. To so včeraj pojasnili uradni viri, ki so navedli, da so sklep sprejeli na zahtevo vladajoče komunistične partije. Lani so Božič zaradi papeževega obiska izjemoma proglasili za dela prost dan, sedaj pa so praznični dan uzakonili. To je prvi konkretni znak, da je v odnosih med kubanskim komunističnim režimom in kubansko Cerkvijo zavel nov veter, ki pa se ne pomeni postopne demokratizacije.

UCK bo svoje orožje predala šele po neodvisnosti Kosova

BEOGRAD, PRISTINA - Osvobodilna vojska Kosova (UCK) ne namerava predati svojega orožja vse dotlej, dokler ne bo dosežena neodvisnost Kosova, je poročala tiskovna agencija Beta, ki je povzela včerajšnjo izjavo političnega predstavnika UCK Adema Demagija v Pristini. Osvobodilna vojska Kosova bi v triletnem prehodnem obdobju privolila v status Kosova kot tretje jugoslovanske republike, vendar pa naj bi ji zagotovila mednarodne skupnosti omogočila tudi neodvisnost pokrajine od Srbije in ZR Jugoslavije, je zahteval Demagij.

OZN / ŠE ENA RESOLUCIJA O BIH

Nov poziv k spoštovanju daytonskega sporazuma

Predlagatelj je bil veleposlanik BiH Sačirbej - Kofi Annan bo tudi pripravil poročilo o pokolu v Srebrenici

NEW YORK - Generalna skupščina Združenih narodov je brez glasovanja sprejela resolucijo o Bosni in Hercegovini, ki jo je predstavil veleposlanik te države Mohamed Sačirbej. Bistvo omenjene resolucije je ponovni poziv mednarodne skupnosti k spoštovanju daytonskega mirovnega sporazuma vseh treh strani v Bosni in Hercegovini, generalna skupščina pa je ob tem zaprosila generalnega sekretarja OZN Kofija Annana, da pripravi popolno in celovito poročilo o pokolu v »varnem« mestu Srebrenici leta 1995.

Generalni sekretar bo moral do septembra 1999 pripraviti poročilo o dogodkih, ki so sledili ustanovitvi varnega območja OZN okrog Srebrenice leta 1993, do padca mesta v roke srbskih enot in pariske mirovne konference decembra leta 1995. Odločitev je bila sprejeta na pobudo Sačirbeja, vsi pa so se strinjali, da je padec Srebrenice sramota in živ dokaz, da je politika etničnega čiščenja možna tudi v Evropi ob koncu 20. stoletja.

Resolucija poziva vse narodnosti v Bosni in Hercegovini, da v polnosti izpolnijo dolocila daytonskega mirovnega sporazu-

ma ter da sodelujejo pri vzpostavljanju institucij države. Resolucija poziva mednarodno skupnost, da pomaga pri vzpostavljanju potrebne infrastrukture za normalno delovanje države, od Muslimanov, Srbov in Hrvatov pa zahteva, da sodelujejo z Mednarodnim sodiščem za vojne zločine na področju nekdanje Jugoslavije (ICTY).

Zadržke glede te zahteve je imela Rusija, ki se je sicer strinjala z zahtevo resolucije, vendar obenem poudarila, da to ne pomeni uporabe nasilja pri aretacijah osumljenih vojni zločincev. Slednje je treba kaznovati, vendar glede na stališče Rusije le, če se sami predajo, nikakor pa jih ne na silo prijeti. Generalna skupščina je z omenjeno resolucijo še poudarila potrebo po vrnitvi vseh beguncev in obsodila vsako nasilje in zastraševanje pri vračanju beguncev. Avstrijski veleposlanik Ernst Suchar pa je v imenu Evropske unije dejal, da bo Bosna in Hercegovina dobila pomoč le v primeru popolnega izpolnjevanja mirovnega sporazuma, zavezanosti vladavini demokracije in zakonitosti ter gospodarskim reformam. (STA)

RUSIJA / OBISK

Predsednik IMF Michael Camdessus išče dogovor

MOSKVA - Ob začetku včerajšnjega obiska direktorja Mednarodnega denarnega sklada (IMF) Michaela Camdessus v Moskvi je namestnik urada ruskega predsednika Oleg Sišujev dejal, da se zanaša na to, da bo IMF sprejel odločitev za finančno pomoč Rusiji. O pogovorih s Camdessusom se je predsednik Boris Jelcin po telefonu iz svoje klinike pogovarjal s premierom Jevgenijem Primakovom.

Camdessus je včeraj prispel na dvodnevni obisk v Moskvo, kjer se

je na sedezu ruske vlade sinoči sestel s Primakovom. Po navedbah virov v ruski vladi sta se Camdessus in Primakov pogovarjala o proračunu Rusije za prihodnje leto ter o splošnih gospodarskih in političnih razmerah v državi.

Camdessus se bo danes tudi ločno sestel s finančnim ministrom Mihailom Zadornovim in prvim podpredsednikom vlade Jurijem Masljkovim, opoldne pa naj bi se v razširjeni sestavi nadaljeval sinočni sestanek s premierom Primakovom.

VRH / MED FRANCIJO IN NEMČIJO

Niso uspeli odpraviti še vseh razhajanj

Dosegli so pa vidni napredek pri drugih problemih

POTSDAM - Nemcija in Francija sta včeraj v Potsdamu blizu Berlina končali 72. vrh, na katerem sta se delegaciji pogovarjali o evropskih in dvostranskih vprašanjih. Vrh je bil prvi od imenovanje nove nemske vlade kanclerja Gerharda Schröderja, potekal je tudi mesec dni preden bo Nemcija 1. januarja 1999 za pol leta prevzela predsedovanje Evropski uniji.

Po plenarnem srečanju obeh delegacij, v katerih je bilo skupno približno 30 ministrov, sta nemski in francoski premier, Gerhard Schröder in Lionel Jospin, ter francoski predsednik Jacques Chirac novinarjem na kratko povzela rezultate pogovorov. Državi sta objavili tudi skupno izjavo.

Na sliki AP od leve Jospin, Chirac in Schröder

V zvezi s proračunom in siritvijo EU sta Pariz in Bonn v skupni izjavi izrazila »odločenost, da bosta v času predsedovanja Nemcije sklenila sporazum o celotni Agendi 2000«, torej da se bosta do junija leta 1999 dogovorila o reformi financiranja EU in evropski kmetijski politiki. Državi sta se zavezali, da bosta dosegli skupno stališče tudi v zvezi z reformo evropskih institucij. V izjavi niso omenili globokih razhajanj, ki obstajajo med državama glede zmanjšanja velikega prispevka Nemcije v evropski proračun. Znano je tudi, da Francija nasprotuje nacionalnemu sofinanciranju kmetijske politike, o čemer v sklepni izjavi prav tako ni govora.

Bonn in Pariz sta tudi sporočila, da bosta nadaljevala z usklajevanjem za doseg »skupnega pristopa do procesa siritve EU«. S tem ciljem se državi zavzemata za »neprekinjeno nadaljevanje pogajanj v duhu odgovornosti in s skrbjo, da se vse kandidatke do sprejetja vodi brez diskriminacije

in z upoštevanjem razmer v vsaki od njih«. Pred začetkom siritve zelita državi skleniti dogovor o reformi evropskih institucij.

V zvezi z evropsko socialno politiko sta Francija in Nemcija izrazila željo po zagotovitvi stabilnosti skupne evropske denarne enote evra s sklenitvijo zavezujočega »evropskega pakta o zaposlovanju«. Njegov cilj je zmanjšanje brezposelnosti med mladimi in trajno brezposelnih ter zmanjšanje diskriminacije do žensk. Državi sta v sklepi izjavi poudarili, da mora boj proti brezposelnosti postati osrednja naloga skupne evropske politike in da si bosta v prihodnje se aktivneje prizadevali za okrepitev »socialne dimenzije procesa evropskega združevanja«. Bonn in Pariz sta napovedala, da bosta dialog med sindikati in delodajalci prenesla na evropsko ravni za doseg sporazumov, »ki bi pomenila pomemben napredek za delojemalce iz različnih članic EU« glede delovnega časa, izplačila plač in zascite

pri delu. Državi si zelita tudi harmonizacije gospodarskih politik članic EU za vzpodbudo oblikovanja novih delovnih mest.

V zvezi z obrambnimi vprašanji sta državi izrazili željo, da bi nasli pot za operacijsko sposobnost EU za olajšanje preprečevanja in reševanja regionalnih kriz z lastnimi sredstvi ali z okrepitevijo evropske vloge v zvezi Nato. Chirac je po vrhu dejal, da se zavzema, da bi Zahodnoevropsko unijo (WEU) vključili v EU kot evropski steber zveze Nato.

Nemcija in Francija sta izrazili tudi željo po globitvi dvostranskih odnosov in njihovi ozivitvi. Napovedali sta, da bosta poenostavili sodelovanje, okrepiли izmenjavo uslužbenec ter sodelovanje med svojimi veleposlanstvi v tujini. Francoski premier Lionel Jospin je sporočil, da sta se državi dogovorili za oblikovanje francosko-nemske delovne skupine za preučitev »konkretnih pravnih in tehničnih posledic« napovedane nemske odločitve o izključno civilni jedrski energiji. Novi nemski kancler Schröder pa s francoskim predsednikom Jacquesom Chiracom ni uspel doseči dogovora o novi evropski uredbi o letalski industriji. Schröder je izrazil razumevanje za francosko željo, da bi državno podjetje Aerospiale SA sodelovalo v napovedani združitvi podjetij Daimler-Chrysler Aerospace (Dasa) in British Aerospace, in ocenil, da morajo vrata za francosko udeležbo v združitvi ostati odprta. (STA)

ŠPANIJA / NA POGOVORIH S ŠPANSKIM ZUNANJIM MINISTROM

Čilski zunanji minister hoče, da bi Pinochetu sodili v Čilu

Ni pa dal jamstev, da bodo bivšemu diktatorju res sodili

Čilski zunanji minister Insulza in španski kolega Matutes (AP)

MADRID - Čilski zunanji minister José Miguel Insulza je včeraj po srečanju s španskim kolegom Abelom Matutesom na tiskovni konferenci v Madridu poudaril, da bi morali »spoštovati« čilsko sodstvo, saj lahko sodi krsiteljem človekovih pravic in tudi sprozi morebitni proces poti nekdanjemu čilskemu diktatorju Augustu Pinochetu. Insulza je dodal, da ni razloga, da Pinochetu ne bi mogli soditi v Čilu, ob tem pa priznal, da ne more zagotoviti, da mu bodo tudi dejansko sodili.

Insulza je predvčerajšnjim prispel v Madrid na 48-urni obisk, med katerim zeli doseči umik španske zahteve po izročitvi Pinocheta. Pojasnil je, da sojenju v Spaniji nasprotuje zaradi »prevlelike spolitiziranosti« primera. Na vprašanje o rezultatih obiska v Londonu minuli konec tedna, kjer si je prizadeval za izpustitev Pinocheta, pa je Insulza dejal, da je v Londonu prejel »pozitivne znake«, da pa ni dobil nikakršnih zagotovil v zvezi z rešitvijo problema.

Matutes je po pogovoru poudaril, da bo španska vlada spoštovala odločitev Londona o morebitni izročitvi Pinocheta Spaniji in da bo tudi v prihodnje spoštovala odločitve pravosodja.

Medtem se je izvedelo, da je Pinochet ze zapustil psihiatrično bolnišnico, ker je po trditvah bolnišnice popolnoma zdrav in bo zdaj stanoval v neki hiši, kjer bo v hišnem priporu. (STA)

POD POKROVITELJSTVOM OZN / ŠTEVILNE MANIFESTACIJE POVSOD PO SVETU

Dan boja proti aidsu letos poteka pod geslom »Mladi lahko ustavimo aids«

V industrijsko razvitih državah epidemija upada, medtem ko skokovito narašča v tretjem svetu

LJUBLJANA, RIM, NEW YORK - V Sloveniji letos te enajstič obeležujejo 1. december, svetovni dan boja proti aidsu, tokrat z geslom Mladi lahko ustavimo aids. Ob številnih prireditvah je bil včerajšnji dan v znamenju rdečih pentelj, mednarodnega simbola osveščenoosti in upanja, da se bo širjenje aidsa ustavilo, ter simbola podpore in razumevanja do vseh, ki so zaradi te bolezni kakorkoli prizadeti.

Ob letosnjem svetovnem dnevu boja proti aidsu je in bo po Sloveniji v teh dneh potekalo več prireditev, k sodelovanju pa skušajo organizatorji vključiti predvsem mlade. Tako so v več mestih po Sloveniji postavljene informacijske stojnice, na

katerih so delili kondome, informativno gradivo in rdece pentlje. Osrednji dogodek pa je bil koncert na ljubljanskem, s katerim želijo studentje najsiršo javnost opozoriti na problematiko aidsa in podreti pregrade, ki se vedno obkrožajo okužene z aidsom in njihove svojce. Na koncertu so sodelovali glasbeniki Zoran Predin, Jani Kovacic, skupine Saussages, Flirt in Babewatch, povezovalca sta bila Borut Veselko in Katarina Cas. Sicer pa Studentska organizacija tudi letos organizira brezplačno anonimno testiranje na virus HIV v zdravstvenem domu za studente.

Zaradi aidsa je letos v Sloveniji umrlo osem ljudi, prijavljenih je bilo 13 primerov novih obolenj in

sedem na novo odkritih okužb z virusom HIV. Po podatkih Instituta za varovanje zdravja trenutno v Sloveniji živi najmanj 82 okuženih s HIV, od tega 21 bolnikov z aidsom in 61 ljudi, pri katerih se bolezen še ni razvila. Zagotovo je v Sloveniji precej več okuženih s HIV, kot kažejo številke o prijavljenih primerih: zanesljivih ocen sicer ni, verjetno je okužen vsaj vsak desettisoci prebivalec, zagotovo pa je okuženih manj kot eden na tisoč ljudi.

Ob včerajšnjem svetovnem dnevu boja proti aidsu so tudi italijanske zdravstvene oblasti objavile podatke o okužbi v Italiji. Po podatkih italijanskega ministrstva za zdravstvo so od leta 1982 do leta 1998 zabeležili 43

tisoč novih okuženih, od teh je bilo 32.918 okuženih moškega spola, 647 pa otrok. Po istih podatkih naj bi bilo z virusom HIV v Italiji okuženih kakih 90 tisoč ljudi. Vsekakor pa so zabeležili tudi spodbuden podatek, da so v prvi polovici leta 1998 diagnosticirali tisoč primerov, medtem ko jih je bilo v tretletju 1994-1996 kar 5 tisoč. Glede starostne distribucije je treba navesti, da je 35,9 odstotka starih od 30 do 34 let. Z leti se je znižal tudi indeks umrljivosti, saj je od 54,7 odstotka leta 1995 padel na 13 odstotkov v prvem šestmesečju 1998. Znižalo se je torej tudi število umrlih. Sredi devetdesetih let je umrlo več kot 4 tisoč oseb, leta 1997 je umrlo 1.742 oseb, v prvi polovici letosnjega leta pa le 266.

Glede na porazdelitev po dezelah je glede aidsa Lombardija na prvem mestu (13.168 primerov), sledita mu Lacij (5.562) in Emilija Romagna (4.214). Na dan pa prihaja nov podatek, in sicer, da se v Italiji zmanjšuje število okuženih med zasvojenici z mamili in med homoseksualci, viša pa se med eteroseksualci. Visoki institut za zdravstvo ob enem opozarja se na en podatek, da od 90 okuženih z virusom HIV kar 25 tisoč pa jih ne ve, da so okuženi.

Po podatkih OZN epidemija aidsa grozno narašča v državah tretjega sveta, v industrijsko razvitih državah pa postopno nazaduje, saj so zabeležili 30 odstotkov manj okuženih kot leta 1995. Tako je v državah Evropske unije z virusom HIV okuženih le

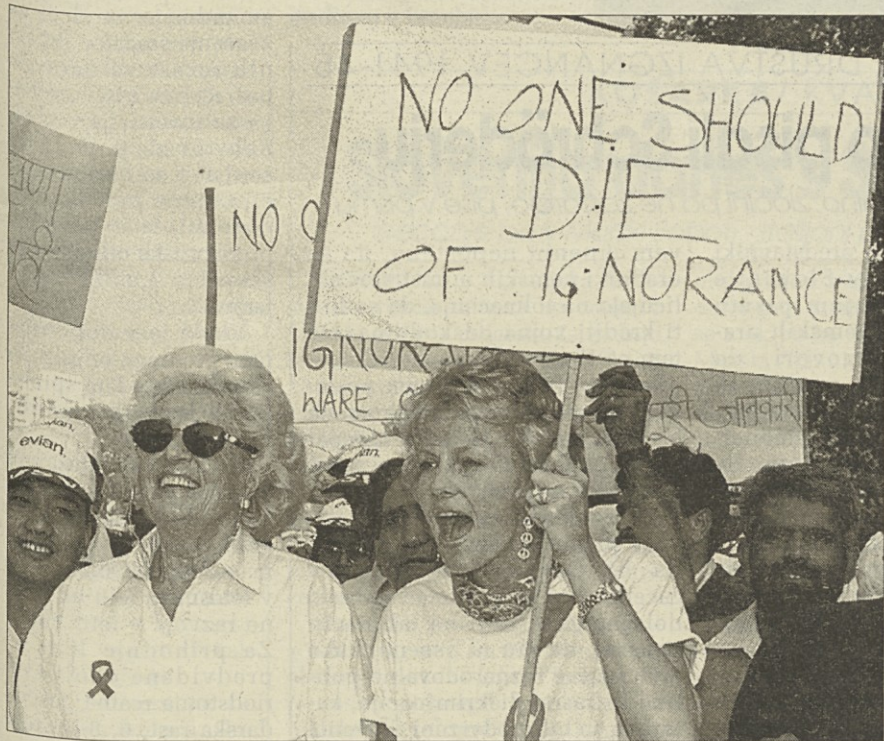
Kitajski dijaki se seznanjajo s kondomi, ki služijo kot preventiva v boju proti aidsu (AP)

pol milijona ljudi. Najhušji je položaj v podsaharski Afriki, kjer živi kar 70 odstotkov vseh letos okuženih oseb. Ta del sveta že občuti tragične posledice tudi na gospodarskem področju. Če se bo sedanji trend nadaljeval, bodo pred koncem leta zabeležili se 4 milijone okuženih. V devetih podsaharskih državah so letos zabeležili 1,4 milijona novih okuženih, več kot polovica jih je iz Južne Afrike. Od začetka leta je v podsaharski Afriki umrlo zaradi aidsa dva milijona ljudi. Konec leta bo v Afriki z virusom HIV okuženih 21 milijonov odraslih oseb in več kot en milijon otrok.

V svetovnem merilu se je z virusom HIV od začetka leta okužilo 5.800.000 ljudi, tako da se je do sedaj okužilo že 47 milijonov ljudi, 14 milijonov pa jih je umrlo.

V svetu je po ocenah Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) in programa Združenih narodov za aids (UNAIDS) letos zaradi aidsa umrlo že 2,5 milijona ljudi, vsako minuto pa se okuži 11 ljudi. Vsak dan se tako okuži 16.000 ljudi, od tega najmanj 7.000 mladih med 10. in 24. letom starosti. Konec letosnjega leta naj bi tako v svetu živelo že 33,4 milijona okuženih, največ pa jih živi v državah v razvoju. V vzhodni

Evropi, Latinski Ameriki in na Karibih so okužbe skoncentrirane predvsem v marginaliziranih skupinah z visoko tveganimi vedenjskimi vzroci, v številnih državah vzhodne Evrope pa pogojuje eksplozivno širjenje okužbe injiciranje nedovoljenih drog; najhuje je prizadeta Ukrajina, kjer naj bi bilo s HIV okuženih že 270.000 ljudi. O naraščanju okuženih z virusom HIV poročajo tudi iz Indije, jugovzhodne Azije in Filipinov, medtem ko s Kitajske ni zanesljivih podatkov, saj oblasti skrivajo resnične podatke, a se vsestransko trudijo, da bi zavezile epidemijo. (STA/CR)

Manifestacije v New Delhiju sta se udeležili tudi žena veleposlanika ZDA in njena mati (AP)

Obogatena prehrana za večjo inteligenco

LONDON - Obogatena prehrana nedonošenčkov lahko prispeva k njihovi večji inteligenci. Znanstveniki britanskega sveta za medicinske raziskave so med 16-letnim raziskovanjem ugotovili, da se prekmalu rojeni otroci, ki jih hranijo z obogateno prehrano, na inteligenčnem testu dosegli boljše rezultate od ostalih otrok. V obdobju od 7,5 do 8 let so imeli ti otroci visji inteligenčni kvocient od ostalih prekmalu rojenih otrok, ki so jih prve mesece življenja hranili z običajno prehrano. V raziskavo, katere rezultate je objavil britanski medicinski časnik British Medical Journal, so vključili več kot 400 prekmalu rojenih otrok.

VESOLJE / ODŠTEVANJE ZA 13. IZSTRELITEV ENDAVOURJA

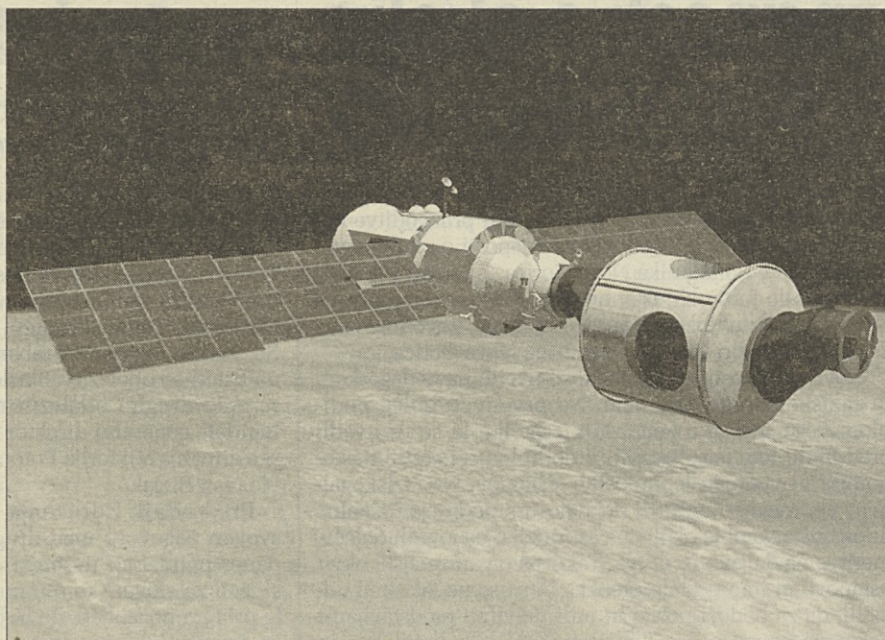
Vesoljska združitev modulov Unity in Zarja

Raketoplan bodo izstrelili jutri, v njem pa bo šestčlanska ameriško-ruska posadka

CAPE CANAVERAL - V Kennedyjevem vesoljskem središču (KSC) na Cape Canaveralu v ameriški zvezni državi Florida se je včeraj ob 13. uri po srednjeevropskem času začelo odštevanje pred jutrišnjo izstrelitvijo vesoljskega raketoplana Endeavour.

Raketoplan je že od 21. novembra na izstrelitveni ploscadi 39A, od koder ga bodo izstrelili predvidoma jutri ob 9.56 in 51 sekund po srednjeevropskem času. Drevi ob 21. uri po srednjeevropskem času bodo zaprli vrata tovornega odseka raketoplana.

Z Endeavourjem bo poletele v vesolje šestčlanska ameriško-ruska posadka, v kateri so poveljnik Robert (Bob) Cabana, pilot Frederick (Rick) Sturckow, strokovnjakinja odprave la-dijska inženirka in operaterka mehanične roke Nancy Currie, strokovnjaki odprave Jerry Ross, James (Jim) Newman in ruski kozmonavt Sergej Krikaljov.

Ross in Newman bosta opravila v vesolju tri vesoljske prehode. Endeavour bo utiril v orbito okoli Zemlje ameriški modul Unity in ga priključil na v Rusiji izdelan modul Zarja, ki je že od 20. novembra v vesolju.

Gre za peto in zadnjo izstrelitev space shuttla letos, 13. polet Endeavourja doslej, 93. polet enega od ameriških raketoplanov in prvega od 36 poletov shuttlev, ki bodo v naslednjih petih letih potrebni za sestavljanje

MVP. Odprava STS-88, kot se imenuje predvideni polet Endeavourja, naj bi trajala 11 dni 19 ur in 49 minut.

Na sliki AP: računalniška skica združitve modulov Zarja (levo) in Unity (desno).

El Nino zahteval 21.700 žrtev in povzročil veliko škodo

PARIZ - Vremenski pojav El Nino je od aprila 1997 do junija 1998 terjal življenja 21.700 ljudi. Poleg tega je povzročil tudi gmotno škodo v višini 33,9 milijarde dolarjev, je poročal francoski časnik Le Monde, sklicujoč se na podatke Združenih narodov. S tem je krepko presežena bilanca dotlej najhujšega El Nina v letih 1982/1983, ko je bila vrednost povzročene gmotne škode ocenjena na 13 milijard dolarjev, je se zapisal casnik.

Otroci zaposlenih mater so uspešnejši

MÜNCHEN - Otroci zaposlenih mater so v svojem življenju pogosto uspešnejši od potomcev gospodinj. Studija ameriške socialne pedagoginje Lios Hofmann, ki je nastajala več kot petdeset let, je pokazala, da otroci delovnih zensk v soli dosežejo boljše rezultate, je zapisano v nemškem casniku Apotheken Umschau. Otroci zaposlenih zensk naj bi bili glede na izide raziskave tudi bolj naklonjeni navezovanju stikov z ostalimi, samozavestnejši in uspešnejši v poklicu. Hofmannova je življenjsko pot otrok spremljala več kot 50 let.

Vse več najstnikov v ZDA se zateka k plastičnim kirurgom

NEW YORK - Vedno več ameriških najstnikov se je pripravljenih prepustiti skalpelu plastičnih kirurgov, ki naj bi polepsal njihovo zunanost. Kot je zapisal ameriški casnik New York Times, se je leta 1996 zaradi obstojecih ali umišljenih telesnih pomanjkljivosti dalo operirati najmanj 14.000 deklet, mlajših od 18 let. Dalec največ si jih je dalo na novo oblikovati nos, temu pa je sledilo povečanje prsi. Po podatkih iz strokovnih krogov trend obiskovanja plastičnih kirurgov se vedno narašča, število vseh primerov pa naj bi bilo daleč višje od znanega.

EVROPSKA UNIJA / PRED 1. FEBRUARJEM NE BO ZAČEL VELJATI

Zamik pri uveljavitvi pridružitvenega sporazuma

Vzrok je zamujanje Grčije pri ratifikaciji

BRUSELJ - Ker tudi zadnji dan novembra Evropska unija ni dokončala predpisanega postopka za uveljavitev pridružitvenega sporazuma s Slovenijo, je prvi možni datum, ko bi sporazum lahko stopil v veljavo, 1. februar prihodnje leto. Pridružitveni sporazum bo namreč uveljavljen prvi dan drugega meseca po končanem postopku.

Sprva mora generalni sekretariat sveta EU zbrati vse notifikacijske listine od držav članic, da so sporazum ratificirale. Tega doslej kot edina ni storila Grčija, ki je evropski sporazum ratificirala konec oktobra kot zadnja od petnajsterice. Grški diplomatski viri so včeraj v Bruslju povedali, da Atene postopka ne zavlačujejo, vendar zaenkrat zagotavljajo, da bodo svet unije o ratifikaciji obvestile decembra, »ni so mogli dati«.

Ko bo generalni sekretariat, si

cer depozitar sporazuma, dobil se zadnje, grško notifikacijsko listino, bo sprožen postopek za sprejem sklepa, v katerem svet unije in Evropska komisija skupaj ugotovita, da je postopek sklenjen. Svet o tem nato uradno obvesti Slovenijo, pridružitveni sporazum pa začne, kot omenjeno, veljati prvi dan drugega meseca po končanem postopku. Če bo postopek končan decembra, bi to pomenilo, da bo sporazum stopil v veljavo februarja prihodnje leto.

Na slovenskem zunanjem ministrstvu verjamejo, da bo pridružitveni sporazum uveljavljen 1. februarja 1999, ali se bo to res zgodilo, pa naj bi vedeli konec tega tedna. Takrat naj bi bilo namreč jasno, ali bodo vsi potrebni postopki pravčasno izpeljani. Če bo sporazum uveljavljen 1. februarja, na zunanjem ministrstvu ne vidijo

razloga, da se konec istega meseca ne bi prvič sestal pridružitveni svet Slovenije in EU.

Slovenija je pridružitveni sporazum z Evropsko unijo podpisala 10. junija 1996, parlament pa ga je ratificiral 15. julija lani, več kot leto po podpisu dokumenta. Sporazum je že oktobra 1996 potrdil Evropski parlament. Prva ga je od držav članic EU ratificirala Danska, in sicer decembra 1996, potem pa so sledile Finska januarja 1997, Španija maja 1997, Irska in Nemčija junija 1997, Švedska julija istega leta, Avstrija septembra lani, Francija pa decembra lani. Luksemburg je sporazum ratificiral januarja letos, potem pa so sledile Nizozemska in Italija marca, Belgija in Velika Britanija junija letos, Portugalska kot predzadnja septembra, kot zadnja pa ga je oktobra letos potrdila se Grčija. (STA)

JAVNE FINANCE / PO PRVEM BRANJU V DZ

Vlada sprejela dopolnjen proračun

V enaki meri povečani odhodki in prihodki
Primanjkljaj torej nespremenjen (0,8% BDP)

LJUBLJANA - Slovenska vlada je na ponedeljkovi korespondenčni seji sprejela dopolnjen predlog proračuna za prihodnje leto in ga v večernih urah tudi posredovala v državni zbor, je sporočil vladni urad za informiranje.

V dopolnjenem predlogu proračuna 1999 so glede na prvotni predlog odhodki višji za dobre dve milijardi tolarjev in znašajo 960,7 milijarde tolarjev. Dopolnjen predlog proračuna predvideva na prihodkovni strani 930,9 milijarde tolarjev in je za 2,1 milijarde tolarjev večji kot v prvotnem predlogu proračuna. Proračunski primanjkljaj je tudi v dopolnjenem predlogu proračuna za prihodnje

leto ostal enak prvotno predvidenemu in znaša 29,8 milijarde tolarjev.

Dopolnjen predlog proračuna 1999 na odhodkovni strani upošteva nekatera nova dejstva, ki vplivajo na obseg finančnih načrtov posameznih proračunskih uporabnikov. Zato vlada predlaga določitev dodatnih sredstev na postavki državnih rezerv za odpravo posledic neurja v letosnjem oktobru in poplav v novembru. Zaradi vsebinsko novega načina financiranja občin se zagotavljajo dodatna sredstva, prislo pa je tudi do sprememb odhodkov na posameznih vrstah obresti in manjšega zmanjšanja celotnega obsega odhodkov.

Vlada v dopolnjenem predlogu proračuna 1999 predlaga povečanje skupnega obsega zadolževanja državne blagajne za 10,5 milijarde tolarjev. Tako naj bi skupni obseg potrebnega zadolževanja za leto 1999 znašal 108,3 milijarde tolarjev.

Vladi so bili posredovani 203 amandmaji, od tega je bilo 81 dopolnil podprtih v pristojnih delovnih telesih državnega zbora. Od vseh podprtih amandmajev pa jih je kar 51 kot vir sredstev navajalo sredstva tekoče proračunske rezerve in jih vlada ni podprla.

V dopolnjenem predlogu proračuna je vlada kot svoj amandma vsebinsko povzela stiri amandmaje, in sicer za zvečanje sredstev državnih rezerv za naravne nesreče, za višja sredstva za investicije v občinah ter za povečanje sredstev za harmonizacijo vizne politike. Ta dopolnila bodo povečala proračunske odhodke za skupaj 3,2 milijarde tolarjev.

Vlada je v dopolnjenem predlogu proračuna za prihodnje leto sprejela 28 lastnih amandmajev.

Pri pripravi državne blagajne za prihodnje leto je vlada izhajala iz doseganja globalnih makroekonomskih ciljev v letosnjem letu ter ocene razvoja v letu 1999. Za prihodnje leto je predvidena okoli stiri odstotna realna gospodarska rast, 6,8-odstotna povprečna letna inflacija in javno-financijski primanjkljaj na ravni 0,8 odstotka bruto domačega proizvoda (BDP). Glede na to, da jesenska analiza gospodarskih gibanj opozarja na zaostrene mednarodne gospodarske razmere, vlada ugotavlja, da je bila pri pripravi proračuna nujna omejevalna politika rasti odhodkov državnega proračuna, pospešitev strukturnih reform in okrepitev evropskega pridružitvenega procesa. Zaradi tega so po oceni vlade možnosti povečanja obsega prihodkov in odhodkov državnega proračuna 1999 zelo omejene.

Vlada je ob tem ocenila, da je mogoče povečati nedavčne prihodke državnega proračuna za nekaj več kot dve milijardi tolarjev ter tudi za prav toliko povečati obseg odhodkov državnega proračuna zaradi izvedbe priprav na uvedbo davka na dodano vrednost in trošarin. Kot znano, je državni zbor pretekli teden odobrila zakon, ki določa uvedbo davka na dodano vrednost (DDV) s prvim julijem prihodnjega leta. (STA)

Danilo Türk v GS OZN opozoril tudi na vprašanje nasledstva SFRJ

NEW YORK - Slovenski veleposlanik v ZN Danilo Türk je v govoru pred sprejetjem resolucije o Bosni in Hercegovini v generalni skupščini ZN posebej izpostavil potrebo po uspešnem zaključku razprav o nasledstvu nekdanje Jugoslavije. Türk je dejal, da ZR Jugoslavija se vedno blokira pogajanja o nasledstvu.

»ZRJ nadaljuje z blokado pogajanj o nasledstvu. Te okolščine zavirajo proces normalizacije odnosov med državami naslednicami nekdanje Jugoslavije in imajo negativni učinek na gospodarsko in politično stabilnost v regiji. Upamo, da bo bližnji sestanek sveta za vzpostavljanje miru prispeval k iskanju učinkovitega pristopa za reševanje vprašanj sukcesije,« je dejal Türk. Slovenski veleposlanik je v uvodnem delu govora poudaril, da je bila vojna v BiH agresija proti nastajajoči državi ter izredno brutalna vojna. »Svet je ponovno spoznal, da je genocid ali v primeru Bosne etnično čiščenje resnična možnost, do katere lahko pride, če mednarodna skupnost ne uspe pomagati nezascitenim,« je dejal Türk.

Veleposlanik je opozoril, da številni elementi daytonskega mirovnega sporazuma se vedno niso izpolnjeni in da mirovni proces se ni tako daleč, da se ne bi lahko ponovno sprevrgel v spopad. Zato po mnenju Slovenije mednarodna skupnost se ne sme zapustiti Bosne. »Vrnitev beguncev in razseljenih oseb je ključni pogoj za trajni mir, na žalost pa je število beguncev, ki so se vrnil domov, razočarajoče nizko,« je dejal Türk in dodal, da je ključni element miru v BiH kaznovanje vojnih zločincev. »Dokler ne bodo zločinci predani roki pravice, dotlej bo mir močno oviran. Pravica je nujen pogoj za vzpostavitev trajnega miru. Zadovoljni smo zaradi pripravljenosti visokega predstavnika ZN in poveljnika SFOR, da s svojo avtoriteto pomagata k izvajanju določil mirovnega sporazuma, vključno z deli, ki zadevajo sodelovanje z Mednarodnim sodiščem za vojne zločine,« je dejal Danilo Türk.

Nenazadnje pa je tu se potreba po razjasnitvi usode več kot 19.000 izginulih oseb v BiH: »Slovenija zato z zadovoljstvom pričakuje vsebinsko poročilo generalnega sekretarja generalne skupščine, v skladu z resolucijo, ki jo sprejemamo,« je dejal Türk, ki ni pozabil omeniti prizadevanj Slovenije pri normalizaciji življenja v BiH. »Uspešno razminiranje bo omogočilo varno vrnitev beguncev in normaliziralo gospodarsko življenje v državi. Zato je Slovenija marca 1998 ustanovila Mednarodni sklad za razminiranje in pomoč žrtvam min v BiH, katerega glavni namen je humanitaran,« je dejal Türk.

Robi Poredos, STA

VOJNA ODŠKODNINA / POBUDA DRUŠTVA IZGNANCEV 1941-45

Slovenski izgnanci so pisali Schröderju

Ugodnih posojil ni mogoče enačiti z odškodnino, zločini pa ne zastarajo, piše v pismu

LJUBLJANA - Društvo izgnancev Slovenije 1941-1945 je kanclerju Zveze republike Nemčije Gerhardu Schröderju poslalo pismo, v katerem izraža prepričanje in zaupanje v njegovo osebno poštenost in v poštenost koalicije, da si bodo vzeli čas in se seznanili tudi z odprtimi vprašanji poplaca vojne odškodnine slovenskim izgnancem v letih 1941-1945 in drugim civilnim žrtvam nacizma, so sporočili iz navedenega društva.

V pismu med drugim navajajo, da so se v preteklosti s podobnimi zahtevami obrnili že na Helmuta Kohla in na nemško finančno ministrstvo, na različne druge nemške organe pa so svoje zahteve naslavljali tudi številni posamezniki.

Kot pišejo predstavniki Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 v zadnjem pismu Schröderju, so iz nemških uradov prihajali odgovori, da Nemčija ni edini naslednik tretjega rajha, ali pa, da so zahteve prisle prepozno. V omenjenem društvu pa so prepričani, da je Nemčija že dovolj dolgo združena in da je današnja država naslednica tretjega rajha z vsemi obveznostmi. Dodajajo, da njihove zahteve tudi niso prepozne, saj vojne in zločini ne zastarajo.

Na društvu izgnancev menijo, da ugodnih kreditov (Kapitalhilfe) ni mogoče pojmovati kot vojno odškodnino, saj jih mora Slovenija vračati. Zato je po njihovi

mnenju nepošteno, da se uradniki nemških ministrstev sklicujejo na tolmačenje, da so bili ti krediti vojna odškodnina. Ob tem na Društvu izgnancev Slovenije 1941-1945 v zadnjem poslanem pismu se izražajo upanje, da bo novi kancler pošteno ukrepal in popravil krivice, ki jih je storila nacistična Nemčija.

Za zaključek omenjeno društvo v pismu izraža tudi prošnjo, da bi Gerhard Schröder v začetku leta 1999 sprejel njihovo delegacijo in tudi na tak način pokazal, da mu ni vseeno, kako živijo žrtve raznarodovalne politike in rasne diskriminacije, katerima so bili podvrženi Slovenci med drugo svetovno vojno. (STA)

IZOBRAŽEVANJE / PREIMENOVANJE

Iz Fakultete za znanosti o okolju v Politehniko NG

NOVA GORICA - Zaradi potreb razvoja, širitve, uvedbe novih študijskih programov in zaradi prilagoditve notranje organizacije je Fakulteta za znanosti o okolju spremenila ime v Politehniko Nova Gorica. Z novim imenom sta soglasla tudi oba ustanovitelja, Mestna občina Nova Gorica in Institut Jozef Stefan iz Ljubljane, novo ime pa je že registrirano pri Okrožnem sodišču Nova Gorica.

Novo aktivnosti so v preteklosti uvedli na pedagoškem in raziskovalnem področju. Na prvem so poleg podiplomskega študija o znanostih o okolju, ki so ga uvedli pred tremi leti, letos uvedli še dodiplomski študij o ekonomiki in vodenju tehnoloških sistemov. Na raziskovalnem področju so razsiriili dejavnosti s področja fizikalne in organske kemije okolja na astrofiziko osnovnih delcev, meritve na daljavo in druge. Tako sta organizacijski okvir ustanove in ime postala preozka in so se na fakulteti odločili, da za bodoči razvoj in tudi pravilno predstavljanje ustanove navzven potrebujejo ime, ki je bolj splošno in bolj usteza dejavnosti. Po mnenju predsednika bivše Fakultete za znanosti o okolju Danila Zavrtanika, ime »politehnika« pove, da gre za ustanovo s široko dejavnostjo.

Med načrti za prihodnost je Danilo Zavrtanik med drugim omenil dva programa na pedagoškem področju, ki sta v pripravi. Eden je podiplomski s področja uporabnega naravoslovja, drugi pa dodiplomski študij s področja znanosti o okolju. (STA)

DRŽAVA / ZDRUŽENJE SEVER

Trajen spomin na pet policistov

Padlim odkrili spominsko ploščo v predverju notranjega ministrstva

LJUBLJANA - Ob deveti obletnici akcije Sever, s katero je takratna milica prepeljala nacrtovani miting resnice v Slovenijo, je Združenje Sever v predverju ministrstva za notranje zadeve postavilo spominsko ploščo petim padlim policistom v vojni za Slovenijo: Marijanu Dobelsku, Željku Ernoicu, Robertu Hvalcu, Stanislavu Strasku in Bojanu Stumbergerju. Včerajšnje slovesnosti, na kateri so obeležje odkrile vdove padlih policistov, so se med drugim udeležili tudi notranji minister Mirko Bandelj, generalni direktor policije Borut Likar, ljubljanska županja Viktorija Potočnik in varuh človekovih pravic Ivan Bizjak.

Predsednik Združenja Sever, Davorin Bratus je v svojem nagovoru med drugim poudaril, da je nesmisel danes poudarjati in tehtati, kdo je bolj in kdo manj zaslužen za slovensko osamosvojitve, se bolj absurdno pa je pri tem pozabljati, da bi brez policistov, kriminalistov in drugih delavcev organov za notranje zadeve proces osamosvajanja težko stekel, ce bi sploh lahko. Ob tem je opozoril na ignorantski odnos države do državljanov, ki so prečuli dneve in noci na barikadah, v zasledu, ki niso razmišljali o privilegijih, ampak o lepši prihodnosti, danes pa jih je zakon o vojnih veteranih z nesmiselnim določilom obsel. Teško je tudi razumeti, da sorodno združenje dobi dvanaestkrat več denarja za samo trikrat večje število članov, programi obeh organizacij pa so si podobni, če ne enaki, je dodal Bratus. (STA)

NOGOMET / DREVI GALATASARAY - JUVENTUS

Za tekmo v Istanbulu prijaznejše okolje

Izredni varnostni ukrepi - Zmerni toni turških časopisov

ISTANBUL - V Istanbulu je vse nared za drevisnje nogometno srečanje lige prvakov med domaćim Galatasarayem in Juventusom.

Ze včeraj so turske oblasti sprožile mogočno »varstveno akcijo«, v kateri bo zaposleno kar 25.000 policistov, od teh pa bo na stadionu 5.000. Italijansko v eleposlanistvo v Istanbulu bo seveda povsem zavarovano. Tudi več turskih časopisov skusa pomiriti duhove svojih bralcev. Turski minister za sport Seckiner pa je povabil svojo italijansko kolegico Melandrijevo, da dopotuje v Istanbul in s to gesto pripomore k medsebojnemu prijateljstvu med obema državama.

Turski notranji minister Kutlu Atkas je včeraj pred današnjo tekmo izjavil: »Vsi morajo vedeti, da gre samo za sportno prireditve. Napravili bomo vse, da bo tekma potekala regularno. Ostro bomo ukrepali proti vsem, ki bi povzročili nered.«

Tudi notranji minister je povabil italijanskega ministra Giovanno Melandri v Istanbul.

Evropska nogometna zveza je včeraj sporočila vodstvu Juventus, da naj takoj odpotuje v Istanbul (torej že včeraj), kot to predvideva pravilnik evropskih pokalov. Po mnenju UEFA ni nobene nevarnosti za Juventusove nogometase. Turinski klub tako tvega tudi kak disciplinski ukrep.

Pri Juventus pa so drugačnega mnenja. Generalni direktor Moggi je včeraj izjavil: »Zaprosili smo za izredno dovoljenje, v katerem smo tudi utemeljili bojazen za igranje v Istanbulu. Sama

UEFA je tudi prelozila tekmo za en teden in zato se nam zdi zelo čudno, da nam zveza sedaj to oporeka.«

Juventusov kapetan Conte je dejal, da vsi igralci imajo občutek, da so jih v teh težkih trenutkih vsi zapustili. Danes na tekmi pa bodo prisotni častni predsednik društva Umberto Agnelli in predsednik italijanske nogometne zveze Nizzola. V ekipo se bo vrnil Deschamps.

Začasni vrstni red skupine B: Rosenborg 9, Galatasaray 7, Juventus 4, Athletic Bilbao 3.

Tekma se bo začela ob 20.45 in jo bo neposredno prenasal Canale5.

Na sliki AP: eden od številnih policistov na stadionu v Istanbulu.

KOŠARKA / KVALIFIKACIJE ZA EP

Slovenija danes s Slovaško za piko na i

Srečanje bo v Murski Soboti - Italijani pa se bodo v gosteh spoprijeli s Švedsko

LJUBLJANA - Slovenska košarska reprezentanca bo danes v Murski Soboti odigrala se zadnjo tekmo jesenskega dela kvalifikacij za evropsko prvenstvo 1999 v Franciji. Obracun s Slovaki, ki jih je Slovenija že na prvi tekmi visoko premagala (101:70), naj bi bila le še pika na izvrstnem predstavu cete Borisa Zrinskega in dokončna potrditev uvrstitve na tekmovalje najboljših ekip Stare celine.

Slovenija si je praktično že zagotovila nastop na EP, čeprav se obstajajo neke »čudne« teorije, ki bi našim preprečile pot v deželo "galskih petelinov", zato je treba premagati se Slovaško in reprezentanca bo lahko v februarškem ciklusu, ko jo čaka gostovanje v Belgiji in tekma doma z Bolgari, nastopila povsem neobremenjeno. Dokler je teorija se "v igri", mora

biti pristop maksimalen, kar poudarja tudi trener Boris Zrinski, ki se z ekipo že dva dni pripravlja v Murski Soboti: "V prvem srečanju smo slavili visoko zmago, toda Slovaki imajo zdaj stiri nove igralce in so brez dvoma močnejši kot pred letom. Trenutno se nismo dobili posnetka njihove tekme z Grčijo, ki nam jo je poslal Slobodan Subotic, tako da vam se ne morem sporočiti deseterice. Kolikor vemo, so najnevarnejši v napadnem skoku, kar pomeni, da bo treba dobro zapirati njihove centre in igrati maksimalno angazirano. Veseli me, da v mostvu kljub blestečima zmagama vlada dobro razpoloženje in volja za nove uspehe."

1600 vstopnic za tekmo, ki jo bo neposredno prenasala tudi TV Slovenija, je bilo razprodanih v rekordnem času. Tekma se bo v

dvorani Osnovne sole 1 začela ob 20. uri, sodila bosta Madžar Gyorgy Varadi in Avstrijec Andreas Roth, komisar FIBA pa bo Hrvat Ivica Jovic.

V tej, A skupini bosta danes se tekmi: Nemčija - Belgija in Bolgarija - Grčija.

Italija, ki skupno s Turčijo vodi na lestvici, pa bo v Sundvallu na Švedskem igrala proti domaći reprezentanci. »Azzurri« bi se z zmago kvalificirali na EP in bi si s Turčijo februarja prihodnjega leta potegovali za končno prvo mesto v skupini. Trener Tanjević opozarja svoje varovance, da bi ne podcenjevali Švedske, kot se je to zgodilo z Latvijo, ko so nerodno in nepričakovano izgubili.

Ostali današnji tekmi: Turčija - Gruzija in Estonija - Latvija.

NOGOMET / ITALIJANSKI POKAL

Udinese uspešen po zelo lepi tekmi

Zaslužen je premagal Parmo

Udinese - Parma 3:2 (1:1)

STRELCI: Appiah v 39. min., Balbo v 41. min., Amoroso v 46. min., Crespo v 76. min., Navas v 92. min.

UDINESE: Turci, Pierini, Gargo, Calori, Pineda (od 56. min. Navas), Bachini, Appiah, Giannichedda, Locatelli (od 77. min. Walem), Poggi, Amoroso (od 66. min. Jorgensen).

PARMA: Guardalben, Thuram, Mussi (od 85. min. Sensini), Cannavaro, Orlandini (od 72. min. Boghosian), Fuser, Giunti (od 72. min. Crespo), Vanoli, Fiore, Balbo, Chiesa.

VIDEM - V sinocnji prvi četrtfinalni tekmi za italijanski pokal je Udinese po dokaj lepi in zelo razburljivi igri zaslužen premagal Parmo. Kljub hudemu mrazu so nogometasi obeh ekip prikazali zelo dopadljivo in kakvoostno igro. Izid s 3:2 pa nikakor ni najboljši izhodisce za povratno srečanje.

Danes bo na sporedu tekma Atalanta - Fiorentina (18.45), jutri pa Lazio - Inter (20.45). Srečanje Juventus - Bologna so prelozili na 13. januarja.

Real Madridu medcelinski pokal

Real - Vasco Da Gama 2:1 (1:0)

REAL MADRID: Ilgner, Sanchis, Hierro, Sanz, Carlos, Redondo, Seedorf, Panucci, Raul, Savio (od 89. Suler), Mijatovic (od 85. Jarni).

VASCO DA GAMA: Germano, Galvao, Odvan, Felipe, Luizinho (od 84. Guilherme), Nasa, Ramon (od 88. Valer), Vagner (od 80. Victor), Juninho, Donizete, Luizao.

TOKIO - V dvoboju za naslov najboljšega nogometnega moštva na svetu je madridski Real v Tokiu z 2:1 (1:0) premagal brazilsko ekipo Vasco Da Gama. Strelca za Madridcane sta bila Nasa (avtogol v 27. min.) in Raul (v 83. min.), za Brazilce pa je zadel Juninho (v 57. min.).

Rezultat v zmagah med Evropo in Južno Ameriko je tako sedaj 20:17.

NOVICE

Simoni: »Krivično slovo«

MILAN - Ze bivši Interjev trener Gigi Simoni je včeraj v Milanu sklical tiskovno konferenco. »Menim, da je moje prisilno slovo od Interja krivično in zares nenavadno. Ne razumem, zakaj so me odslovili po dveh zmagah in ko je ekipa pokazala znake dobre igre.«

Oglasil se je nato tudi Interjev predsednik Moratti, ki je dejal: »Ta sezona se je komaj začela in Inter ima kar 30.000 abonentov. Kot predsednik si absolutno ne smem dovoliti, da ekipa igra kot v nedeljo proti Salernitani. Moram pa pohvaliti Simonija za veliko pozrtvovalnost, ki jo je pokazal pri vodenju ekipe, toda mnogi, ne samo jaz, so bili mnenja, da je ekipa brez vsake igre.«

Včeraj je začel z delom novi Interjev trener, Romun Lucescu, ki bo vodil ekipo do konca sezone skupno s Castellinijem. »Predsednik Moratti zeli, da bi ekipa predvsem predvajala lepo igro. To si seveda želim tudi sam in bom skušal uvesti nekaj sprememb v igri, ne pa takih, ki bi docela spremenile dose-danji koncept igre,« je dejal Lucescu.

Rokomet: kvalifikacije za EP

ZAGREB - V Zagrebu, sicer prireditelju evropskega prvenstva leta 2000, so izzrebali kvalifikacijske skupine za omenjeno tekmovalje. Slovenija bo - za začetek - nastopila skupaj s Finsko, Estonijo in Avstrijo. Na EP se na koncu uvrsti 12 reprezentanc. Švedska (prvak) in Hrvaska (domaćin) sta že uvrščeni. Kvalifikacijske skupine: **skupina 1:** Poljska, Italija, Izrael, Luxemburg; **skupina 2:** Slovenija, Finska, Estonija, Avstrija; **skupina 3:** Turčija, Ukrajina, Nizozemska, Bolgarija; **skupina 4:** Islandija, Svica, Ciper; **skupina 5:** Romunija, Litva, Belgija; **skupina 6:** Portugalska, Slovaška, Gruzija, Latvija; **skupina 7:** Češka, Belorusija, Grčija, BiH.

Policija priprla trojico avstrijskih smučarjev

DENVER - Ameriška policija je v Aspnu aretirala avstrijska smučarska zvezdnika, dvakratnega olimpijskega prvaka Herrmanna Meierja in zmagovalca svetovnega pokala v smuku Andreasa Schiffererja. Smučarja sta bila obdolžena kraje kolesa, a se je kasneje izkazalo, da je slo le za nekoliko zapleten konec podaljsanega veseljačenja. Smučarja sta s serviserjem proslavljala dobre nastope v Aspnu do jutra. Ko se je trojica želela vrniti v avstrijski tabor, ni našla taksija in Avstrijci so si zato izposodili staro kolo. "Schifferer se je peljal na prečki, serviser pa na prtljajniku, a sva ga v enem od ovinkov izgubila," je voznjo razložil Maier. Koncala sta na policijski postaji - s serviserjem vred. Resil jih je trener Toni Geiger, ki se je pripeljal s potnimi listi in lastnikom kolesa, ki je potrdil, da ga je smučarjem res posodil.

Brežane bo obiskal Miklavž

Jutri, 3. t.m. okrog 19. ure bo mlade Brežane predcasno obiskal Miklavž, saj se bodo vse tri Brebove mladinske ekipe (cicibani, mlajsi cicibani in začetniki) udeležile skupne družabnosti v društvenih prostorih Brega, kjer jih bo po večerji čakalo presenečenje.

ŠPORT NA KOROŠKEM

Derbi odbojkarjem ŠK Dob

Premagali so celovski Hypo VBK - Šahisti izgubili

CELOVEC - Odbojkarji ŠK Dob so v desetem krogu prvenstva v 1. avstrijski zvezni ligi slavili pomembno zmago. Varovanci trenerja Bojana Ivarnika so v gosteh po izredno borbeni tekmi dobili koroski derbi s celovskim Hypo VBK 3:2 (-13/11/-15/7/13). Slovenski trener Dobljanov je bil tokrat z igro svoje ekipe, ki je v zadnjih tehnikah povsem razocarala, izredno zadovoljen, kapetan Martin Micheu pa je dejal, da pomeni zmaga pridobitev dragocenih točk v boju za obstanek v najvišji avstrijski odbojkarjski ligi. ŠK Dob se je na 10-mestni lestvici izboljšal na sedmo mesto in ima zdaj šest točk. Naskok na deseto mesto, ki pomeni izpad iz lige, znaša že stiri točke. Vodi se naprej vodi neporažena ekipa PL Salzburg (20 točk) pred Donaukrafft Dunaj (18 točk) in SVS Sokol Dunaj (14 točk).

Poraz šahistov SSZ Celovec

CELOVEC - Prva ekipa Slovenske sportne zveze (SSZ) je v četrtem krogu koroskega šahovskega prvenstva v podligi vzhod izgubila z mostvom IBS Celovec s 3, 5:4, 5. Remizirali so Silvo Kovač (Idrija), Gorazd Zivkovic, Jozi Amrusch, Dunja in Aleksander Lukan, mladinsko desko pa je dobil Roman Weber. Izgubila sta Hat-tenberger in Reichmann. SSZ je po starih porazih zdaj na zadnjem mestu lestvice in nima več možnosti za vrnitev v najvišjo korosko šahovsko ligo.

Visoka odlikovanja članom SAK-a

CELOVEC - Predsedstvo koroske nogometne zveze je na veliki slovesnosti odlikovala zaslužene funkcionarje koroskih nogometnih klubov. Zlato odlikovanje za uspešno 20-letno delovanje v klubu je prejel ustanovni član Slovenskega atletskega kluba (SAK) Milan Blažej, dolgoletni predsednik SAK Roland Grlic in vodja centra narasčaja v Pliberku Silvo Kumer pa sta prejela srebrno odlikovanje. Odlikovanja je podelil predsednik avstrijske nogometne zveze (ÖFB) Beppo Mauhart.

Ivan Lukan

KOŠARKA / MLADINCI

Borovci zlahka

S stotico so premagali Soul Team

Soul Team - Bor Friulexport 48:111 (28:50)

BOR: Stefancić 11, Hrovatin 32, Smilovich 8, Mura 15, Paoletic 12, Lovriha 13, Guštin 8, Valente 12. PON: Paoletic, Lovriha, trener Martini.

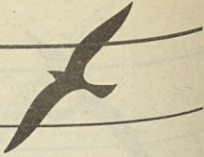
TRI TOČKE: Hrovatin 1.

V 4. kolu prvenstva deželni mladincev je Bor Friulexport brez težav dosegel drugo zaporedno zmago. Treba pa je povedati, da so bili nasprotniki dve leti mlajsi od borovcev in tako tudi doživeli zelo visok poraz.

Ze v prvih minutah je združena ekipa vodila z rezultatom 18:0 in skozi vso tekmo je bila opazna prevelika razlika med ekipama. Borovci so bili učinkoviti predvsem v protinapadih, ki sta jih izkoristila zlasti Andrea Mura in Andra Hrovatin, in tudi v obrambi so igrali dokaj solidno. Le občasno je bila igra v napadu nekoliko neurejena, kar pa nasprotniki ni izkoristil.

V naslednjem kolu bodo Martinjevi varovanci igrali na domačih tleh proti ekipi Arte iz Gorice in tokrat se bodo pomerili z nedvomno bolj enakovrednim nasprotnikom.

Mitja Stefancić

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

Od 10. do 20. decembra bo Stalno gledališče FJK predstavilo W. Shakespearov »Hamlet«. Predprodaja vstopnic pri gledalški blagajni od 8.30 do 13.00 in od 15.30 do 19.00 in v Pasazi Protti od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 19.00 vedno ob delavnikih.

Stalno gledališče iz Trsta - La Contrada

Gledališče Cristallo

Predstave »Sorelle Materassi« v režiji Patricia Rossija Gastaldija bodo s sledecim urnikom: v petek, 11. in v soboto, 12. decembra ob 20.30, v nedeljo, 13. in v sredo, 15. decembra ob 16.30, 16., 17., 18. in 19. decembra ob 20.30, v nedeljo, 20. decembra pa ob 16.30.

Kinodvorana Alcione

Ciklus osmih filmov v francoskem originalu

Danes, 2. decembra, Tony Gatlif »Gadjo dilo« (*Lo straniero pazzo*).

Avditorij muzej Revoltella

9. festival - Film in gore

Danes, 2. decembra ob 20.30, »Soca - The emerald river« (Avstrija).

V sredo, 9. decembra ob 20.30, »Legende des tropiques e L'envers du decor« (Francija).

V sredo, 16. decembra ob 20.30, »Alpi Giulie cinema«.

COL

Kulturni dom

Jutri, 3. decembra, ob 18. uri gostuje SSG s predstavo F. Milcinskega Butalci. Režija Jasa Jamnik.

OPČINE

Prosvečni dom

Jutri, 3. decembra, ob 20.30 gostuje Sasa Pavcek z monokomedijo Marjana Tomsica Buzec on, busca jaz. Režija Boris Cavazza.

TREBČE

Ljudski dom

V petek, 4. decembra, ob 14.30 (za sole in vrtce) - gostuje SSG s

predstavo Palček. Režija Marko Sosic.

PROSEK

Kulturni dom

V petek, 4. decembra, ob 20.30 gostuje Sasa Pavcek z monokomedijo Marjana Tomsica Buzec on, busca jaz. Režija Boris Cavazza.

KRIŽ

Prosvečna dvorana »A. Sirk«

V ponedeljek, 7. decembra, ob 17. uri gostuje SSG s predstavo F. Milcinskega Butalci. Režija Jasa Jamnik.

GORICA

Kulturni dom

Danes, 2. decembra, ob 11. uri gostuje SSG s predstavo F. Milcinskega Butalci. Režija Jasa Jamnik.

Kulturni center Lojze Bratuz

V petek, 4. decembra ob 9. uri in 10.45, predstava »Pepelka« v izvedbi Moje gledališče - Ljubljana.

ŠTANDREŽ

V nedeljo, 6. decembra, ob 17. uri gostuje SSG s predstavo F. Milcinskega Butalci. Režija Jasa Jamnik.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V torek, 8. in v sredo, 9. decembra ob 20.30, nastopa stalno gledališče La contrada iz Trsta z delom »Sorelle Materassi«. Režija Patrick Rossi Gastaldi.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kulturni center »S. Kosovel«

V ponedeljek, 7. decembra ob 20. uri, gostovanje PG Kranj. A. P. Cehov »Stricek Vanja«. Režija Mile Korun.

PORTOROŽ

Avditorij

Danes, 2. decembra ob 18. uri recital »Ko v življenju obrnes nov list«. Organizator lokalna akcijska skupina za preprečevanje zlorabe drog v občini Piran idr.

Gledališka predstava »Minister v skripcih«, napovedana za soboto, 5. decembra 1998, zal odpade zaradi bolezni v ansamblu.

V nedeljo, 6. decembra ob 18.00, Miklavzeva lutkovna predstava - Lutkovno gledališče Joze Pengov iz Ljubljane, »Cesarjeva nova oblacila«.

V nedeljo, 6. in v ponedeljek, 7. decembra ob 20.30, romantična komedija »Dalec od oči«. Režija: Steven Sorderberg.

NOVA GORICA

Primorsko dramsko gledališče

Jutri, 3. decembra ob 20.00 bo predstava v mali dvorani »Istrske storije« po Marjanu Tomsicu.

V soboto, 5. decembra ob 10.00, 11.30 in 15.00 - Goriski vrtljak - Gostovanje Gledališča Tone Cufar iz Jesenic: »Marjetica in zmaj«.

V soboto, 5. decembra ob 20.00 - Gostovanje SSG iz Trsta - Režija B. Kobal »Afrika ali na svoji zemlji«.

LJUBLJANA

Mestno Gledališče

2., 8., 9., 10. in 11. decembra ob 19.30 bo na sporedu delo Ivana Cankarja »Pohujšanje v dolini Sentflorijanski«.

V soboto, 12. decembra ob 19.30 Curth Flatow, »Moz, ki si ne upa«.

AVSTRIJA

CELOVEC

Mestno gledališče Celovec

Dne, 11. in 18. decembra ob 10.30 in 14.30 bo predstava »Alice v čudezni deželi« (pravljica z glasbo).

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Abonmaji

Gledališče Verdi sporoča, da se nadaljuje prodaja abonmajev za vse predstave in sicer od 10. novembra dalje pri blagajni gledališča od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

Operna sezona

V sredo, 9. decembra, ob 20.30 bo premiera opere G. Verdija »Il corsaro«. Režija Franco Però, izvaja orkester, zbor in plesna skupina gledališča G. Verdi pod vodstvom Daniela Callegarija. Ponovitve 11. decembra ob 20.30, 13. decembra ob 16.00, 15. in 17. ob 20.30, 19. ob 17.00, 20. ob 16.00 in 22. decembra ob 20.30.

Gledališče Rossetti

Trzasko koncertno društvo

V ponedeljek, 7. decembra ob 20.30, Kvartet Foné.

DOLINA

Dvorana SKD Valentin Vodnik

MoPZ Valentin Vodnik vabi na celovečerni koncert, ki ga pod pokroviteljstvom ZSKD prireja v okviru praznovanja 120-letnice SKD Valentin Vodnik v soboto, 5. decembra 1998 ob 20.30.

GORICA

Kulturni dom

V petek, 4. decembra ob 20.30 bo večer slovenske popevke pevca »Gianni Rijavec in Vladimir Cadez z Big Ben quartetom«.

VIDEM

Gledališče »Giovanni da Udine«

12. decembra bo gledališče Verdi iz Trsta podalo Wagnerjevo delo »Die Walkure«. Dirigent Anton Reck.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Kulturni dom

V veliki dvorani Kulturnega doma bo na sporedu 7. decembra, ob 20.15 avtorski večer skladatelja Stefana Maurija. Nastopa zbor Ipavska.

V ponedeljek, 14. decembra bo na sporedu »Carmina Slovenica«. Dirigentka Karmina Silec.

V ponedeljek, 4. januarja 1999 bo na sporedu Novoletni koncert orkestra »Young Musicians International Symphonic Orchestra«.

DOBOVO

Grad Dobrovo

Vsklopu cikla Hitove muze bo v petek 4. decembra na sporedu kon-

cert »Tria Cajkovski«.

LJUBLJANA

SNG Opera in Balet Ljubljana

Danes, 2. decembra ob 19.30 »Druga slovenska baletna simfonija«.

V petek, 4. decembra ob 16.30, Marjan Kozina: »Ekvinokcij«.

V soboto, 5. in v sredo, 9. decembra ob 19.30, Johann Strauss: »Cigan baron«.

V torek, 8. decembra ob 19.30, Sergej Prokofjev: »Romeo in Julija«.

Dvorana Slovenske filharmonije

V sredo, 16. decembra bo na sporedu tretji koncert cikla: »Večeri komorne glasbe«. Nastopil bo Godalni kvartet Tartini, Lovro Pogorelic - klavir. Na sporedu skladbe Mozarta, Malipiera in Francka.

AVSTRIJA

CELOVEC

Mestno gledališče Celovec

Danes, 2. decembra, ob 19.30 bo opera »Hoffmannove pripovedke«, Jacquesa Offenbacha - v francosčini. Ponovitve 5. in 11. decembra ob 19.30.

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Rizarna: do 3. januarja 1999, razstava »Laz o rasii«. Dokumenti in podobe o fasističnem rasizmu in antisemitizmu. Urnik: ob delavnikih in praznikih od 9. do 13. ure. Zaprto ob ponedeljkih, 25. decembra in 1. januarja.

Bivše konjusnice miramarskega gradu: do 10. januarja 1999 je na ogled razstava Poti sveta - Berlin, Dunaj, Praga, Budimpesta, Trst. Zidovski intelektualci in evropska kultura od 1880 do 1930. Urnik: vsak dan od 9.00 do 16.45.

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Muzej Itala Sveva (Trg Hortis 4): do 10. januarja 1999 je odprta razstava o odnosu Sveva do zidovstva. Razstava je odprta vsak dan od 10. do 12. ure, 8., 25. in 26. decembra 1998 ter 1. in 6. januarja 1999 zaprta.

Naravoslovni muzej (Trg Hortis 4): vse do 10. januarja 1999 bo na ogled razstava Kraski premogovniki zidovskih družin. Razstava je odprta vsak dan, razen ob ponedeljkih, in sicer od 8.30 do 13.30. 8., 25. in 26. decembra 1998 ter 1. in 6. januarja 1999 bo muzej zaprt.

Center il Giulia: Od 1. do 31. decembra bo na ogled zgodovinska razstava ob 90-letnici jame pri Brisčkih.

Postna palaca na Trgu Vittorio Veneto: odprt je postni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko pokličete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.

Muzej Sartorio: do 10. januarja 1999 je na ogled razstava Zidovske družine v Trstu 1814 - 1914. Urniki: od 9. do 13. ure (zaprto ob ponedeljkih, 25. decembra in 1. januarja).

Muzej trzaskе zidovske skupnosti: do 6. januarja 1999 bo na ogled dokumentarna razstava o zidovskem izseljevanju v Izrael v obdobju 1921 - 1940 Trst - Sionska vrata. Razstava bo odprta ob torkih in sredo od 16. do 20., ob četrtkih in petkih od 10. do 13., ob nedeljah pa od 10. do 13. in od 17. do 20. ure. Ob sobotah in ponedeljkih zaprto.

Gostilna »Stalletta«, Ulica Giuliani, 36: do 19. decembra, tretja razstava »Srečanje umetnikov.«

Dezelna palaca (Trg Unità, vhod z nabrezja Man-

dracchio): do 5. decembra je na ogled razstava sodobne madzarske umetnosti. Urnik: ob delavnikih od 11. do 13. in od 16. do 19. ure, ob nedeljah in praznikih od 11. do 13. ure.

Muzej Revoltella: do 6. decembra je na ogled razstava modelov Renata Balestra. Poklon Renatu Balestri si je mogoče ogledati vsak dan od 10. do 19. ure. Zaprto ob torkih.

Galerija Torbandena: na ogled je likovna razstava »Mojstri 20. stoletja«.

Gledališče Miela (Trg Duca degli Abruzzi, 3): razstavlja svoja dela Daniele Frausin.

Studio d'Arte (Trg Giotti 8): razstava znamenitih ilustratorjev. Odprta bo do 31. decembra, ogled pa je možen od torka do petka od 17. do 20. ure.

Slovenska prosveta (Ul. Donizetti 3): do 9. decembra razstavlja Mihaela Velikonja. Urnik: od ponedeljka do petka med 9. in 17. ure.

OPČINE

Dvorana Zadrzne kraske banke: do 2. decembra II. skupna razstava kraskih ustvarjalcev »Skupaj na Opčinah«.

Zupnijski dom Andrej Zink: do 8. decembra, skupinska razstava pod naslovom »Na krilih umetnosti«.

BANI

SKD GRAD - BANI: obvesča da bo Božična razstava Avguste Mikuz Malalan odprta po sledecem urniku: 6., 8. in 13. decembra od 16. do 20. ure, 5., 7. in 12. decembra od 18. do 20. ure.

NABREŽINA

Kamnarska hisa, Nabrezina center 158: Kamen... VII. razstava kamnitih izdelkov, od petka, 4. do nedelje, 13. decembra. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure, ob praznikih od 10. do 12. in od 15. do 20. ure.

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuz: do 11. decembra, se bo odvijala v priredbi Dezelne zveze fotografskih društev / klubov goriske pokrajine, »Skupinska razstava fotografskih klubov«.

Goriski pokrajinski muzeji, Borgo Castello 13: Razstava »1918 leto zmage«, bo odprta do 28. fe-

bruarja 1999 in sicer vsak dan razen ob ponedeljkih od 10. do 18. ure.

V Galeriji ARS (Katoliska knjigarna), razstavljata svoja dela Tatjana Luznik in Matevz Skufca.

VENETO

BENETKE

Palaca Grassi: do 16. maja 1999, bo na ogled razstava o kulturi Majev.

Muzej Correr, Napoleonska hala: do 7. marca 1999 bo odprta razstava »Benetke 48«. Razstava bo odprta od 9. do 17. ure.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kulturni Center Srečka Kosovela: do 5. decembra bo odprta razstava fotografiji »Tretja moc« slovenskega mojstra fotografije Rafaela Podobnika.

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Spacala in Kraske hiše: razstava Goriskega muzeja. Odprta ob petkih, sobotah in nedeljah od 11. do 16. ure.

AJDOVŠČINA

Pilonova galerija: stalna razstava slikarja in fotografa Vena Piona. Urnik: od ponedeljka do petka, od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00.

IZOLA

Galerija Insula: razstavlja Tjasa Demsar. Razstava je odprta od torka do petka od 9.00 do 14.00 in od 17.00 do 19.00.

Galerija Alga: do 2. decembra bo odprta razstava slik Tee Tavzlja. Razstava bo odprta vsak dan od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00.

PORTOROŽ

Avditorij

Do 17. decembra razstava del akademskega slikarja Jureta Cihlarja iz Portoroza. Urnik: od 9.00 do 12.00, ob delavnikih ter v času večernih prireditev.

LIPICA

Kobilarna Lipica - ogled stalne razstave v Galeriji Avgusta Cernigoja je možen ob urah ogleda kobilarne.

KROMBERK

Grad Kromberk: na ogled so lapidarij, galerija starejše umetnosti, kulturnozgodovinski oddelek in galerija primorskih likovnih umetnikov.

Do aprila 1999 je na ogled etnološka razstava »Spomini nase mladosti« ali »Življenje pod zvezdami«. Urnik: ob delavnikih 8.-14., ob nedeljah in praznikih 13.-17., ob sobotah zaprto.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je stalna muzejska zbirka »Primorska 1918-1947«. Urnik: od pon. do pet. 8.00 - 16.00, ob sob., ned. in praznikih 13.00 - 17.00.

SVETA GORA

Muzejska zbirka prve svetovne vojne - na ogled je razstava Solkan v prvi svetovni vojni. Urnik: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 12. do 16. ure.

DOBOVO

Grad Dobrovo

V galeriji Zorana Musica je poleg stalne grafične zbirke tega umetnika na ogled se razstava: »Graj-ska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije«. Urnik: ob delavnikih od 11. do 19. ure, ob nedeljah od 13. do 18. ure, ob ponedeljkih zaprto.

KOBARID

Kobariski muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soska fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9. do 18. ure.

KANAL

Galerija Rika Debenjaka: do 2. decembra je na ogled retrospektivna razstava akademskega slikarja Rudija Kogea.

LJUBLJANA

Moderna galerija: na ogled je stalna zbirka Moderne galerije.

Muzej novejšе zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10. do 18. ure.

RAI 3
slovenski
program

Za TRST: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Goriske razglednice: Na Placuto in proti Soci
20.30 TV dnevnik

RAI 1

6.00 Euronews
6.30 Dnevnik
6.50 Aktualna oddaja Poletna Unomattina (vodi Antonella Clerici), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 gospodarstvo
9.40 Aktualno: Deset minut z...
9.50 Film: Io Semiramide (zgod., It. '62, i. Y. Fourniaux, J. Ericson)
11.30 Dnevnik
11.35 Aktualna odd.: La vecchia fattoria (vodi Luca Sardella)
12.25 Vreme in dnevnik
12.50 Variete: Centoventitre
13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.05 Nan.: Komisar Rex - Smrt nekega studenta (i. Tobias Moretti)
15.00 Dok.: Kvarkov svet
15.50 Mladinski variete: Solletico (vodi Mauro Serio), vmes nan. Zorro
17.35 Danes v parlamentu
17.45 Aktualna odd.: Prima - Predvsem kronika (vodi David Sassoli), vmes (18.00) dnevnik
18.35 Variete: In bocca al lupo!
19.30 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.35 Sport
20.40 Kviz: La Zingara
20.50 TV film: Bugie pericolose - Parole d'enfants (dram., Fr. '96, i. A. Jeanert, O. Brunaux)
22.35 Aktualno: Dosje zenske na razpotju
23.10 Dnevnik
23.15 Aktualno: Overland 3 - Oman
0.10 Nočni dnevnik, zapisnik horoskop, vreme

RAI 2

7.00 Varjete za najmlajše
9.15 Nan.: Lassie
9.45 Nad.: Quando si ama, 10.05 Santa Barbara
10.50 Tg2 - Medicina 33
11.10 Vreme, dnevnik
11.30 Variete: I fatti vostri - Vase zadeve
13.00 Dnevnik
13.30 Tg2 Navade in družba, 13.45 Tg2 Zdravje
14.00 Aktualna odd.: Ljubim zivali
14.40 Variete: Ci vediamo in TV
16.00 Aktualna odd. v živo: La vita in diretta, vmes (16.30, 17.15) kratka porocila
18.10 Vreme, dnevnik, sport
18.40 Rubrika o izletih in potovanjih Sereno variabile
19.05 Nan.: J.A.G.
20.00 Variete: Loto ob 8-ih
20.30 Vecerni dnevnik
20.50 Nan.: E.R. (i. G. Clooney)
22.40 Aktualna odd.: Pinocchio (vodi Gad Lerner)
23.35 Izzrebanje lota
23.45 Dnevnik, Neon knjige, v parlamentu, vreme, sport
0.55 TV film: Prove mortali (dram., ZDA '97, i. H. Swank, S. Chalke)

RAI 3

6.00 -6.30-7.00-7.30-8.00 dnevnik
8.30 Film: Anime ferite (dram., ZDA '46)
10.30 Aktualno: Podobe, 11.00 Tempo
12.00 Dnevnik, sport
12.15 Aktualno: Telesogni, 13.00 Nekoc je bila TV, 13.25 Media/Mente
14.00 Dezelne vesti, dnevnik
14.40 Aktualno: Articolo 1, 14.45 Tgr - Leonardo, 15.05 Tgr Evropa
15.35 Sportno popoldne
17.00 Dok.: Geo & Geo
18.30 Nad.: Un posto al sole
19.00 Dnevnik, dezelne vesti
19.55 Variete: Blob
20.00 Nan.: Superman
20.45 Aktualna odd.: Mi manda Raitre (vodi P. Marrazzo)
22.30 Dnevnik, dezelne vesti
22.55 Aktualna odd. o skrivnostnih pojavih: Misteri
23.50 Aktualno: Onda anomala
0.30 Dnevnik, kultura, vreme
1.10 Fuori orario
1.15 RAI sport: biljard
2.55 Nan.: Spazio 1999

RETE 4

6.00 Nad.: Piccolo amore, 6.50 Guadalupe
8.30 Nan.: Pregled tiska
8.50 Nad.: Amanti, 9.45 Alen, 10.45 Febbre d'amore
11.30 Dnevnik
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik
14.00 Kviz: Kolo sreče
15.00 Nad.: Sentieri - Steze
16.00 Film: Estasi d'amore - Operazione Love (kom., ZDA '58, i. L. Turner)
18.00 Kviz: OK, il prezzo è giusto
18.55 Dnevnik in vreme
19.30 Risanke
20.35 Film: Il Padrino - Parte 3.a - The Godfather (dram., ZDA '90, r. F.F. Coppola, i. Al Pacino, Diane Keaton, A. Garcia)
23.40 Film: Lo spaccone (dram., ZDA '61, i. P. Newman, G.C. Scott)
2.20 Pregled tiska

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vremenska napoved
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.45 Aktualna oddaja: Vivere bene benessere (vodi Maria Teresa Ruta)
10.00 Variete: Maurizio Costanzo Show
11.25 Nan.: Un detective in corsia, 12.30 Due per tre (i. Johnny Dorelli, Loretta Goggi)
13.00 Dnevnik TG 5
13.30 Sgarbi quotidiani
13.45 Nad.: Beautiful
14.15 Aktualna odd.: Uomini e donne - Moski in zenske (vodi M. De Filippi)
15.45 TV film: Mai amore più grande (kom., ZDA '94, i. Candice Bergen, Richard Kiley, T. McCarthy)
17.45 Aktualna odd.: Verissimo (vodi C. Parodi)
18.45 Variete: Superboll (vodi Fiorello)
20.00 Dnevnik
20.30 Variete: Striscia la notizia (vodita Ezio Greggio in Enzo Iacchetti)
21.00 TV film: Dio ci ha creato gratis (kom., It. '98, i. N. Manfredi, zadnji del)
23.00 Variete: Maurizio Costanzo Show
1.00 Nočni dnevnik
1.30 Striscia la notizia

ITALIA 1

6.10 Nan.: Ocetovi prijatelji, nato otroški variete, vmes Ciao ciao mattina
9.20 Nan.: Mac Gyver
10.15 Film: Sottozero (kom., It. '87, r. Gian Luigi Polidoro, i. Jerry Calà)
12.20 Sport studio, 12.25 Odprti studio, Fatti e misfatti
12.55 Kviz: Caccia alla frase (vodi Peppe Quintale)
13.30 Risanke
14.00 Risanke: Simpsonovi
14.20 Variete: Colpo di fulmine, 15.00 Fuego! (vodi Tamara Donà)
15.30 Nan.: Beverly Hills (i. J. Priestley, J. Garth)
16.00 Variete za najmlajše in risanke
17.30 Nan.: Baywatch
18.30 Odprti studio
18.35 Nogomet: Atalanta - Fiorentina (pokal Italije)
22.40 Film: Strange Days (fant., ZDA '95, i. Ralph Fiennes, Angela Bassett)
1.30 Odprti studio
1.35 Fatti e misfatti
1.45 Sport studio
2.25 Film: Puro cashmere (kom., It. '86, r. B. Proietti, i. Mauro di Francesco)

TELE 4

13.30 16.45, 19.30, 23.00 Dogodki in odmevi
13.30 Aktualna oddaja
17.30 La regione allo specchio
18.00 Oddaja o zivalih
20.05 Konjske dirke
20.30 Zoom zdravje
21.00 Il supplemento
23.30 Automobilissima
0.00 Zoom zdravje
0.30 Ai confini della realtà
1.50 Film: Sguardi di fuoco

MONTECARLO

12.15 19.30, 22.30, 0.45 Dnevnik, 13.30 Sport
13.05 Nan.: Quincy
14.00 Film: Vietnam morte orange (dram., ZDA '88)
15.50 Variete: Tappeto volante
20.40 Film: Four Rooms (kom., ZDA '95, i. V. Golino)
23.20 Aktualno: Dottor Spot
0.10 Film: Il sorriso (Fr. '94)

Slovenija 1

8.00 Vremenska panorama
8.55 Napovedniki
9.00 TV prodaja
9.30 Tedenski izbor: Glasbena sola (sala), 1. oddaja, 9.45 nad.: Fenix in preproga VB, 1. epizoda), 10.15 dok. serija: Tretje oko (1. del), 11.10 Pro et contra
12.05 Nan.: Ucitelj (Francija, 5. ep.)
13.00 Porocila, vreme, sport
13.10 Vremenska panorama
14.20 Nan.: Murphy Brown (13. epizoda)
13.35 Film: Cramen in Adrian (Danska)
14.55 Dokumentarna nad.: Stoletje Stanislavskega
15.55 Evropski kulturni magazin: Alica
16.20 Obzorja duha
17.00 Obzornik, vreme, sport
17.10 Po Sloveniji
17.25 Oglasi
17.30 Kviz: Male sive celice
18.20 Dok. serija: Tretje oko
19.10 Risanka, 19.20 Oglasi
19.30 Dnevnik, vreme, sport
20.00 Nan.: Nash Bridges (ZDA, 5. epizoda)
21.00 Dobrodošli doma
22.00 Odmevi, vreme, kultura
22.40 Sport, oglasi
22.55 Osmi dan
23.25 Drama: Criminal (V. O' Connel, VB)
0.40 Evropski kulturni magazin: Alica
1.10 Napovedniki

TV PRIMORKA

8.00 16.40 Videostrani
16.40 Videospot dneva
16.45 Glasba: Pop rock svet
17.45 Nad.: Sosedje (99. del)
18.15 Oddaja za zamejce v Italiji: Med Soco in Nadizo
18.45 Pravljice izpod koskove mavrice
19.30 Videostrani
20.00 Dnevnik, vreme
20.25 Iz tiska
20.45 Večer z bio-hironom
21.45 Nad.: Sosedje (100. del)
22.15 Davek na dodatno vredn.
22.45 Dnevnik TV Primorka

Slovenija 2

9.00 Vremenska panorama
9.30 Nanizanka: Vsi zupanovi mozeje (ZDA, i. Michael J. Fox, Carla Gugino, Alan Ruck, 4. epizoda)
10.00 Matineja
Nanizanka: Trdno v sedlu (Nova Zelandija, 55. ep.)
10.25 Nanizanka: Pacific Drive (Avstralija, 111 ep.)
10.50 Nan.: Gospod in gospa Smith (ZDA, 11. ep.)
11.35 Pomp
12.35 Dokumentarna serija: Strogo zaupno (ZDA, 1.)
13.25 Pajčevina
13.50 Euronews
15.50 TV prodaja
16.20 Reportaza: Danska o Sloveniji
16.45 Film: Carobna preproga (Danska-Turcija 1985, r. Brita Wiepolska, i. David Bertelsen, Z. Ozdemir)
18.05 Nanizanka: Angel, varuh moj (ZDA, i. Roma Dawney, Della Reese, John Dye, 6. epizoda)
19.00 TV igrice: Kolo sreče
19.30 Videoring: Videospoti s Tino
20.00 Kosarka: Slovenija - Slovaška (kvalif. za EP)
22.00 Nad: Ekhaya, družinska kronika (Kan., 1. del)
22.50 Pajčevina
23.15 Nočni pridih, Nanizanka: Vsi zupanovi mozeje (ZDA, i. Michael J. Fox, Carla Gugino, Alan Ruck, 5. ep.)
23.45 Nan.: Maloney (ZDA, 7.)

Koper

15.00 Euronews
15.25 Otroška oddaja: Gugalnica
15.55 Igre nasih babic in dedkov
16.15 Slovenski magazin
16.45 Globus
17.30 Pogovorimo se o...
18.00 Program v slovenskem jeziku: Halo, izzvani ste
18.45 Primorska kronika
19.00 Tv dnevnik, sport
19.30 Otroška odd.: Gugalnica
20.00 Sredozemlje
20.30 Ski report
21.00 Aktualno: Meridiani
22.00 Vsedanes - TV dnevnik
22.15 Kosarka: Slovenija - Slovaška (kvalif. za EP)
Vsedanes - TV dnevnik, vreme

RADIO

Radio Trst A

8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Dezelna kronika; 8.10 Obzornik; 9.15 Odprta knjiga: Na vetrovni postojanki (V. Belčič, 8. del); 9.30 Potpuri; 10.10 Koncert operne glasbe; 11.00 Sredina kramljanja s S. Verčem; 12.40 VS Musica noster amor; 13.20 Glasba za vse okuse; 13.30 Za smeh in dobro voljo; 14.00 Dezelna kronika; 14.10 Z Goriskega; 14.35 Rock party; 15.30 Mladi val: Moja Afrika; 16.50 Kulturna kronika; 17.00 Mi in glasba; pianist M. Campanella; 18.00 Literame podobe: V pismih S. Kosovela (N. Perrot); 18.30 Slov. lahka glasba; 18.45 Vera in naš čas; 19.20 Napovedniki.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slovenščini; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila in Italijanshini; 10.30 Matineja; 16.00 Juke box time; 19.00 Glasba po željah v živo; 21.20 Samo za vas; 22.30 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranjik; 7.30 OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.15 Na rešet; 8.50 Kulturni koledar; 9.50 Na rešet; 11.15 Aktualnosti; 13.00 Kviz in glasb. želje; Daj, povej; 15.30

DIO; 16.10 Glasba po željah; 17.30 Osmrtnice; 18.00 Neresnih pet; 19.30 Sport in glasba; 22.00 Zrcalo; 0.00 Iz diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 8.40 Izbrali ste; 9.15 Govorimo o; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 10.33 Giro d'aria; 11.00 Modri val; 13.00 L' una blu; 13.40 Bella bellissima; 14.20 Locandina; 14.33 Sigla single; 14.45 Srečanja; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Dance classics; 19.25 Sigla single; 19.30 Sport.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.30 Svetovalni servis; 8.05 Radio plus; 9.05 Volitve; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila; 15.30 DIO; 17.05 Ob 17-ih; 18.25 Kultura; 19.50 Lahko noč, otroci; 20.00 Glasb. utrip; 21.00 Festival Evroradia; 22.00 Zrcalo dneva, sport; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 22.40 Slov. pevci šansonov; 23.05 Literarni nokturmo.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 8.10 Poslovne zanimivosti; 8.40 Koledar prirediteljev; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Stokovnjak svetuje; 10.40 Kje vas čevlji žuli; 12.05 Sredi srede; 13.45 Gost izbira glasbo, Kulturne drobtinice; 14.45 Expres; 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 16.30 Izjava tedna; 17.00 Vzhodno od rocka; 18.00 Korak več; 18.45 Črna kronika; 19.30 Odprti termin; 21.30 Težka kronika; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena odd. J. Webra.

Slovenija 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 10.05 Literarna matineja; 11.05 Izbrali smo; 12.05 Pojemo in igramo; 13.05 Repriza; 13.30 Za knjižne molje; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Mladi v mozaiku glasbe; 15.30 DIO; 16.15 Glasbeni utrip; 17.15 Likovni odmevi; 18.30 Sodobna umetnost; 19.30 Slov. operna ustvarjalnost; 20.00 Štehan Mauri; 21.30 Ars antiqua; 22.05 Svetovna reportaža; 22.25 Sredina serenada; 23.00 Jazz session; 23.55 Glasba.

Radio Koroška

18.10-19.00 Glasbena mavrica; 21.04-22.00 Večerna: Radio Agora dnevno; 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan 2.00-10.00/14.00-18.00 (105,5 MHz).

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 779699, fax 040 773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

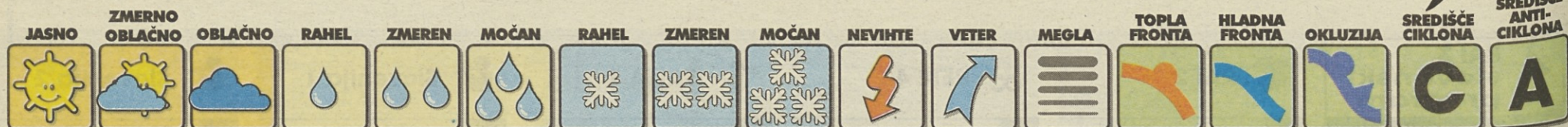
Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 80 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Postni tr. PRAE DZP st. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 20.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-32147
ziro racun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Naši kraji so na južnem obrobju ob-sežnega območja visokega zračnega pritiska. Z vzhodnimi vetrovi doteka nad naše kraje v nižjih zračnih plasteh hladen in vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 7.26 in
zatone ob 16.22.
Dolžina dneva 8.56.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 16.00 in
zatone ob 5.27.

MORJE

Morje močno razgibano,
temperatura morja 11,4
stopinje C.

BIOPROGNOZA

Občutljivi ljudje bodo imeli
vremensko pogojene teža-
ve, ki se bodo kazale
predvsem kot nerazpolože-
nost, težave s koncentra-
cijo in zmanjšana delovna
storilnost.

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.53 najnižje -27 cm, ob 8.01 najvišje 58 cm,
ob 14.49 najnižje -64 cm, ob 21.10 najvišje 34 cm.

Jutri: ob 2.34 najnižje -26 cm, ob 8.36 najvišje 58 cm, ob
15.24 najnižje -68 cm, ob 21.51 najvišje 36 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C	°C
500 m.....	0	2000 m.....-5
1000 m.....	-3	2500 m.....-7
1500 m.....	-4	2864 m.....-8

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

JUTRI

IZREDNA PONUDBA

Primorski

D N E V N I K

do konca leta brezplačno vsak dan pri Vas doma

Želite prejemati vsak dan do konca leta Primorski dnevnik brezplačno na dom? Takoj pokličite številko **040 7786300**

Če se boste nato odločili, da se naročite na Primorski dnevnik, boste plačali samo naročnino za leto 1999.

Vsi, ki ustvarjamo Primorski dnevnik, si prizadevamo, da ga bo vsa manjšina čedalje bolj čutila za svojega in ga redno prebiralala ter želimo vsakomur omogočiti, da bo lahko svobodno izražal svojo misel in besedo.

Pridružite se nam!